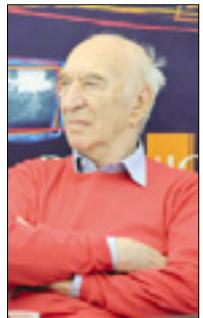

Deželni denar za nov slovenski šolski pol v Romjanu in obnovo nižje srednje šole v Doberdobu

Giuliano Montaldo in njegovi pogledi na svet, podani s posebno »abecedo«

10

Monika Bulaj in njene fotografije

13

PETEK, 8. AVGUSTA 2008

št. 188 (19.278) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatříz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobro" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI Spredzane in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

9 771124 666607

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9

Igre v znamenju različnih strahov

ALEKSANDER KOREN

V dobi globalizacije je bila odločitev Mednarodnega olimpijskega odbora, da organizacijo poletnih olimpijskih iger dodeli Kitajski, skoraj neizbežna. Gospodarska velesila 21. stoletja s svojo pol-drugo milijardo prebivalcev danes v marsičem že kroji svetovni vrh, njen vrtoglav na-predelek, ki je posledica ekonomike liberalizacije (ne pa tudi politične) zadnjih treh desetletij, pa zbuja istočasno spoštovanje in strah.

Strah je tako in tako, žal, skupni imenovalec letošnjih iger, kot tudi sveta, v katerem živimo. Ta strah je večplasten. Gre v prvi vrsti za strah pred nevarnostjo atentatov, saj so igre izjemni medijski katalizator in torej odlična priložnost, da se skrajneži vse vrst »predstavijo« najširši javnosti. Če drži podatek, da so organizatorji namenili varnosti 2 milijardi evrov, je na dlani, kako pereče je danes to vprašanje.

Vendar gre v zvezi z letošnjimi igrami tudi za drugačne, ravno tako »globalne strahove«. Denimo pred onesnaženjem, ki je v Pekingu eden od največjih problemov in ga kitajski režim ne more kar tako skriti pod preprogo, čeprav je ta azijska država le eden od krivcev za segrevanje ozračja na zemlji in ima vso pravico, da se razvije enako kot druge svetovne velesile, vendar tudi dolžnost, da ta razvoj uskladi z ekološkimi standardi.

Tu je še strah športnikov pred dopingom, neozdravljenim rak rano sodobnega športa, ki ogroža njegovo verodostojnost, zaradi umika sponzorjev pa tudi njegov obstoj. Strah zadeva v enaki meri tiste, ki hočejo z njegovo pomočjo po bližnjici priti do uspeha, kot tiste, ki zaradi nepoštenosti svojih kolegov ne bodo mogli uživati sadov svojega dela.

Tu je nazadnje še strah pred politizacijo iger, kar je po dveh neproblematičnih izvedbah v Sydneyju in Atenah spet zelo aktualna tema. Kitajski režim bo igre nedvomno izkoristil za lastno promocijo, zato moramo dopustiti možnost, da se enakega orodja poslužujejo tudi njegovi nasprotiki, ni pa prav, da se skuša v to igro vplesti tudi športnike, še manj, da se jim to vsili. Oni sicer res ne živijo na luni, prelahko pa je od njih zahtevati, da počnejo to, česar politika velikokrat ne upa.

KITAJSKA - Danes začetek 29. poletnih olimpijskih iger v politično dokaj napetem vzdušju

Začenja se praznik svetovnega športa

Slovesno odprtje bo vključno z gledalci izoblikovalo 150 tisoč ljudi

GORICA - Z notarskim aktom podpisali statut

Ustanovitev LAS

Franc Fabec (Deželna kmečka zveza) prvi predsednik upravnega sveta

GORICA - Z notarskim aktom je bila ustanovljena konzorcijska družba Lokalna akcijska skupnost Kras, ki se bo zavzemala za razvoj kraškega ozemlja in

promocijo njegovih proizvodov. Za predsednika upravnega sveta je bil imenovan predsednik Deželne kmečke zveze Franc Fabec, člana upravnega sveta pa

sta še Nataša Černic in nemški pisatelj Veit Heinichen, ki sta ga imenovali tržaška in goriška pokrajinska uprava.

Na 4. in 6. strani

PEKING - Okrog 150.000 ljudi, vključno z gledalci, ki bodo napolnili stadion Ptice gnezdo, bo danes izoblikovalo slovensko odprtje 29. poletnih olimpijskih iger, ki jih bo prvič v zgodovini te največje športne manifestacije priredila Kitajska. Za igre v Pekingu vlada izjemno zanimanje, saj je Kitajska država, ki je v marsičem še skrivnostna, svetu pa se zdaj po desetletjih zaostalosti predstavlja kot gospodarska velesila. Zaradi kršenja človekovih pravic, zapiranja disidentov in zatirjanja manjšinskih skupnosti pa zbuja Kitajska tudi velik odpor. Tako sta včeraj kritično do uradnega Pekinga nastopila predsednik ZDA Bush in predsednica EU Sarkozy.

Na 15. in 18. strani

Končno preiskava o italijanskih vojnih zločinu v Sloveniji?

Na 3. strani

Menia in Gottardo zagovarjata Tonda

Na 3. strani

Veit Heinichen, od kriminalka do promocije Krasa

Na 6. strani

Kolesarska dirka po Sabotinu se je iz športa sprevrgla v politiko

Na 12. strani

V Marini Julii pri Tržiču včeraj smrt na plaži

Na 14. strani

IZJAVA NOVINARSKEGA SINDIKATA IN NOVINARJEV NAŠEGA DNEVNIKA

Primorski dnevnik naj še naprej opravlja poslanstvo v korist manjšine in širše skupnosti

Novinarski sindikat Furlanije-Julijске krajine in sindikalni odbor Primorskega dnevnika v skupni izjavi izražata veliko zaskrbljenost zaradi nediskriminiranih klestenj prispevkov za založništvo, ki jih napoveduje vladni gospodarski maneuver. Slovenski dnevnik sodi med časopise, ki jih bo to klestenje največ prizadelo, namesto da bi ubrali pot resne in stroge reforme, ki bi od javnih financiranj izključila lažne založnike in zadruge in vse, ki kršijo pogodbena pravila in tržišče dela.

Primorski dnevnik je več kot sestdeset let dnevin v slovenskem jeziku v Furlaniji-Julijskih krajini in izraz slovenske narodne manjšine. Časopis je glasnik skoraj tri tisoč članov zadruge, ki izdaja časopis, ter več tisoč bralcev. Njegovi novinarji verjamejo, da so pomemben glas, zato ker, kot mnogi drugi kolegi v podobnih situacijah, pojmajo poklic v prepriča-

nju, da s tem nudijo dobro uslugo celotni skupnosti. Vedo, da so glas manjšine, ki ga večina priznava in spoštuje. So torej prepričani, da delajo za sožitje med ljudmi in za razvoj tega občutljivega ozemlja.

Zaradi tega želijo novinarji vztrajati na tej poti in omogočiti redno izhajanje Primorskega dnevnika za ohranitev medijske pluralnosti v Furlaniji-Julijski, ki je v tem primeru tudi jezikovna.

Če hoče živeti, Primorski dnevnik ne more računati na reklamo, njegov krog bralcev pa je omejen. Za časopisom ne stoji nobena ekonomska skupina, temveč samo bralci, ter na desetine kulturnih, športnih in družbenih organizacij slovenske manjšine.

Novinarji računajo na podporo kolegov in novinarskega sindikata, v katerem so od vedno angažirani. Za sabo imajo že veliko bitk za preživetje, ki

je bilo marsikdaj pod vprašajem. Sedaj se bodo angažirali tudi v novem koordinacijskem odboru sindikalnih predstavnikov dnevnikov, ki jih ogrožajo klestenja prispevkov za založništvo. Vladni ukrep lahko pomeni smrtni udarec za Primorski dnevnik. Časopis je že močno skrčil stroške in klestil, tam kjer se je dalo klestiti, zato bi lahko bil vsak nadaljnji rez ranj usoden.

Novinarski sindikat FJK, ki se mu pridružuje tudij njegovo državno vodstvo, podpira in osvaja poziv novinarjev Primorskega dnevnika ter se za pomoč obrača na ustanove in na zasebnike. Reforma založništva naj bo resna in stroga. Odklanjamo pa klestenja, ki oskodujejo samo majhne časopise in ne prizadenejo privilegijev, ki jih uživajo veliki založniški koncerni, piše v izjavi novinarskega sindikata in novinarjev Primorskega dnevnika.

ŽARIŠČE

Politične igre z olimpijskimi igrami

DAVID BANDELJ

Za leto Gospodovo 2008 se je Mednarodni olimpijski komite odločil, da bo kitajsko glavno mesto gostilo olimpijske igre. Od današnjega dne bo torej postal Peking prestolnica sveta, cilj televizijskih prenosov, priljubljena »počitniška« kolonija za športne novinarje, komentatorje in gledalce, skratka, sinonim za športno dogajanje in od letos daže tudi za posebno družbeno-politično stanje.

Ne pomnim, namreč, v vsej svoji (sicer majhni) zgodovini zavedanja Olimpijskih iger (od leta 1988 dalje, če sežem dlje v spomin), da bi kdaj prišlo do tako močnega političnega pritiska na sicer športni dogodek, ki je zrasel v duhu povezovanja med državami, narodi in športniki, v imenu istih idealov, ki so združevali olimpijske igre antičnih dob.

Čeprav so bile leta 1988 OI in Seulu, ki je še bil pod vplivom dvopolne razdelitve sveta, kot glavno mesto Južne Koreje, je o njih v kolektivnem spominu ostal le Johnsonov »dopingiran« svetovni rekord v teku na 100m. Barcelona 1992 je minila brez večjih težav, v Atlanti je leta 1996 nekaj sicer počilo, baje da je šlo za atentat, v Sidneyu 2000 in Atenah leta 2004 pa se je vse iztekelo brez eklatantnih zapletov. Celo Slovenija je bila od leta 1992 dalje deležna svojih kolajin ...

Letošnji Peking pa se mi zdi bolj podoben stanju, ki je velo v osmedesetih letih (vzajemni bojkot ZDA in Sovjetske zvezne na OI v Moskvi 1980 in Los Angelesu 1984 ...).

Pod gesmom, da je pomembno sodelovati in ne zmagati, so se politiki vseh barv, ras in dežel in držav spravili na svo-

je atlete, jim odsvetovali sodelovanje (bojevnik za človekove pravice Gasparri je bil eden najbolj glasnih...) ali vsaj delni bojkot in prišlo je do polemik. Zakaj? Zaradi izpricanega kitajskega kršenja človekovih pravic.

Če podrobnejše pogledamo obnašanje držav, ki kritizirajo kitajsko početje, se nam lahko odpri še kopica drugih vprašanj, ki so povezane s kršitvami človekovih pravic. Kitajska res ne kaže najbolj ortodoksnega obnašanja do Tibeta in lahko ji marsikaj očitamo, vendar, da prihajajo očitki s strani ZDA, ki s svojimi vojnimi ujetniki v Guantanamu krši marsikatero mednarodno pogodbo, govori o grozoviti hinavščini, po evangeljskem zgledu: ne glej iveri v oče su svojega brata, če prej ne zagledaš trauma v lastnem ... Okej, recimo, da na Kitajskem ni toliko mednarodnih interesov, kolikor jih je okrog ZDA, zato mednarodna javnost rajši zapre kakšno oko več ...

Pravilno razumevanje OI bi zahvalno, po zgledu antičnih iger po »grškem« kopitu, da bi se konflikti prenehali, politični jetniki osvobojali, prizgala bakla, ki bi simbolizirala medsebojni mir. Pot letošnjega olimpijskega ognja na je bila vse drugo kot mir naznajajoča ... Vendar idealiziranje sveta je ostalo le domena pičle manjšine, ki je na svetovnem merilu tako zelo malo pomembna, da postaja že smešna.

Resnica o pravem pomenu OI je žal mnogo bolj politična, zato kitajske oblasti nadaljujejo z diskriminacijo svojih manjšin in mednarodna javnost nadaljuje s protesti, ki bodo prešli v zgo-

dovino OI in zaznamovali Peking 2008.

Moderna doba je dokončno pozabila športne prednosti takih manifestacij, kakor so OI, ker je tudi šport postal dejansko biznis, ki s Coubertinovimi ali antičnogrškimi vrednotami nima kaj dosti skupnega. Tempora mutantur et nos in illis.

Resnici na ljubo pa je treba povedati, da so se že v preteklosti OI spremenile v politično bojno polje (že omenjena osemdeseta leta), ki je zahtevalo tudi nekaj žrtev in npr. Muenchen leta 1972 spremeno v pokol.

Atleti postajajo tako ne le nosilci barv svoje države, ampak tudi politični predstavniki sistemov, ki jih te države zagovarjajo, pa naj bodo politično korektni ali pa tudi ne (pod »politično korektno« ne razumem ne Kitajske ne ZDA). Ampak, kaj je sploh politično »korektno«, danes?).

Prihodnost (in konec koncev tudi bližnja sedanost) OI se tako prikazuje v dokaj klavrnici luči: politično igranje z olimpijskimi igrami ...

A besede, ki jih tu izrekam so le kapljica v morje, se pravi, da veljajo manj kot nič, pa še prepozne so, vrh tega.

Vsem, ki boste sledili OI Peking 2008 želim prijetno uživanje ob gledanju dobrega športa.

Vsem, ki boste sledili polemikam in političnemu dogajjanju pa želim, da bi to ne imelo preveč vpliva na vas.

Itak je pomembno sodelovati, pa naj bo to tudi s policijskimi represalijami ali atentati ali – paradoksno – sodelovati z nesodelovanjem.

Tudi to je olimpijski duh ...

PISMA UREDNIŠTVU

Ob smrti Aleksandra Solženicina

Pred nekaj dnevi je zaradi možanske kapi v visoki starosti umrl vidni ruski pisatelj in publicist Aleksander Isajevič Solženicin. Vest so zabeležili vsi časopisi, slovenski so skoraj brez izjeme povzeli površno informacijo, ki jo je očitno v naglici pripravila tiskovna agencija STA. Med priložnostnimi komentatorji izjemo gotovo predstavlja le dolgoletni moskovski dopisnik Mitja Volčič.

A. I. Solženicin je bil diplomiran matematik, študiral pa je tudi leposlovje. Med vojno je bil za hrabrost odlikovan z dvema kolajnama, zaradi ostre kritike stalinizma v pismih prijatelju iz otroških let pa obsojen na osem let devetnovega taborišča. Že februarja 1953, tik pred Stalinovo smrto, so ga iz taborišča poslali na prisilno bivanje v Džambulsko oblast v Kazahstanu. Tri leta pozneje je bil rehabilitiran in se naselil v ruskem Rjazanu, kjer je poučeval matematiko. V treh tednih je napisal prvenec »En dan Ivana Denisoviča«, v katerem dokaj avtobiografsko opisuje življenje v stalinskih taboriščih. Delo je leta 1962 objavila znana revija Novi Mir, ki jo je urejal pesnik A.T. Tvardovski. Za objavo se je zavzel sam sovjetski voditelj Nikita Hruščev, saj je bil pobudnik obsodbe stalinizma in mu je Solženicinova pripoved prišla še kako prav. Pozneje so jo natisnili v milijonski nakladi, ki je takoj pošla. Solženicina so na namig Hruščeva predlagali celo za Lenjnovu nagrado, ki pa je ni prejel. Bilo je obdobje, ki ga je Ilja Ehrenburg slikovalo krstil za odjugo.

Tej je sledila odstavitev Hruščeva in skoraj dvajsetletni režim birokrata Brežnjeva in suhoperarnega ideologa Mihajla Suslova, ko je bila kritična ustvarjalnost postavljena na zatočno klop.

Dissent Solženicin je med tem napisal »Prvi krog« in »Rakov oddelek« ter nekaj lepih krajev, kot »Matronino dvorišče« ali »Dogodek na postaji Kočetovka«, ki so izšla po njegovem vrnitvi v domovino, iz katere je bil izgnan leta 1974.

Izgnanstvo po podelitvi Nobelove nagrade je Solženicin preživel v ameriškem Vermontu, na kmetiji, kjer je živel povsem osamljen. V ZDA so ga sicer slavili kot protikomunističnega disidenta, a ga niso imeli radi, ker je javno izpostavil svoje kritične pomiciske na račun Zahoda.

Državljanstvo SZ so mu vrnili, ko je na oblast prišel Mihajl Gorbačev. Tedaj so objavili tudi večji del njegovih knjig, začenši z »Otocjem Gulag«, ki so zagledale luč sveta na Zadodusku skupaj z »Avgustom 1914« o prvi svetovni vojni. Vendar se je v Rusijo vrnil šele leta 1994, po razpadu Sovjetske zvezde. Vrnitev je bila triumfalni pohod s prekosibirske železnico od Vladivostoka do Moskve, med potjo pa je ostro grajal korumpiranost in poniranje ruske družbe v času vladavine Borisa Jelcina. Bil je imenovan v rusko akademijo znanosti in umetnosti.

Solženicina ni mogoče prištevati zahodno usmerjenim disidentom, saj je bil prej zagovornik ruskega prosvetjenega avtoritarizma. Bil je pristaš oblikovanja Velike Rusije, ki bi jo tvorile Rusija, Belorusija, Ukrajina in ruska polovica Kazahstana. V določeni meri je bil tudi pristaš velikoruskega nacionalizma, kar je še posebej prišlo na dan in knjigi »Dvesto let skupaj«, v kateri kritično obravnava vlogo Judov v ruski družbi in še posebej njihovo sodelovanje v boljeviški revoluciji. Po mojem skromnem mnenju je v tej tudi kanec antisemitizma.

Skratka, bil je velika, pomembna a tudi kontroverzna osebnost in je ne gre kar tako tlačiti v okvire, ki so mu bili tuji.

Stojan Spetič

KULINARIČNI KOTIČEK

Špageti na sečuanski način

Danes se v znamenju polemik začenjajo pekinške olimpijske igre. Vprašanje je ali naj velja starogrško pravilo, da se za časa iger utišajo polemike in prenehajo, vsaj začasno vse vojne, ali pa naj prevlada mnenje tistih, ki pravijo, da kršenja človekovih pravic na Kitajskem ni mogoče spregledati. In to je samo eno od spornih vprašanj, v znamenju katerih se bodo odvijale letošnje olimpijske igre.

Drugo vprašanje, ki pa zadeva predvsem športnike, ki se bodo potegovali za olimpijska odličja, je hudo onesnaženje ozračja, ki pesti Peking in vsa večja kitajska mesta, davek, ki ga pač Kitajci plačajo hitremu industrijskemu razvoju. Peking se je utapljal v smogu že pred 20 leti, ko sem ga zadnjič obiskal, trenutno pa je položaj bržkone slabši.

Ampak pustimo to in posvetimo se kitajski kuhinji: načelo Kitajcev je, da vse, kar se gibja, sodi v lonec, pa naj bodo race, kokoši, zajci, kače, žabe, črvi, kobilice,...drugo pa dodajte vi po svoji domislji. V restavracijah za zahodne goste seveda ne bodo ponudili ovčnih ščurkov, kakšno kačo pa boste tu in tam le dobili. Seveda ne bom šel v ekstreme, recept, ki vam ga danes svetujem, povsem ustrezajo zahodnjaškemu okusu: pripravili bom namesto špagete na sečuanski način. Naj dodam, da je Sečuan kitajska pokrajina, ki slovi po dokaj začinjenih jedeh.

Potrebujem: 200 gr riževih špagetov (najdete jih v skoraj vsem supermarketu, če pa jih ne marate, bodo dobri tudi navadni

špageti št. 3), 20 dekagramov puštega svinskega mesa, 2 stroka česna, pol mlade čebule, kos svežege olupljene ingverja, pol litra zelenjavne juhe (tudi iz kocke), sladkor, riževno vino (tudi suho belo vino bo še kar ustrezalo), pikantno sojino omako, sol, olje, v katerem so se namakali feferoni, arăidovo olje.

Meso kuhatje 10 minut v rahlo osoljeni vreli vodi, odcedite ga in razrežite na 3 x 11 cm dolge paličice. V voku (polkrožni orientalski posodi) segrete 2 žlici olja, dodajte žlico sladkorja in pustite, da se na srednje močne ognju karamelizira ob stalnem mešanju. Dodajte še meso in pustite, da se za kratek čas duši. Zaljite z dvema žlicama vina in nekaj kapljicami pikantnega olja. Po 1 minutu dodajte še sesekljan česen in ingver, zalihte s toplo juho in dodajte ščepec soli, če je potrebno. Sedaj lahko vok pokrijete in pustite, da se jedku približno eno uro.

Medtem v osoljenem kropu skuhatje špagete (pazite, ker se riževi špageti skuhajo zelo hitro), odcedite jih in razporedite v skledice, dno katerih ste postlali z drobno sesekljano mlado čebulo, ki se je nekaj časa namakala v pikantni sojini omaki. Na špagete potresite meso in tekočino, ki je ostala.

Dober tek!

Ivan Fischer

ZALOŽBA SOPHIA - Slovenska književnost o ljubezni in njenih labirintih Prva monografija, ki obravnava ljubezen z vidika teorije spolov

Mihurko-Poniž, K. (2008) Labirinti ljubezni v slovenski književnosti od romantike do 2. svetovne vojne. Ljubljana: Založba Sophia, 254 str.

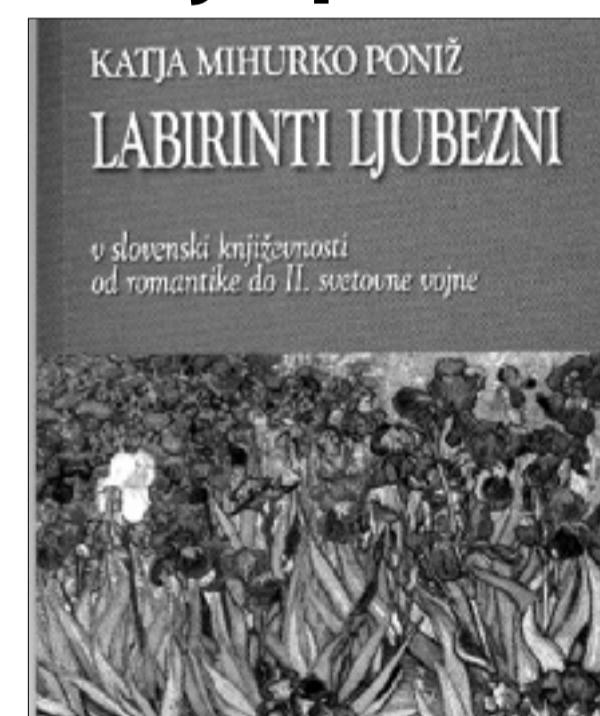
Ljubezen je ena od tistih tem, ki se v književnosti najpogosteje pojavljajo. In ne samo to. »Ljubezen je čustvo, ki omogoča literarnemu besedilu (...) širok spekter dogodkov in refleksij,« pravi Katja Mihurko Poniž v svojem delu Labirinti ljubezni v slovenski književnosti od romantike do 2. svetovne vojne.

Čeprav je ljubezenski motiv vseskozi prisoten in nemalokrat konstitutiven za literarno delo – slovensko ali katero drugo – je monografskih znanstvenih del, ki bi bila v celoti posvečena tej tematiki, relativno malo. Zato so Labirinti ljubezni pomembna pridobitev: predstavljajo natančen, izčpen pregled slovenskih literarnih del, ki so nastala v književno bogatem obdobju med romantiko in 2. svetovno vojno in v katerih se pojavlja ljubezenska motivika. Avtorica pa se ne omejuje samo na ljubezen kot literarni topos, ampak jo obravnava v kontekstu vede, ki se je razvila v zadnjih tridesetih letih in si v tujini že pridobila status samostojnega raziskovalnega področja – tej vedi pravimo v slovenščini študij spolov. Formulacija se ne zdi zelo posrečena, saj pušča odprt možnost, da bi šlo za kako medicinsko ali biološko raziskavo. V resnici je študij spolov humanistična in družboslovna veda, ki preučuje predvsem formulacije spolnosti in konstituiranje odnosov med spoloma in diskurzivnih in drugih družbenih praksah. Zato se zdita angleški izraz »gender studies« in italijanski prevod »studi di genere« bolj posrečena, saj namesto izraza »sex« oz. »sessu« uporablja skorajšnja sinonima »gender« oz. »genere«, ki namigujeta ravno na to, da pri teoriji spolov ne gre (samo) za biološko danost, ampak (predvsem) za kulturni fenomen.

Raziskava Katje Mihurko Poniž se posveča tako poeziji kot tudi prozni in dramski besedilom. Slovensko produkcijo druge polovice 19. in prve polovice 20. stoletja primerja s sočasno evropsko literarno sceno, predvsem z njenimi motivi, zglede in zvrstmi. Slovensko in evropsko literaturo pa postavlja v zgodovinsko-družbeni kontekst, ki je bistveno vplival tudi na umetniške reprezentacije ženskosti in moškosti, ljubezni, zakona, prestopništva, moralne norme itd.

Posamezne teme in motive, ki jim je ljubezen skupni imenovalec, obdela avtorica v kратkih, preglednih poglavjih, opremljenih s kopico zgledov, telegrafskimi živiljenjepisi ustvarjalcev in najnajnježnimi bibliografskimi napotki. Obsežnejša bibliografija je zbrana ob koncu knjige.

In kdo so (bile) protagonistke slovenskih literarnih del in njihovih ljubezenskih labirintov? Usodne zapeljivke, krhke ženske, ukrocene trmoglavke, emancipiranke – predvsem ženske, jasno! Okrog teh figur so avtorji in avtorice spletali lite-

rano dogajanje, ki je znotraj ljubezenske tematike pogosto prikazovalo in razvijalo še druge teme, drage tedanjemu bralstvu, na primer nacionalno vprašanje ali zavest o stanovski, kasneje razredni pripadnosti. Samo vprašanje ljubezni je najpogosteje obravnavano v socialnem okviru kmečkega in meščanskega zakona, vendar z že sklicanimi znamenji razkroja te družbeno-moralne institucije: tudi v slovensko književnost so začele po prelому 19. stoletja vdrlati takrat še povsem tabu teme istospolne ljubezni, posilstva, pedofilije, incesta.

Monografija Katje Mihurko Poniž predstavlja odlomek in teme najbolj uspešnih slovenskih literarnih del izbranega obdobja, pa tudi – kar je za bralca še posebej pomembno – manj znanih avtorjev in predvsem avtoric. Imena Luize Pesjak, Milene Mohorič, Marice Nadlišek Bartol, Lee Fačatur, Marijane Kokalj Željezno, Silve Trdina, Lily Novi, Zieme Vrsaj, Marije Kmet, Pavline Pajk, Zofke

ZGODOVINA - Sodeč po pisanju dnevnika Corriere della Sera

Tožilec bo morda začel preiskavo o italijanskih zločinih v Sloveniji

Preiskava naj bi zadevala tudi tragična vojna dogajanja v Rusiji, Grčiji in Črni gori

RIM - 63 let po koncu druge svetovne vojne bo italijansko tožilstvo končno morda začelo formalno preiskavo o zločinah italijanskih vojakov v Sloveniji, Črni gori, Grčiji in tudi v Rusiji. To napoveduje dnevnik Corriere della Sera na osnovi izjav tožilca na vojaškem sodišču v Rimu Antonina Intelisana, ki v teh dneh prebira novo dokumentacijo o krvavi italijanski okupaciji Slovenije in Črne gore. Šlo naj bi za dokumente iz arhivov glavnega štaba italijanske vojske.

V resnici gre za doslej neobjavljene dokumente, poročila in priznavanja, ki jih je v letih 1946-1947 zbrala preiskovalna parlamentarna komisija pod predsedstvom Luigija Gasparotta. Njegovega sina so ubili v fašističnem taborišču v Fossoliu. Gasparotto je leta 1951 zaključno poročilo komisije formalno izročil tedanjemu obrambnemu ministru Randolfu Pacciardiju, ki ni naredil nič, da bi zadeva prišla v javnost. Da ne govorimo o sodnem pregonu italijanskih vojakov, ki so odgovorni za številne pokole civilnega prebivalstva in vojnih grozadjev na tleh bivše Jugoslavije in v Grčiji.

Prav na osnovi sklepov »komisije Gasparotto« je vojaško tožilstvo uvedlo preiskavo proti 33 italijanskim generalom in visokim častnikom, ki so neposredno ukažali in vodili represalje nad nedolžnim prebivalstvom. Med osumljenci (uradno ni šlo za obtožence) so bili tudi zloglasni generali Mario Robotti in Mario Roatta ter guverner Črne gore Alessandro Pirzio Biroli.

Preiskava proti »domnevnim« vojnim kriminalcem je trajala le nekaj tednov. 30. julija 1951 jo je vojaški preiskovalni sodnik arhiviral. Pri tem se je skliceval na člen vojaškega zakonika, ki je dolgoč t.i. recipročnost pri kaznovanju vojnih zločincev. V bistvu bi moral sodišče preveriti, če so se jugoslovanski vojaki (beri partizani) podobno kruto vedli do italijanskih okupatorjev. Neverjetno. Ta absurden člen vojaškega zakonika je italijanski parlament razveljal šele pred šestimi leti.

Kot poroča Corriere della Sera je »komisija Gasparotto« podrobno preiskala tudi italijansko okupacijo t.i. Ljubljanske province in grozadjev, ki so se dogajala v taborišču na Rabu. Sergio Dini, danes javni tožilec, do pred kratkim vojaški sodnik, je pred nekaj dnevi od Višjega vojaškega sodnega sveta zahteval pojasnila, zakaj so takratni vojaški sodniki popolnoma prezrlki sklepne omenjene parlamentarne komisije.

Archivi Le armate fasciste dal '41 al '43 lasciarono una scia di sangue in Jugoslavia e Grecia. Le accuse negli atti della Commissione Gasparotto

Crimini di guerra italiani, il giudice indaga

Le stragi di civili durante l'occupazione dei Balcani. I retroscena dei processi insabbiati

di DINO MESSINA

Altro che brava gente! Italiani come i tedeschi, che dal 1941 al 1943, nei Balcani e in Grecia, applicarono la regola della «strada per destra», della rappresaglia contro le popolazioni, di dieci o venti feriti per ogni italiano ucciso. In altre parole si macchiavano di gravissimi crimini di guerra, che si estinguono soltanto con la morte dell'uno. Ora su queste verità seriose, che emergono con sempre più forza dalle inchieste giornalistiche e soprattutto dalla ricerca storica, ha deciso di intervenire la magistratura militare, il procuratore Antonino Intelisano, lo stesso che nel 1994 istruì il processo contro il capitano delle SS Erich Priebus, e che alla corte di primo grado a Palazzo Cest, presso la vecchia sede del ministero, il famoso «caso della vergogna», che nasconde circa settanta pratica come i nostri autori dell'occupazione in Italia, ha aperto un'inchiesta per il cosiddetto «caso Ignor». Oggi credi che i militari italiani compiono nei territori di occupazione. Come ha scritto Franco Giordani in un intrigante articolo sul mensile del 20 giugno, ci rimanevano davanti a un «monumento della vergogna».

Antonino Intelisano, seduto nel suo studio di procuratore presso il tribunale militare, in viale delle Milizie a Roma, aveva di rispondere al nostro il cardinale storico fiduciato che portava il segno dell'antica affidabilità dell'aristocrazia di.

Prigionieri serbi scontati da soldati italiani nel 1941 dopo l'invasione della Jugoslavia (foto Archivio Corriere)

La denuncia

«Norma incostituzionale Così la giustizia si fermò»

Sergio Dini è oggi un pubblico ministero presso la procura di Padova, ma vino si ze piazza è stato un giudice militare. A lui si devono alcune sollecitazioni importanti che hanno portato a chiedere perché i famosi fasciolini dell'occupazione della vergogna rimasero massacrati per cinquant'anni. Anche nella vicenda dei crimini ossessuali dei militari italiani nei territori occupati durante la seconda guerra mondiale, Dini sta avendo un ruolo importante. Intanto è stata la lettera al Consiglio della magistratura militare (l'«organismo di autogovernamento») in cui si chiede corale delle ragioni per cui le conclusioni della commissione Gasparotto non ebbero un esito giudiziario.

In seguito ai rientrati del caso Domenikoni, la transazione di Skry sull'attacco compiuto da italiani in Grecia, alla quale ha partecipato come consulente, Dini ha messo in anche inviato una lettera risposta al tribunale militare, che è stata ricevuta negli atti dell'inchiesta dal procuratore Istruttore.

«Se è vero — commenta Dini — che non si procedette contro i nostri militari colpevoli di reati perché mancava la

condizione di accertamenti, si rende di faccia la

POLITIKA - Pred kritikami levosredinske opozicije

Menia in Gottardo branita Tonda

Na srečanju z novinarji ni bilo deželnih predstavnikov Severne lige in Sredinske zveze (UDC)

Roberto Menia in Isidoro Gottardo (desno)
zagovarjata delo predsednika Dežele Renza Tonda

TRST - Vladni podtajnik Roberto Menia in deželni koordinator Forza Italia Isidoro Gottardo sta na včerajšnji tiskovni konferenci zelo laskavo ocenila dosedanje delo Tondove deželne vlade. Zanimivo, da na srečanju z novinarji ni bilo predstavnikov Severne lige in Sredinske unije-UDC, ki sta sestavni del desnosredinskega zaveznštva.

Menia, ki je tudi deželni koordinator Nacionalnega zaveznštva, se je uvodoma spravil na Demokratsko stranko, češ da na deželni in državni ravni vodi z golj demagoško opozicijo. »Ti politiki so naravnost patetični, saj prepručujejo ljudi, da Berlusconijeva vlada samo krči, kar nikakor ni res,« je poudaril Menia, ki se je očitno nanašal na sredine ostre kritike parlamentarcev Tamare Blažine in Ettoreja Rosata. Opozicija dela pač opozicijo. Desničarski vodja je očitno pozabil na zelo ostre kritike, ki jih je desna sredina namenjala Romunu Prodiu in njegovim levosredinskim vladi.

Gottardo in Menia sta vsekakor prepručana, da rimska vlada ne krči sredstev za Furlanijo-Julijsko krajino, ki pa mora tudi ona prispevati k sanaciji državnih blagajn. Tondo se je doslej zelo dobro obnesel in Ljudstvo svobode računa, da bo njegova vlada nadaljevala po tej poti.

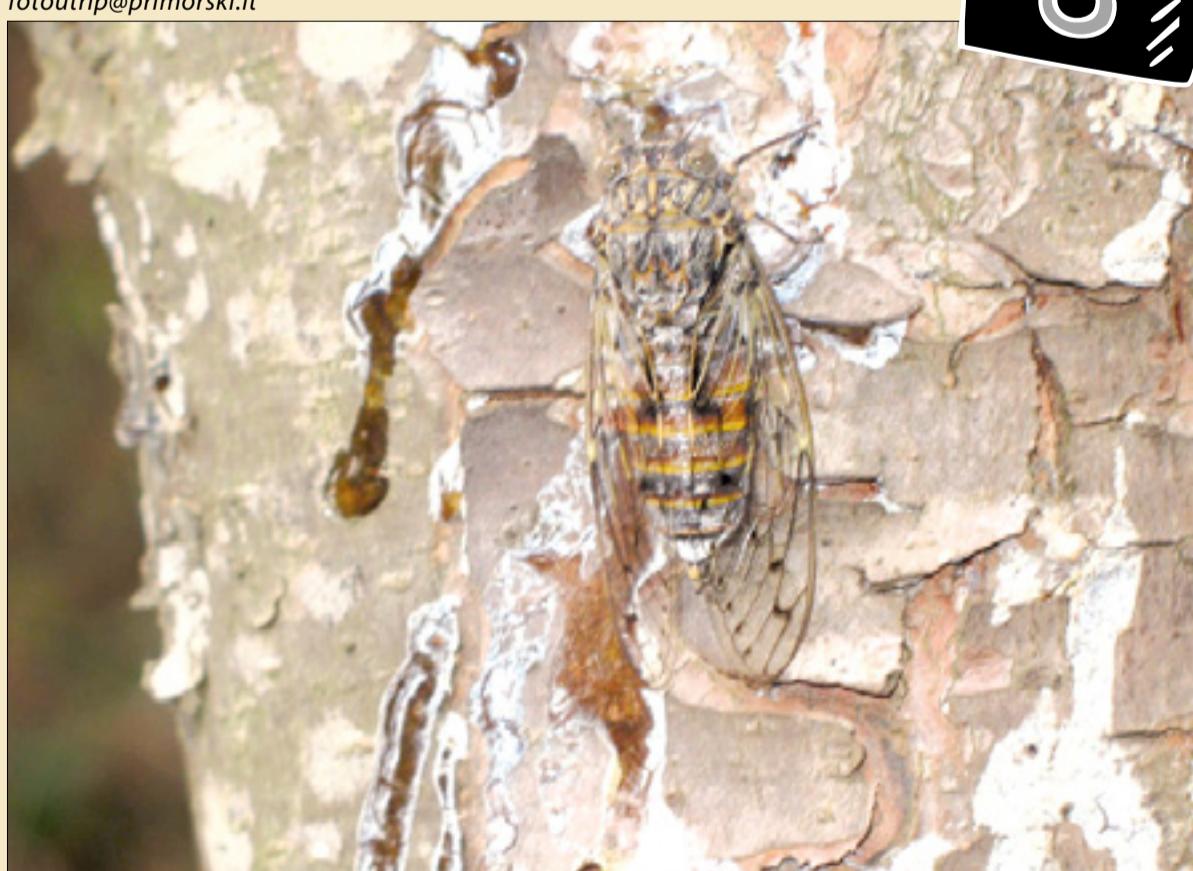
Nacionalno zaveznštvo in Forza Italia menita, da bi morali vsi vodilni funkcionarji, ki jih je imenoval Riccardo Illy, čimprej odstopiti. To mora veljati tudi za voditelje deželne finančne družbe Friulja, ki mora hočeš nočeš poslovati v sovožaju z novo deželno oblastjo. Za vse to naj bi bil po mnenju vladnega podtajnika na okoljskem ministrstvu kriv Illy, ki je takoj po izvolitvi leta 2003 zamenjal vse vodilne funkcionarje iz prejšnje desnosredinske uprave.

»Vse menedžerje Friulie je imenovala leva sredina in ne vidim, kako bi lahko ti ljudje sedaj odgovarjali desni sredini,« je poudaril Gottardo. Vodstvo Friulie je tudi on izrecno povabil, naj odstopi, drugače bo moral Tondo ustrezno ukrepati. Menia je Illyja primerjal z Attilo, vodjo Hunov, ki je bil neprizanesljiv do sovražnikov...

Nekateri deželni funkcionarji, ki jih je imenoval Illy, so vsekakor že zapustili deželno upravo. Med prvimi se je za ta korak odločil Andrea Viero, generalni direktor deželne uprave. Z Illyjem je odsel tudi njegov glasnik Angelo Baiguera.

FOTOUTRIP POLETJA '08

fotoutrip@primorski.it

Poletno lenarjenje v Premanturi je bilo v družbi glasnih škržadov še prijetnejše

Margie 52

LEVA SREDINA Priseljenci v FJK niso vsi ilegalci

TRST - Vsi soglašamo, da se je treba energično boriti proti pojavoru nezakonitega prebežništva, vti priseljencu pa niso ilegalci.« Deželni svetnik Franco Codega pravi, da bi morala deželna uprava ocenjevati tudi svetle plati priseljenstva in ne samo njegove temne strani, kot delajo nekatere predstavniki desne sredine.

Codega, nekdani predsednik tržaškega združenja ACLI, je prepručan, da predstavlja državni zakon o priseljencih (t.i. zakon Bossi-Fini) veliko oviro za pravčno reševanje teh problemov. Zastopnik leve sredine se pri tem sklicuje na stališče predsednika deželnih industrijev Valduge, po katerem deželni industrijski sektor v FJK nujno rabi sedem tisoč priseljencev. Zakon Bossi-Fini po mnenju Codege ne povzroča samo hudih težav tujcem, ki iščejo zaposlitev pri nas, temveč tudi delodajalcem, ki iščejo delovno silo.

GORICA - Z notarskim aktom člani podpisali statut

Uradno ustanovljena Lokalna akcijska skupina Kras

Franc Fabec predsednik upravnega sveta, katerega člana sta še Nataša Černic in Veit Heinichen

GORICA - V pisarni notarja Marie Francesce Arcidiacono je s podpisami ustanovnih članov zavezala Lokalna akcijska skupina Kras. Statut javno-zasebne konzorcijske družbe z omejeno odgovornostjo so podpisali promocijski člani. To so predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, podpredsednik Zadružne kraške banke Adriano Kovačič, predsednik Deželne kmečke zveze Franc Fabec, predsednik Tržaške zveze neposrednih obdelovalcev Coldiretti Dimitrij Žbogar, predsednik združenja Confagricoltura iz Gorice in Trsta Claudio Cressatti, predsednik Italijanske konfederacije kmetovalcev goriške pokrajine Danilo Canesin, predsednik Promocijskega odbora za ovrednotenje mlečnih izdelkov Krasa v tržaški pokrajini Mojsir Dario Zidarič (ki je podpisal tudi v imenu predsednice Promocijskega odbora za ovrednotenje tržaškega ekstradeviškega olja Tergeste DOP Elene Parovel), predsednik Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vina Kras Andrej Bole in podpredsednik Agrarne skupnosti Claudio Sternšek.

Na predlog predsednika tržaškega združenja neposrednih obdelovalcev Zbogarja je bil za predsednika upravnega sveta nove družbe imenovan predsednik Deželne kmečke zveze Franc Fabec. Člana tričlanskega upravnega sveta sta še predstavnica zasebnih članov Nataša Černic in predstavnik tržaške in goriške pokrajine »tržaški« nemški pisatelj Veit Heinichen. Po statutu mora šteti upravni svet vsaj polovico predstavnikov članov iz zasebnega sektorja.

Podpis statuta je sklenil niz se stankov med partnerji za ustanovitev konzorcijske družbe. Ta bo »uresničevala vse dejavnosti in pobude za promocijo razvoja, izboljšanja in ovrednotenja krajevnih virov za spodbujanje trajnega in uravnoteženega razvoja homogenega območja Krasa tudi s pripravljanjem in vodenjem krajevnih, vesedržavnih in evropskih projektov in programov,« kot je zapisano v 4. členu ustanovnega akta.

Družba si je zadala sledeče cilje: opredelitev in izvajanje strategije lokalnega razvoja; pripravo načrtov za lokalni razvoj; promocijo in izbor projektov, ki so v skladu s strategijo lokalnega razvoja, vključno s projekti sodelovanja; udeležbo v projektih, ki lahko

Levo: del podpisnikov statuta nove konzorcijske družbe; spodaj, desno, podpis predsednika Kmečke zveze Franca Fabca, ob njem Dimitrij Žbogar, ki ga je predlagal za predsednika upravnega sveta Lokalne akcijske skupine

BUMBACA

prispevajo k promociji razvoja, izboljšanju in ovrednotenju lokalnih virov. V statutu je še predvideno, da bo družba lahko »poleg tega izvajala vse trgovinske, industrijske, premičinske, nepremičinske, finančne operacije, za katere bo menila, da so potrebne in koristne, tudi neposredno, da doseže svoje cilje.« Družbenega glavnica znaša 15 tisoč evrov; delež glavnice, ki pripada javnim subjektom ne sme - po statutu - presegati 80 odstotkov celotne glavnice.

Po ustanovnem aktu se za vodstvo Lokalne akcijske skupine in člane konzorcijske družbe šeče začenja pravo delo. V najkrajšem času bo treba pripraviti razvojne in druge načrte, saj zapade rok za predstavitev le-teh na deželo 1. septembra. Časa ni na pretek. Treba bo zavrhiti rokave, kot je med tržaško predstavitevjo predstavnika tržaške in goriške pokrajine v upravnem svetu pisatelja Veita Heinichena izrecno poddaril podpredsednik pokrajine in odbornik za gospodarski razvoj in kmetijstvo Walter Godina. H konzorcijski družbi bodo v kratkem pristopili tudi nekateri drugi javni predstavniki. To so številne okoliške občine, ki so na sejah občinskih skupščin že odobrile ustrezne odloke o pristopu k Lokalni akcijski skupini Kras. Takrat bo nova družba lahko zakorakala s polno paro na pot razvoja in promocije kraskega ozemlja in njegovih proizvodov.

KLARIČI - Nov vir pitne vode za Kras in Istro

S črpalnim preizkusom bodo ugotovili količine vode

KLARIČI - Na začetku tedna so v Klaričih pri Breštovici pričeli s črpalnim preizkusom, s katerim bodo ugotovili izdatnost in kakovost vode v lani izvrtnem vodnjaku oziroma celotnem kraškem vodonosniku v sušnem obdobju. Naložba bo davkopalčevalce stala 417 tisoč evrov, sodi pa v načrte Ministrstva za okolje in prostor (MOP), da za oskrbo Istre z dodatnimi količinami pitne vode poišče nove vire pitne vode.

Konec maja so na MOP objavili javni razpis in za izvajalca gradbenih del izbrali Kraški zidar. Njegova naloga je bila, da skoraj na dno vrtine, ki je globoka 80 metrov, postavi črpalko z zmogljivostjo do 250 litrov vode na sekundo, na površju pa položi začasni cevovod, po katerem se bo izčrpala voda iztekelna v 700 metrov oddaljenemu kraško brezno. Do konca julija je izvajalec svoje obveznosti izpolnil, potem so sledila testiranja, ali naprava in sistem delujejo, v ponedeljek pa se je črpalni pre-

izkus pričel zares. Črpalko naj predvema mesec dni ne bi več ugasala. »Črpalni preizkus je namenjen temu, da se ugotovi kapaciteta kraškega vodonosnika Breštovica v suši, ko so potrebe po vodi na Krasu in v Istri največje,« je povedal Janko Urbanc z Geološkega zavoda Slovenije, ki je zadolžen za hidrogeološko spremljavo. »Zato so v pogonu vse štiri črpalki, tri v črpališču in četrta v vodnjaku B 10. Poskus izvajamo tako, kot da bi že bilo s pitno vodo potrebljivo oskrbovali tudi Istro. Pričakujemo, da bo v podzemlju dovolj vode in da bomo potrdili naše hipoteze.« Vodo vzorčijo dvakrat na dan.

Vzopredno s preizkusom poteka še sledilni poskus, zato so kako uro po pričetku črpanja v brezno izlili še fluorescentno sledilo uranin. Namen tega bo ugotoviti, kam se izteka prečrpana voda. V ta namen bodo vsakih pet dni vzorčili vodo na iztoku testiranega vodnjaka, enega od vodonjakov v črpališču, v drugi Soče pri Gradišču in na

izviru reke Timave. Vzorčenja na italijanski strani bodo opravili sodelavci Tržaške univerze.

Črpalni preizkus bo trajal 30 dni, po analizi pridobljenih podatkov pa bodo novi vodnjak vključili v breštovški vodovodni sistem. To pa bo za oskrbo s pitno vodo pomembna pridobitev, je povedal direktor Kraškega vodovoda Boris Korošec. »Prvič, načrpal bomo večje količine vode, računamo od 80 do 100 litrov vode na sekundo, in drugič, varnost pri oskrbi bo večja. Sedaj imamo sicer že nameščeno rezervno črpalko, vendar v primeru okvar potrebujemo dan ali dva, da jo zamenjamo. Z novim vodnjakom pa bomo imeli v sistemu črpalko več.« Kar pa zadeva kakovost vode, so skrbi odveč, je še dodal Korošec. »Voda je ista, kot tista, ki jo že črpamo nek deset metrov stran, in tudi kakovost je enaka. Naj dodam tudi to, da oskrba s pitno vodo iz črpališča Klariči zaradi preizkusa ne bo motena.«

Irena Cunja

MOJSTRANA - Začetek gradnje

Slovenski planinski muzej naj bi odprl vrata leta 2010

MOJSTRANA - Po desetletjih pripravljanju za Slovenski planinski muzej v Mojstrani se je konec julija vendarle začela gradnja. Na včerajšnji občinski praznik pa so predstavniki kranjskogorskne občine tudi slavnostno podpisali pogodbo z izvajalcem in nadzornikom del, ki naj bi bila končana spomladan 2010.

Predsednik Planinskega društva Dobro-Mojstrana Miro Eržen, ki je zadnja desetletja vodil prizadevanja za ureditev planinskega muzeja, je prepričan, da je uresničitev projekta zgodovinski dogodek za celo Slovenijo. Že leta 1894 se je namreč pojavila prva ideja o muzeju, ki bi predstavil preteklost in sedanjost slovenskega planinstva, gorništva in alpinizma.

»To je zanesljivo zgodovinskega pomena za slovenstvo kot tako, pa tudi za to, da pokažemo v mednarodnem merilu vse, kar je slovenstvo naredilo na področju planinstva, kjer smo lahko evropsko razpoznavni in primerljivi,« je ocenil predsednik Planinske zveze Slovenije Franc Ekar. Planinska zveza Slovenije bo zato s zbiranjem simbolnega prispevka treh evrov na

Pri Novigradu v morje iztekel mazut

NOVIGRAD - Na Hrvaškem v okolici Novigrada je v sredo stekla čistilna akcija na morju, potem ko so tri navtične milje zahodno od rta Zob na večjem območju odkrili madež mazuta. Čistilna akcija se je včeraj nadaljevala, madež pa naj bi se že zmanjšal. Madež se je razprostiral na dolžini dveh in na širini pol navtične milje. Čiščenje je bilo otezeno zaradi vetra, ki je razpršil preostale dele madeža po veliki površini priobalnega dela. Kot so sporocili iz hrvaškega ministra za morje, promet in infrastrukturo, so na morju včeraj ostali le še redki madeži v velikosti oreha, medtem ko so bili majhni skupki mazuta opaženi tudi na obali od pristanišča v Poreču do rta Zob.

Omet v Šentvidu pada zaradi manjkajočega veznega sloja na betonu

LJUBLJANA - Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) je po prvem odpadu protipožarnega ometa v predoru Šentvid kot zunanjji nadzornik analiziral približno 30 vzorcev. Po besedah predstavnice zavoda Vere Verbošek so ugotovili, da v vseh analiziranih vzorcih manjka vezni sloj pod ometom, kar je razlog, da so imeli kosi protipožarnega ometa slabu oprijemljivost. Kot je še povedala Verbošek, je tehnologija nanosa protipožarne zaščite v predoru Šentvid predvidevala tri faze: pripravo betonske površine (čiščenje), nanos veznega sloja in nanos celotne zaščite, ki mora doseči projektirano debelino. Manjkajoč vezni sloj na analiziranih vzorcih pomeni, da je to glavni vzrok za odpadanje protipožarnega ometa. Na dogajanje v Šentvidu predoru so se včeraj odzvale tudi parlamentarne stranke. V SDS in SNS kličejo k odgovornosti SCT, v NSi predlagajo izbiro drugega izvajalca, v SLS in Lipi k bolje pripravljenim razpisom, vsa opozicija pa k prevzemu subjektivne ali objektivne odgovornosti poziva ministra za promet in Dars.

Smrtna nesreča v Savinjskih Alpah

SOLČAVA - Nad planino Korošico v Savinjskih Alpah se je v sredo zgodila gorska nesreča, v kateri je živiljenje izgubil 62-letni planinec iz Ljubljane. Na poti Škarje-Ojstrica mu je zdrsnilo in je padel v 50-metrski prepad. Umrl je na kraju nesreče. (STA)

GOSPODARSTVO - Junija je industrijska proizvodnja padla v primerjavi z letom poprej

Julija 37,1% manj odsotnih zaradi bolezni v javnih upravah

Vse kaže, da gre za učinek ukrepov »proti lenuhom« ministra Brunette

RIM - Industrijska proizvodnja je junija padla za 4,4% v primerjavi z letom poprej, vendar se je povečala za 0,1% v primerjavi z mesecem poprej. Tako je sporočil osrednji italijanski statistični zavod ISTAT, ki je pojasnil, da je bil letošnjega junija en delovni dan manj kot lanskega, tako da naj bi letni padec proizvodnje v resnicni znašal 1,8%. To potrjuje tudi dejstvo, da je bila v prvem letošnjem polletju industrijska proizvodnja povprečno za 1,2% nižja kot v istem obdobju lani.

Kar zadeva statistike, povezane z gospodarstvom oz. z delom, pa brez nadaljnega zaslubi pozornost raziskava, ki jo je dal izvesti minister za javne uslužbence Renato Brunetta. Iz nje namreč izhaja, da je bilo letošnjega julija kar 37,1% ali 25 tisoč javnih uslužbencev manj odsotnih kot lanskega julija. Kot vse kaže, je treba to povezati z ukrepi, ki jih je minister sprejel proti »lenuhom« v javnih upravah.

Brunetta je svojo kampanjo začel takoj po zaprisegi minulega 8. maja. Ko je zapuščal Kvirinal skupno z drugimi članji nove vlade, je namreč presenetil časnikarje z izjavo, da ima pripravljen načrt za okrepitev učinkovitosti javnih uprav in še zlasti za znižanje števila odsotnih uslužbencev zaradi bolezni, ki da je v primerjavi z drugimi evropskimi državami škandalozno visoko.

Že ta izjava je skupno z nekaterimi podobnimi poznejšimi ministrovimi javnimi nastopi imela nenavaden učinek. V obdobju maj-junij je bilo namreč mogoče zabeležiti 15-odstoten padec odsotnosti javnih uslužbencev zaradi bolezni. Toda »načrt proti lenuhom« je postal pravno veljaven 25. junija, ko je začel veljati zadevni zakonski odlok, ki med drugim zahteva zdravniško spričevalo že za prvi dan bolovanja, zmanjšanje plače za vsak dan bolezneškega dopusta ter v primeru tretje odsotnosti zaradi bolezni v teku sončnega leta zahteva dodatno zdravniško potrdilo, neodvisno od osebnega oz. družinskega zdravnika.

In tako se je zgodilo, da je letošnjega julija bilo za dobro tretjino manj odsotnih zaradi bolezni kot v istem mesecu lanskega leta. Raziskava je zajela vzorec 70 javnih uprav. Zanimivo je, da se je število odsotnih v nekaterih znižalo celo za 75%.

Postavlja se vprašanje, ali bodo ti rezultati dolgotrajne narave. Minister Brunetta je prepričan, da bodo. Zagotovil je namreč, da nadzor v prihodnosti ne bo popustil, poleg tega pa namerava okrepliti nagrajevanje večje storilnosti javnih uslužbencev.

Minister Brunetta ponosno kaže podatke o odsotnih v javnih upravah ANSA

ČRNA KRONIKA - Preiskava o Duisburgu Šef n'dranghete Paolo Nirta za zapahi

REGGIO CALABRIA - Policia je včeraj arretirala mafiskskega šefa Paola Nirta, svaka glavnega osumljence za umor šestih Italijanov avgusta 2007 v nemškem Duisburgu. Policia je 31-letnega Nirta ustavila po kratkem zasledovalnem teku po ozkih ulicah vasi San Luca na jugu Italije, od koder izvira kalabrijska mafiska združba, imenovana n'drangheta.

Nirta domnevno trenutno vrši dolžnosti vodje družine Nirta, ki je od zgodnjih 90. let preteklega stoletja vpletena v krvavi spor z rivalsko družino Pelle-Vottari. Preiskovalci, ki menijo, da je bil strelski obračun v Duisburgu povezan z omenjenim sporom, so svaka Paola Nirta, Giovannija Strangia, označili za enega izmed domnevnih strelec.

Včeraj prijeti Nirta je tudi brat še enega mafiskskega šefa Giovannija Luce Nirta, čigar žena Maria je bila na božični dan leta 2006 ubita v okviru krvnega maščevanja. Prav ta dogodek je ponovno razvzel spor med družinama, ki se je sicer med letoma 2000 in 2006 nekoliko ohladil. Doslej sta bila v poveza-

Paolo Nirta ANSA
vi z umori v Nemčiji že arteriana prej omenjeni Giovanni Luca Nirta, ki ga je policija prijela nekaj tednov po dogodku, ter 68-letni oče bratov Nirta Giuseppe, ki je bil prijet maja.

TURIN - Včeraj zjutraj med vožnjo na delo

Andrea Pininfarina umrl v nesreči

Vodil je družinsko podjetje, ki se ukvarja z avtomobilskim oblikovanjem - Podjetnik, po izobrazbi inženir, je bil star 51 let

TURIN - Italijanski avtomobilski svet je včeraj pretresla vest, da je v prometni nesreči umrl Andrea Pininfarina. Enainpetdesetletni predsednik in pooblaščeni upravitelj zgodovinskega turinskega podjetja se je včeraj zjutraj z mopedom znamke vespa peljal proti sedežu družinskega podjetja. Pot mu je nepričakovano prestregel rdeč avtomobil, ki ga je upravljal upokojenec; pogled mu je delno prekrival kamion, Pinifarinove vespe ni videl. Priznani podjetnik je obležal na tleh, zdravnik mu niso mogli pomagati, prav tako ne helikopter družbe 118, ki je pripeljal na kraj nesreče.

Podjetje Pininfarina se je specializiralo v oblikovanju športnih modelov za glavne proizvajalce avtomobilov. Ime Pininfarina je tako povezano tudi z oblikovanjem nekaterih najbolj znanih modelov športnih avtomobilov znamke ferrari, vključno z avtomobilom ferrari testarossa. Holding družine Pininfarina je prisoten tudi v Furlaniji-Julijskih krajini. Pred nedavnim so namreč v Maniagu ustanovili podjetje Nordest design, specializiran laboratorij industrijskega dizajna.

Zaradi novice o Pininfarinovi smrti so na milanski borzi zčasno ustavili trgovanje z delnicami omenjenega podjetja.

Andrea Pininfarina, po izobrazbi inženir, je bil v italijanski industriji poznan in cenjen. Ob zadolžitvah v družinskom podjetju je bil aktiven tudi v stanovskih organizacijah; ko je Confindustria vodil Luca Cordero di Montezemolo, je bil njen podpredsednik, nekaj časa pa je vodil tudi turinsko unijo industrialcev. Leta 2005 so mu podelili red viteza dela. Zapušča ženo in tri otroke.

Za voznika mopeda znamke vespa ni bilo pomoči ANSA

EVRO

1,5471 \$

-0,05

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

7. avgusta 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	7.8.	6.7.
ameriški dolar	1,5471	1,5478
japonski jen	169,16	168,16
kitski juan	10,6153	10,5996
ruski rubel	36,4730	36,5000
danska krona	7,4609	7,4611
britanski funt	0,79255	0,79205
švedska krona	9,4127	9,4458
norveška krona	7,9970	8,0280
češka koruna	24,105	23,980
švicarski frank	1,6322	1,6291
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	234,20	236,28
poljski zlot	3,2458	3,2398
kanadski dolar	1,6201	1,6159
avstralski dolar	1,6986	1,6920
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,4805	3,4780
slovaška korona	30,363	30,375
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7051	0,7049
brazilski real	2,4356	2,4333
islandska korona	123,88	121,56
turška lira	1,8050	1,7977
hrvaška kuna	7,2126	7,2230

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

7. avgusta 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

LIBOR (USD)	2,46313	2,8025	3,1025	3,27625
LIBOR (EUR)	4,48063	4,96375	5,16375	5,34938
LIBOR (CHF)	2,2675	2,75	2,9	3,19167
EURIBOR (EUR)	4,487	4,968	5,167	5,35

ZLATO

(999,99 %) za kg

18.303,62 €

-136,36

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

7. avgusta 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	30,94	+1,05
GORENJE	26,27	+0,04
INTEREUROPA	94,17	-0,20
KRKA	57,27	+0,32
MERCATOR	231,94	+0,40
PETROL	540,26	-0,04
TELEKOM SLOVENIJE	239,56	+0,38

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	63,00	-
ACH	82,67	+0,22
AERODROM LJUBLJANA	-	-
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	49,50	-1,59
ISKRA AVTOELEKTRIKA	81,00	+2,23
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	26,93	-0,33
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	79,28	-4,27
POZAVAROVALNICA SAVA	28,00	-0,28
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	426,50	-0,81
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-

MILANSKI BORZNI TRG

MIB 30: +0,56

7. avgusta 2008

delnica zaključni tečaj v € spr. v %

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	2,232	-2,28
ALLEANZA	6,565	-0,38
ATLANTIA	18,062	-0,75
BANCO POPOLARE	12,76	+2,42
BCA MPS	1,928	-0,31
BCA POP MILANO	6,798	+1,77
EDISON	1,294	+4,78
ENEL	6,335	+1,00
ENI	21,6	+1,84
FIAT	11,263	+1,61
FINMECCANICA	19,059	-0,27
FONDIA-SAI	20,53	-3,48
GENERALI	23,04	+0,09
IFIL	4,375	-0,11
INTESA SAN PAOLO	3,854	+0,05
LOTTOMATIC	20,95	-0,80
LUXOTTICA	16,370	+0,15
MEDIASET</td		

TRŽAŠKA POKRAJINA - Nemški pisatelj imenovan v upravni svet Lokalne akcijske skupine

Heinichen, od kriminalalk do razvoja in promocije Krasa

Imenovali sta ga tržaška in goriška pokrajina - Imenovanje kot »doprinos civilne družbe«

Ko se je tistega dne 2. januarja 1980 Veit Heinichen povsem neopazno prvič pripeljal v Trst, si ni niti najmanj predstavljal, da bo več kot četrto stoletje pozneje tu postal predstavnik krajevne uprave v instituciji, ki ji je zadan skrb za razvoj in promocijo Krasa. Mesto ga je takrat sprejelo s svojim mrzlim zimskim obrazom: sivim dežjem in rezko burjo. Potrebno je bilo več kot poldruge desetletje in nekaj preselitev - skupno jih je bilo dvanajst v štirih državah - preden se je tik pred iztekom tisočletja zasidral pod Križem, nad Obalno cesto. Srečal je Križane, njegov Proteo Laurenti mu je z uspešnimi kriminalkami odpril pot v »kulturni Trst«. In kot je policijski inšpektor v Smrti na čakalni listi in drugih napetih romanih brskal po indicih v iskanju dokazov, tako je pisatelj stikal po novem okolju in ga - tujec - spoznal kot malokateri domačin. Pisal je, sodeloval pri prvem (in edinem) tržaškem srečanju piscev kriminalk, oglašal se je ob vprašanjih, ki žužijo mesto in družbo. Postal je polnopravni nemški predstavnik razvijane tržaške civilne družbe.

Od včeraj ima novo zadolžitev: tržaška in goriška pokrajina sta ga imenovali za svojega zastopnika v upravnem svetu Lokalne akcijske skupine, javnozasebne institucije, ki naj bi postala motor razvoja kraškega ozemlja.

Veit Heinichen - in ne Heineken, kot ga je pivsko prekrstilo vabilo na predstavitev - je idealni »testimonial« za promocijo in ovrednotenje kraškega

Z leve: Veit Heinichen, Maria Teresa Bassa Poropat, Walter Godina

KROMA

ozemlja, je poudarila predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat. Zakaj je bil izbran prav nemški pisatelj? Ponujen je bil dvojni odgovor. Pokrajina želi pri valorizaciji Krasa »leteći visoko«, tako na kulturnem kot na turističnem in na področju domačih proizvodov, je odgovorila Bassa Poropat,

in napovedala: »Investiranje v Kras je ena od prioriteta naše uprave v drugi polovici mandata.«

Podpredsednik pokrajine in odbornik za kmetijstvo in gospodarske dejavnosti Walter Godina je izbral literarno prispolobo. Dovolj je prebrati Heinichenove knjige, in takoj ti posta-

ne jasno, kako Proteo Laurenti ljubi Kras. Številni nemški turisti prihajajo zadnja leta v naše kraje po njegovih sledah, po nekakšnem njegovem itinerariju, kar tudi vodi v spoznavanje in ovrednotenje kraškega ozemlja.

Godina je nakazal pristojnosti Lokalne akcijske skupine. Evropska skup-

nost predvideva ustanovitev tega organa za razdeljevanje evropskih prispevkov goratim območjem. Seveda v okvirih, ki jih bo nakazal krajevni razvojni načrt, ta načrt pa bo morala »požegnati« dežela. Skratka: Lokalna akcijska skupina bo postala eden od instrumentov za obogatitev kraškega območja.

Heinichen - pozdravil je v treh jekih: Buongiorno, Dober dan, Guten Tag - je pojasnil, zakaj je pristal. Mnogi se pritožujejo nad vse večjim razkolom med politiko in civilno družbo. Ob tem pa ne moreš ostati križem rok. Prevzem odgovornosti je civilna odločitev. Kraško ozemlje je bogato, često pa manjka zavest o tem naravnem bogastvu in o njeni raznolikosti. Omenil je olje bratov Starec, vrhunska bela vina, vrhunski med in kraški sir, pa tudi pozabljene bisere, kot je izvir Timave. Kras lahko postane vabljeni kot Chianti in Burgenland. To naj bi bilo poslanstvo nove strukture, ki pa ne bo imela nobenega opravka s prejšnjimi podobnimi strukturami (beri: Kraška gorska skupnost). Zavihati si bo treba rokave, ker čas hiti in beži, je opozoril Heinichen, in poddaril: »To pa ne pomeni, da vstopam v politiko. Ostajam pisatelj.«

Bassa Poropatova je izrecno pojasnila: »To ni bilo politično imenovanje; to je znak sprememb v odnosu do ozemlja.«

Za pisatelja Mrtvecev s Krasa ni sedaj več Smrt, temveč... Kras na čakalni listi.

M.K.

TREBČE - Na občnem zboru jusarji podali obračun delovanja

Odprtta vprašanja in uspešni projekti

Težko rešljiv je npr. problem vrnitve trebenskega jusarskega premoženja v Sloveniji - Radi bi tudi ovrednotili obširno območje trebenskega jusa od Padrič do Ban

Trebenski jusarji so na majskem občnem zboru v Ljudskem domu vaščanom predstavili poročilo o svojem delovanju. Prisotni so bili vsi člani upravnega sveta in nadzornega odbora: predsednik David Malalan, podpredsednica Luisa Lia, tajnica Anica Ciuk, blagajničarka Guerrina Kralj in svetniki Giuliana Ciuch, Alberto Ciuk in Katia Kralj, predsednik nadzornega odbora David Kralj ter odborniki Zorko Crevato, Vasilij Kralj, Bruno Carli in Carlo Furlan.

Predsednik upravnega sveta David Malalan je podal izčrpno poročilo o prizadevanjih odbora, da bi uredil celo vrsto odprtih vprašanj, ki zadevajo tudi širšo vaško skupnost. Pereče vprašanje o trebenskem jusarskem premoženju v Sloveniji bo zelo težko dobilo pozitiven odgovor: rok za vložitev prošenj za vračilo premoženja je namreč že zdavnaj zapadel (30.06.2001) in takratni odbor ni postopal pravočasno. Sedanji odborniki so se že večkrat podali v Sežano, vendar za enkrat brez uspeha, tako da bo premoženje Jusa Trebče po vsej verjetnosti prešlo v last Občine Sežana.

Mnogo bolj uspešno poteka projekt za ohranitev trebenskih ledinskih imen: odborniki in člani so se v zadnjem letu podali na šest sprehodov, na katerih so s pomočjo starejših vaščanov zbrali kar 145 ledinskih imen; to pomeni bogato kulturno dediščino, ki jo mislijo jusarji predati mlajšim generacijam. V Ljudskem domu je izobesena podrobno izdelana mapa z ledinskimi imeni, načrt pa bodo dopolnili z oglasnimi deskami ter kamni, ki bodo postavljeni na vidnih mestih; slednji imajo namreč lepsi videz kot kovinske table in delujejo bolj skladno z okoljem. Jusarji so za ta projekt dobili prispevki Zadružne kraške banke (3.600 evrov) in Urada RS za Slovene v zamejstvu in po svetu (2.000 evrov), podjetnik Paolo Purič iz Repna pa bo poklonil potrebne kamne.

Jusarji si že več let prizadevajo tudi za ureditev vaškega kala: načrt, ki ga je izdelal inž. Ruggero Bolognani, in poročilo, ki ga je pripravil dr. Nicola Bressi, še nista prepričala naslovnikov pro-

šenj : Sklad za Trst je prošnjo zavrnil, Pokrajina je odobrila prispevek 3.000 evrov, družba SNAM pa še vedno ni umaknila svojih struktur, ki onemočajo izpeljavo projekta. Slednjega so jusarji vključili tudi v načrt, ki ga mislijo izpeljati v okviru projekta Interreg z vasjo Dane pri Divači. Poleg ureditve kala naj bi načrt ovrednotili tudi vaška kora in vodnjak; za podobo kala skrbijo medtem sami vaščani. Tradicija rabute - prostovoljnih delovnih akcij, je v tej sezoni zaživila zelo uspešno: akcija »Kje so tiste stezice...« za vzdrževanje poljskih poti je privabila lepo število jusarjev, ki so očistili veliko področje ter si sporazumno porazdelili drva. Na dvorišču Ljudskega doma so pripeljali tudi veliko količino drva, ki jih je gozdarska uprava posekala na območju Čezvrh.

Obširno območje trebenskega jusa, ki se razprostira od Padrič do Ban (od Županje do Uščevcev), je bilo dolga leta podvrženo vojaškim služnostim, zdaj pa bi ga jusarji radi ovrednotili najbolj primerna zgleda uvedba paše za živilo, govedo in ali drobnico, po zgledu padričarske zadruge, ki upravlja Park Globojne. K projektu bi se lahko pridružili tudi zasebniki, ki bi imeli pravico do določenih kompenzacij. Za rejo drobnice sta navdušena tudi dva mlada Kraševca, ki sta jusarje zaprosila za ustrezno dovoljenje, njun načrt pa je odvisen od deželnega načrta za podeželski raz-

voj, ki bi jima omogočil nakup živine.

Jusarji rešujejo tudi vprašanja, ki zadevajo celotno vaško skupnost: pokrajinska uprava bo v poletnih mesecih uresničila načrt za ureditev pločnika od vasi do pokopališča, slednje pa vzbuja maršikatero vprašanje glede pokopov nedomačinov: na sestanku s pogrebnimi društvom bo torej potreben izdelati podrobni pravilnik.

Že dobro leto čakajo jusarji na odgovor tržaške pokrajine glede namestitve semaforjev, ki bi omejevali hitrost na cesti skozi vas, tudi prošnje za postavitev dvojezičnih tabel na avtocesti in pokrajinski cesti so za enkrat še brez odgovora. Tudi družba Acegas zamuja z odgovori, čeprav je lani s predsednikom rajskega sveta Markom Milkovičem obljudila, da bo poskrbel za premaknitev zaboljivkov za smeti z vaškega trga na primernejše mesto. Tudi družba ANAS še ni postavila protihrupnih pregrad pri avtocesti: v ta namen je jas pripravil obrazce, ki jih bodo izpolnili in predložili neposredno prizadeti vaščani, je bilo še rečeno na občnem zboru.

Jusarji delujejo v soglasju z ostalimi vaškimi organizacijami: tudi letos bodo kot soorganizatorji pristopili k poletnim delavnicam za otroke, ki jih organizira SKD Primorec (lani pa so prispevali 500 evrov za namestitev košarkarskih košev na vrtu Ljudskega doma). Padec meje je spodbudil ponovno vzpostavitev stikov z vasjo Orlek, ki je od Trebče oddaljena slaba dva kilometra: 20. decembra 2007 so se Trebenci in Orlečani simbolično srečali na mejni črti, januarja pa so se sestali v Trebčah in dogovorili za tesnejšo povezavo med vasema.

Poročilo je sledila razprava, med katero so prisotni izrazili zahvalo odboru za opravljeno delo, obenem pa obžalovali, da so stiki in odnosi z javnimi upravitelji zelo težki in mnogokrat neuspešni. Tudi sam upravni svet in nadzorni odbor včasih zapadeta v malodušje, ker je status mnogih jusarskih skupnosti pravno še vedno neurejen. Kljub temu se jusarji zavezujejo, da bodo po svojih možnostih še naprej skrbeli za vaško skupnost.

GLEDALIŠČE MIELA - Nova sezona Raz/seljenih

Monika Bulaj s svojim fotografiskim zapisom Žarenja

Posnetki o doživljjanju vere preprostih ljudi bodo na ogled do konca meseca

Monika Bulaj, fotografinja in pisateljica, živi v Italiji, pravzaprav v Trstu, kjer stane že kar veliko Poljakov, kot sama pravi, tako da je Trst največje poljsko mesto v Italiji, čeprav je sedala precej različno od poljskih mest. Svojo poklicno pot je začela s pomembnimi fotografiskimi reportažami za časopis Ryszarda Kapuscinskega Gazeta Wyborcza. Sedaj sodeluje z revijami National Geographic, D La Repubblica delle Donne, Io Donna, Internazionale, Courier International, Geo, East. V Italiji je objavila več knjig, posnela je tudi dokumentarec Figli di Noè.

Kot je sama povedala v kratkem intervjuju, je svojo fotografisko-raziskovalno dejavnost začela zelo zgodaj. »Zakaj se temu posvečam, sama ne vem. To je zame nujna, tako močna, da ji je podvrženo vse ostalo, prijateljstva, študij, branja, potovanja, življenje. Reči moram, da je to velika sreča, velik privilegij, da sem si lahko zgradila poklic na nečem, kar ljubim, ki me povsem prevzemata.«

Moje prvo raziskovanje sem posvetila rusinski manjšini na Poljskem, predvsem zato, ker sem čutila, da je bilo krivico, kar se je z njo zgodilo. Rusini so živelni na ozemlju, ki pripada Češki, Slovaški, Madžarski, Poljski in Ukrayini. Jaz sem se vedela posvetila skupnosti, ki je živila na Poljskem. Bila je prava dragocenost s kulturnega,

etničnega vidika, z vidika verovanj... Rusinsko skupnost so po vojni nasilno uničili, sicer ne z množičnimi poboji, temveč s prisilno assimilacijo, s prisilnim razseljevanjem, z deportacijami v kraje, kjer je bilo okolje Rusinom sovražno, tako da so zgubili svoj jezik, svojo vero. To je bil način, s katerim je tedanji komunistični blok nameraval odpraviti manjšine. V osmdesetih letih, mnogo let pozneje, sem skušala poiskati te ljudi, da bi mi pripovedovali o svetu, ki ga ni bilo več. Tam se je začelo moje delo. Takrat me je prevzelo zanimanje za pravoslavno vero. Poljska, a tudi Evropa sta takrat zamudili priložnost, da bi jo spoznali.

Iz te izkušnje se je porodilo tudi moje zanimanje za židovstvo. V moji deželi, ki je največje evropsko pokopališče, kjer je izginila največja, najpomembnejša evropska manjšina, se je spomin nekako zlomil, a pojavljal se je nadve sovražen antisemitizem, čeprav predmeta sovražna ni bilo več.

Potem sem se še naprej posvečala manjšinam, manjšinskim svetovom. Slike na tej razstavi pa so del poznejšega dela, v katerem iščem točke, kjer se veliki svetovi treh verstev stikajo. Morda so te stične točke med različnimi verstvi poganska dediščina, a to ni pomembno. Pomembno je, da s pomočjo podobe spočasi blizino med temi svetovi, ki so na videzu tako daleč eden od drugega.«

(bov)

Levo zgoraj utrirek
z razstave v
gledališču Miela,
desno pa Monika
Bulaj

KROMA

V gledališču Miela na tržaškem nabrežju je na ogled spet nova fotografiska razstava: tokrat je v gosteh fotografinja in pisateljica Monika Bulaj s posnetki o doživljjanju vere preprostih ljudi, v katerem se izpričujejo skupni vidiki treh velikih monoteističnih verstev v pozbavljenih malih vesoljih od Gibraltarja do Perzije. Razstava z italijanskim naslovom Aure (Žarenja) je uvod v letošnjo sezono pobude Raz/seljeni, pri katerem poleg združenja Bonawentura in Gledališča Miela sodelujejo tržaško Slovensko stalno gledališče in fakulteta za književnost in filozofijo tržaške univerze.

Razstavo so odprli v sredo zvečer ob pravi množici avtoričnih občudovalcev. Med otvortveno slovesnostjo je fotografinja po pozdravnem nagovoru predstavnice združenja S/pesaati- Raz/seljeni Sabrine Morena predstavil Giorgio De Rosa, ki se je spomnil njene razstave leta 2005 v Vili Manin v Passarianu. Nato je Monika Bulaj z navdušenjem pozdravil tržaški župan Roberto Dipiazza, ki ji je izročil plaketo z grbom mesta, še prej se je ob njenih fotografijah, ki prikazujejo stvarnost, v katerih so meje izbrisane, z zadovoljstvom spomnil na meje, ki so v zadnjem obdobju izginile pri nas.

Razstava, ki se vije po labirintu leseni sten v partnerju gledališča, bo na ogled do 31. avgusta, in sicer od 17.00 do 21.30. Predvideni so tudi obiski pod vodstvom avtorice. (bov)

MOSP

Zborovski seminar Voices of Europe

Jutri se bo skupina štirih mladih predstavnikov slovenske manjšine iz Trsta, članov mednarodnega krožka društva Mosp, odpravila na mednarodni zborovski seminar Voices of Europe, ki ga vsako leto prireja mladinska evropska organizacija YEN. Zborovski seminar se bo odvijal od 11. do 18. avgusta pri lužiškosrbski manjšini v Bautzenu. Mednarodni krožek društva Mosp se že več let udeležuje podobnih evropskih srečanj, ki so potrebna za širiti obzorja manjšine še posebno v času nove skupne Europe. V teku tedna se bo v Bautzenu zbral mesečni pevski zbor mladih pripadnikov raznih evropskih manjšin in drug družega učil pesmi lastnega kraja. To bo dobra priložnost za spoznanje drugih evropskih manjšin, njihovih pesmi in drugih običajev. Obenem bodo udeleženci spoznali delovanje lužiškosrbske manjšine in navezali stike z novimi prijatelji. Z naštudiranim programom bodo v Bautzenu oblikovali dva koncerta. (ek)

KOPALIŠČE AUSONIA - Srečanja z avtorji

Marcello Fois o zločinu v knjigah, na filmskih platnih in v realnosti

Zločin iz knjige na filmska platna: za antologijo Crimini (Einaudi) je tudi Marcello Fois prispeval zgodobno, ki je sedaj postala film. Avtor (na sredini) je o tem govoril na terasi kopališča Ausonia

KROMA

Zaščitnik občanov: Gambassini se ponuja

Bivši deželnji svetnik Liste za Trst Gianfranco Gambassini se ponuja, da bi brezplačno izvajal funkcijo varuha državljanovih pravic, ki jo je desna sredina na oblasti v FJK pravkar ukinila. Priletni melonar se je za opravljanje te funkcije ponudil v odprttem pismu, ki ga je poslal predsedniku Dežele Renzu Tondu.

Moškega so rešili iz razburkanih valov

. Sedemintridesetletni L.F. se je v noči na četrtek odločil, da si vzame življenje. Nahajal se je na Nabrežju Nazario Sauro, sedel je v svojem avtomobilu, nenadoma pospešil in se v avtom vred pognal v morje. Za njim so se kmalu podali trije agenti mobilnega oddelka tržaške kvesture: mladi moški se je medtem izvlekel iz potapljalnega avtomobila in plaval proti odprtemu morju, ki je bilo zaradi burje močno razburkano. Kot so povedali policisti, so bili njegovi samomorilski nameni očitni. Veter in valovi so znatno ovirali tudi njihovo reševanje, policijskemu podčastniku in izkušenemu plavalcu Vittoriu Fasanu pa je le uspelo dohiteti nesrečne: z njim na ramenih je varno plaval do brega. Moškega so prepeljali na v katinarsko bolnico, tržaški gasilci pa so iz vode rešili tudi njegov avtomobil.

Tržaški pešci v stalni nevarnosti

Tržaški odbor za varstvo in pravice pešev (Coped-Camminatrieste) si že vrsto let prizadeva, da bi bile mestne ulice pešcem bolj prijazne. Prizadevanja pa žal niso odobrila sadov: po pločnikih je največkrat težko hoditi, saj so na njih parkirani avtomobili in motorna kolesa; večkrat pa se motoristi celo vozijo po njih. Tudi prečkanje ceste je v mestu večkrat nevarno, saj številni vozniki ne spoštujejo predvidenih pravil. Na avtobuse pa je treba stopati sredi ceste, saj zasevajo avtobusne postaje kamioni in avtomobili. Tržaški odbor opozarja, da se to vsakodnevno dogaja na primer na avtobusni postaji v bližini nakupovalnega središča Torri d'Europa (Ul. d'Alviano). Posebno neprijetno je po njihovem mnenju sprehanje po barkovljanski Ul. Bovento, kjer stalno beležijo prometne zastoje in z avtomobili zaseden pločnike. Člani Camminatrieste pa že vrsto let podpirajo tudi prizadevanja številnih Rojančanov, ki prosijo, da bi avtobusa št. 5 in 8 nadaljevala progo tudi po Ul. Moreri. Kot vsakič pa ostaja vse le pri besedah ...

ATER: zaprtje uradov

Ustanova ATER obvešča, da bodo njeni tržaški uradi v četrtek, 14. avgusta, zaprti.

Koncert na gradu

V Miramarskem gradu se nadaljujejo kakovostni koncerti: danes ob 20.30 bo v sklopu pobude, ki jo prireja tržaški konzervatorij Tartini, nastopila 22-letna hrvaška glasbenica Ana Čulć, ki izvaja predvsem istrsko dalmatinske skladbe. Vstop 4 evre.

Rezjanski brusači

Na Borznem trgu se bodo danes, med 16. in 18.30, ustavili brusači iz Rezije. Dobrodošlico jim bodo izrekli tudi slovenske narodne noše.

NABREŽINA - Razstave v Kavarni Gruden

Za uvod Cvetoča atmosfera

Z razstavo Tanja Kralj in Flavie Laurenti se je začel nov niz tematskih razstav

V Kavarni Gruden se je razstavo Tanja Kralj in Flavie Laurenti Cvetoča atmosfera pričel nov sklop tematskih razstav. Že ob otvoritvi kavarne smo se s predstavljijo del Claudie Raze, pri SKD Igo Gruden odločili, da bomo v tem prostoru prirejali razstave, ki naj bi bile vezane na časovni proces letnih časov in na njihove spreminjače se ritme. Če nam današnje klimatske razmere brisejo jasno sliko letnih časov in vsiljujejo enovit tempo z enoličnimi opravili, smo v društvu žeeli obiskovalcem ob preživljanju prostega časa s prijatelji, preko umetniških del ponuditi prisotnost vzdušja posameznega letnega obdobja.

Ko se je leto zasukalo naokrog je naključje hotelo, da novo razstavo predstavita ravno Tanja Kralj in Flavia Laurenti, ki sta se ob učenju akvarelne tehnike spoznali prav v ateljeju Claudie Raze. Obe umetnici mlajše generacije, se že vrsto let ob delu samozavestno ukvarjata z umetnostjo tako, da že mojstrsko obvladata akvarelno tehniko in z njom subtilno nanašata na papir čustveno atmosfero barve. Skupno ju druži zanimanje za naravo in živiljenjsko radost, ki jo podajata s prikazovanjem cvetov. V cvetenju pa je zajet izraz lepote in obljudba zorenja prihodnosti. V fazi pomladanske radosti in utrija vitalnega ritma se prepleta in dopolnjuje njuna linearna in krožna percepacija časa, ki s tenkočutnostjo oblikuje zapis na materialni ravni. Če nam natančnost izvedbe vzbuja občutek strogosti ob jasno oblikovanih kon-

turah, nam brezpogojna predanost barvnih atmosfer, ki uhaja prevzame z lahkoto in sproščenostjo in ravno v tem kontrastu se tvori napetost v kateri se zbira naboj sočnosti živiljenjskih sokov in se sprošča za-

znavna dehtecih vonjav. Razstavo si je mogočno ogledati še do torka, 12. avgusta, vsak dan razen ob sredah med urnikom odprtja kavarne, tel. št. 338-9277739.

Ani Tretjak

DEVINSKI GRAD - Od včeraj in vse do 17. avgusta

Na ogled »tržaške« ikone

Izdelala jih je tržaška umetnica Carolina Franz - Obiskovalci gradu imajo brezplačen vstop

Ena od razstavljenih ikon, na kateri je mogoče prepozнатi tudi devinski grad

KROMA

Na devinskom gradu so včeraj odprli razstavo sakralne umetnosti, ki bo na ogled do 17. avgusta. V grajskih prostorih plemiške družine Thurn in Taxis so ob prisotnosti princesse Veronique predstavili ikone tržaške umetnice Caroline Franz. Na ogled je okrog dvajset dragocenih umetnin, ki jih je izdelala ob spoštovanju strogih pravil več stoletne tradicije. Med njimi je tudi ikona, na kateri božja mati »varuje« tudi devinski grad.

Razstava je odprta vsak dan (razen torka) od 9.30 do 17.30. Za obiskovalce gradu je vstop na razstavo brezplačen, grajska vstopnina pa znaša 7 evrov; z isto vstopnico si je mogoče ogledati tudi razstavo zbirateljskih torbic, ki bo sicer na ogled do 2. novembra.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 8. avgusta 2008

DOMINIK

Sonce vzide ob 5.57 in zatone ob 20.23 - Dolžina dneva 14.26 - Luna vzide ob 14.00 in zatone ob 23.08.

Jutri, SOBOTA, 9. avgusta 2008

ROMAN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 27,9 stopinje C, zračni tlak 1012,6 mb ustaljen, veter 14 km na uro zahodnik, vlaga 59-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,3 stopinje C.

Poslovni oglasi

GOSTILNA Z RIBAMI na Kontovelu išče osebo za delo v kuhinji. Zaprt ob pondeljkih.

Tel. 347-8878193

ŠPEDITERSKO PODJETJE V TRSTU ZAPOSLI uslužbenca/ko, starost največ 40 let, v komercialnem uradu za tujino, z odličnim znanjem angleščine in dobrim znanjem hrvaščine. Prioritetno bo tudi poznavanje in uporaba raznih temeljnih tipov software-ja. Svoje podatke, napisane v slovenščini, pošljite na poštno številko 2151.

OBČINA ZGONIK in
DRUŠTVO MERLINO MULTIVISIONI
s pokroviteljstvom **Pokrajine Trst**
vabita na

POTOVANJE Z MULTIVIZIJO

Predvajanje kratkih dokumentarnih filmov in diapositivov

V petek, 8. in soboto, 9. avgusta 2008, ob 21.30,

na prireditvenem prostoru pred Županstvom.

V soboto, 9. avgusta koncert skupine **Barbapedana** (TV).

V primeru slabega vremena bo prijetitev v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Čestitke

Priden Tom, a še bolj pridna Jana, saj je zibelka v enem samem letu že postlana! Naj bo MATEJA vedno srečna in zdrava, to ji vošči vsa Klapa prava!

Kraška ohcit je ljubezen utrdila, saj se po enem letu MATEJA je rodila. Želimo ji, da bi čez leto in srajčki na ohceti hodila! Srečnima staršema Jana in Tomu in še bolj srečnim nonotom iskreno čestita klapa v Bleščeče.

Našemu predsedniku Marku in ženi Eleni se je pridružil mali MATEJ. Srečnima staršema čestitamo, bodočemu učitelju smučanja pa želimo vse najboljše. OOZUS

V lepem, sončnem in vetrovrem popoldnevu se je kraškemu paru rodila

Mateja

Jani in Tomu čestitamo, mali Mateji pa želimo vse, vse, vse najboljše

1 nono, 2 noni in 3 pranone

Kraški par je nasledstvo dobil, rojstvo

Mateje

ga je razveselil.
Mamici, naši Jani in očku Tomu čestitamo,
mali Mateji pa želimo vso srečo!

Vsi pri Aurori

Pri Ciletoh bo zopet fešta velika, saj

Mateja

že veselo vzklika.
Jani in Tomu želimo mirne noči,
Mateji pa veliko srečnih dni!

Nada, Boris, Peter, Katja,
David in mali Matija

8.8.1958

8.8.2008

Mi sme tü!!!!!!

Alex, Andraž, Veronika,
Ada, Norma, Adriano,
Jan, Niko in Maj

Na neomajnem hrastu je vzklila krhka veja, saj se je **Jani in Tomu** rodila malo

Mateja

Naj ti vsa živiljenjska neurja kraška burja pomete, obilo sreče in zdravja voščijo strici in tete

Alan, Sanja, Dean, Andrej, Alja

voženih 28.000 km, lepo ohranjen. Po želji avtoradio MP3 z zvočnikoma, cena 4.000 evrov. Pohlikati v večernih urah na tel. 333-4872311.

PRODAM RABLJENE KNJIGE liceja Prešeren (vse smeri). Tel. 040-38 2810 v večernih urah, od ponedeljka do četrtek tudi št. 340-6880119.

PRODAM knjige za vse razrede srednje šole Šrečko Kosovel. tel.: 339-3280638 ali 040-213011.

PRODAM ročni malen in prešo. Skupna cena 200,00 evrov. Tel. 040-229243.

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi: Po JEZERSKI PLANINSKI POTI v soboto 16., in nedeljo 17. avgusta. Vzponi na Virnikov Grintovec (1654 m), Kozji vrh (1628 m), Veliki vrh (1696 m), Goli vrh (1787 m), Vratca in Veliko Babo. Tura je kondicijsko zahtevna. Možnost organiziranega prevoza. Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih v četrtek, 14. avgusta, ob 18.30. Vodi Simon Gorup.

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

70-LETNIKI OBČINE DOLINA prirejajo v nedeljo, 7. septembra, izlet v Begunje in na Bled s kosilom pri Joževcu. Lahko se nam pridružijo tudi Krašovci in Tržačani. Informacije na tel. št.: 040-228468 (Ada) ob uri kosila ali zvečer.

V Zgoniku dve večerni srečanji z multivizijo

Danes se bo v Zgoniku nadaljevalo srečanje z multivizijo, ki je prejšnji konec tedna privabilo na prireditveni prostor pred županstvom veliko število gledalcev, ki jih je povsem upravičeno zanimala neobičajna, a kvalitetna in vsebinsko bogata pobuda Občine Zgonik, društva Merlino Multivisioni in Pokrajine Trst Potovanje z multivizijo. Kdor je Potovanje s posnetki o naravi, ljudeh in umetnosti zamudil, ima nocoj spet priložnost, da se prepusti temu svojevrstnemu potovanju podob in glasbe. Danes bodo s pomočjo več projektorjev na velikem platnu predvajali posnetke o potresu leta 1976, južni Afriki, Provansi in slapovih Iguazu v Južni Ameriki, prav gotovo bo zanimiv videoposnetek o »živiljenju in smrti« strašil. Pri nocojnjem sporedu pa gre posebno izpostaviti šestnajstminutno pričevanje Borisa Pahorja s pomenljivim naslovom »Necropoli«.

Jutri, v soboto, pa bo na sporedu multimedijski koncert, ki ga bo oblikovala skupina Barbapedana iz Trevisa s glasbo, ki svoj navdih črpa predvsem v vzhodni Evropi in Balkanu. Oba večera se bo sta začela ob 21.30, vstop je prost, v primeru slabega vremena pa bo vrata odprla Športno-kulturni center v Zgoniku.

TPK SIRENA
prireja tradicionalno
KARAMALADO
od 8. do 11. avgusta
Danes in v ponedeljek, 11. avgusta:
ples z ansamblom **OLD STARS**
Jutri, 9. avgusta:
ples z ansamblom **Roby & Daniela**
V nedeljo, 10. avgusta:
ples z ansamblom **HAPPY DAY**
Odprtje kioskov ob 19. uri,
ples začne ob 20.30

v sodelovanju s KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega Primorja in s slovenskim KD VESNA
vljudno vabita na IV. Festival Morja s komedijo:
Zakonske zdrahe: Štorja ljubljenežni j'nu ruagou...
Režija: **Mario Uršič**
Igrajo:
Miranda Caharija **Livij Bogatec - Koča**
Andrej Rismundo
Premiera 9. avgusta ob 21.00 z vabilom
od 10. do 17. avgusta ob 21.00
V Križu na
"SRENSKEM BORJAČU PRI OČARJEVIIH"

KD IVAN GRBEC
ŠKEDENJSKA ULICA, 124
PRAZNUJE SVOJEGA PATRONA
Z VESELO "COUNTRY" GLASBO
SKUPINE
MAPLE SUGAR
DANES, 8. AVGUSTA
OB 21. URI

filmov in diapozitivov. V soboto, 9. avgusta koncert skupine Barbapedana (TV).

ZDRUŽENJE ZA KRIŽ Kriški teater in Mednarodna akademija za petje v Križu vabijo na IV. Festival morja. Program se bo zaključil s komedio »Zakonske zdrahe: štorja ljubljenežni j'nu ruagou...«, v kateri nastopajo: Miranda Caharija, Livij Bogatec-Koča in Andrej Rismundo v režiji Maria Uršiča. Uprizoritev bodo od nedelje, 10., do nedelje, 17. avgusta, ob 21. uri. Vse predstave bodo na »Srenjskem borjaču pri Očarjevih« v Križu.

OBČINA ZGONIK vabi v ponedeljek, 11. avgusta, ob 21. uri, v opuščeni kamnolom pri Repnici na koncert iz niza »Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev«. Nastopil bo Duomo Ensemble s filmsko glasbo (A.Lloyd Weber, J.Horner, C.Chaplin, E.Morricone). V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani Kulturno-rikreacijskega društva Dom Briščiki v Briščikih. Pokrovitelj koncerta: Podkrajina Trst.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v razstavni dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava IZLOŽBA UMETNIKOV, na kateri razstavljajo do 10. avgusta Paolo Pasutto (slike), Claudia Raza (slike), Franca Kovačič (slike) in Bogomila Doljak (kamen in les). Razstava je odprta z urnikom okenca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 13. in od 14. do 19. ure. Do 12. oktobra bodo na isti razstavi po skupinah predstavili svoja dela še številni drugi umetniki.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da je v razstavni dvorani Turističnega Informativnega Centra v Sesljanu (IAT) na ogled razstava IZLOŽBA UMETNIKOV, na kateri razstavljajo do 31. avgusta Pino Zorzi (slike in fotografije), Mafalda Di Brazzano (slike), Bencic Nadia (slike) in Andrej Meravic (kamnitni izdelki). Razstava je odprta z urnikom okenca TIC, in sicer vsak dan od 9. do 13. in od 14. do 19. ure. Do 12. oktobra bodo na isti razstavi po skupinah predstavili svoja dela še Tomaz Caharija (kamnitni izdelki), Piero Marcucci (skulpture in slike), Miloš Ciuk (kamnitni izdelki), Mileva Martelanc (glineni izdelki), Vittorio Porro (kamnite skulpture), Luisa Comelli (slike), Anita Nemarini (slike), Viktor Godnic (slike), Luca Monet (kamen) in Anica Pahor (skulpture in slike).

SKD VIGRED pripravlja razne prireditve v mesecih september in oktober, kar pomeni pestro dogajanje na zamejskem Krasu. V ponedeljek, 1. septembra, ob 20.30, v Štalci v Šempolaju, gostovanje prosvetnega društva Štandrež s prizoroma »Gremo v teater« in »Stari greh«. V torek, 9. septembra, ob 19. uri, v Štalci v Šempolaju, prva vaja mladinske glasbene skupine. V sredo, 10. septembra, ob 10. uri, bo otvoritev razstave kamnitih izdelkov Giuliana Koštue, z večerom o kamnu. Razstava bo na ogled do srede, 17. septembra. Več informacij v priponkah, na tel. št.: +386-31-397938 ali na www.skdvigred.org.

Prispevki

Namesto cvetja na grob drage Vlaste Bachi por. Grgić darujeta Morena in Alenka 100,00 evrov za Onkološki oddelok bolnišnice Burlo. V spomin na Vlasto Bachi por. Grgić daruje Milena Grgić (Padriče) 30,00 evrov za popravilo cerkve na Padričah. V spomin na Vlasto Bachi por. Grgić daruje Bruna Manin 50,00 evrov za KD Skala Sloven.

V spomin na Sonjo Susič darujeta Adrijana in Rinaldo Vremec z družinama 40,00 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB na Opčinah.

Podjetje Igor Pipan daruje 250,00 evrov za SKD Igo Gruden.

Ob izgubi drage

GIORGIE PETTIROSSO
por. LONGO

izražamo možu Antoniju in ostalim prizadetim občuteno sožalje

družini Coloni in Zobec

Lekarne

Do sobote, 9. avgusta 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39 (040 390898), Largo Osoppo 1 (040 410515).
Boljunc (040 228121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 1, Ošiek Osoppo 1, Ul. Cavana 11. Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 (040 302303)
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Osmice

BERTO je v Trnovci odprl osmico. **MARČELO IN ERVIN DOLJAK** sta odprila osmico v Samotorci 22. Toplo vabljeni! Tel. 040-229180. **NA KONTOVELU** v »Bkdjezji« je odprta osmica. Tel. 040-225305. **OSMICO** smo odprli v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni! **OSMICO** smo odprli pri Batkovich, Repen 32. Tel. 040-327240. **OSMICO** smo odprli pri Terčonovih v Mavhinjah 42. Tel.: 040-299450. **ZIGON MIRO** je odprl osmico, Zgonik 36.

Loterija

7. avgusta 2008

Bari	82	68	84	45	75
Cagliari	82	64	46	47	78
Firence	30	29	33	58	32
Genova	1	51	17	33	22
Milan	19	4	30	83	75
Neapelj	52	18	19	24	88
Palermo	70	62	32	12	48
Rim	66	10	22	45	40
Turin	74	33	28	53	61
Benetke	84	52	50	59	79
Nazionale	33	9	76	25	84

Super Enalotto

št. 95

19	30	52	66	70	82	jolly84
Nagradsni sklad						2.968.141,54
€ Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						48.882.080,00
€1 dobitnik s 5+1 točkami						593.628,31
€2 dobitnika s 5 točkami						222.610,62
€1.219 dobitnikov s 4 točkami						365,23
€48.181 dobitnikov s 3 točkami						18,48 €

Superstar

33

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
5 dobitnikov s 4 točkami	36.523,00 €
160 dobitnikov s 3 točkami	1.848,00 €
2.734 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
18.008 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
39.472 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Il Cavaliere oscuro«.

ARISTON - 21.15 »Alla scoperta di Charlie«.

CINECITY - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Ombre dal passato«; 16.00, 17.15, 18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; 16.30, 19.45, 22.05 »Hellboy: The Golden Army«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.10 »Agente Smart - Casino totale«; 20.10 »Funny games«; 16.05 »Ken il guerriero: La leggenda di Hokuto«; 16.00, 18.05, 22.15 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

EXCELSIOR - Dvorana zaprtá zaradi poletnega dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprtá zaradi poletnega dopusta.

FELLINI - 16.45 »Impy e il mistero dell'isola magica«; 18.00, 20.15 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 19.20, 21.45 »Caravaggio«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.20, 21.45 »12«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.40, 20.00 »Iskan«; 17.10, 19.20 »Kung fu Panda«; 21.30, 0.00 »Zohan je zakon«; 22.15 »The X-Files: Hočem verjeti«; 18.10, 21.00, 23.50 »Zgodbe iz Narvine: Princ Kaspian«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 19.30, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 16.30, 22.15 »Che la fine abbia inizio«; 18.15, 20.15 »Il divo«; Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.15 »Wanted - scegli il tuo destino«; 16.30 »Underdog«; Dvorana 4: 16.30, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«; 18.20 »L'incredibile Hulk«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 19.20, 22.00 »Hellboy 2: The Golden Army«; Dvorana 4: 20.10, 22.10 »Non pensaci«; Dvorana 5: 19.50, 22.00 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.40, 20.00 »Iskan«; 17.10, 19.20 »Kung fu Panda«; 21.30, 0.00 »Zohan je zakon«; 22.15 »The X-Files: Hočem verjeti«; 18.10, 21.00, 23.50 »Zgodbe iz Narvine: Princ Kaspian«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 19.30, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 16.30, 22.15 »Che la fine abbia inizio«; 18.15, 20.15 »Il divo«; Dvorana 3: 18.00, 20.15, 22.15 »Wanted - scegli il tuo destino«; 16.30 »Underdog«; Dvorana 4: 16.30, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«; 18.20 »L'incredibile Hulk«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 19.20, 22.00 »Hellboy 2: The Golden Army«; Dvorana 4: 20.10, 22.10 »Non pensaci«; Dvorana 5: 19.50, 22.00 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«.

TEHNIČNI URAD OBČINE DOLINA obvešča, da bo do ponedeljka, 25. avgusta, urad za urbanistiko, zasebno gradnjo in trgovino odprt za javnost samo ob torkih in četrtekih od 8.30 do 10. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo v ponedeljek, 11. avgusta odprta,

od 13. avgusta do 1. septembra (vključno) pa bo knjižnica zaprtá zaradi letnega dopusta.

TPK SIRENA prireja tradicionalno KARAMALADO. Danes, 8. in v ponedeljek, 11. avgusta ples z ansamblom »Old Stars«; v soboto, 9. avgusta ples z ansamblom »Roby & Daniela«; v nedeljo, 10. avgusta, ples z ansamblom »Happy Day«. Odprtje kioskov ob 19. uri, ples začne ob 20.30.

VERSKA SKUPNOST NA JEZERU vabi na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Lovrenca, ki bo v nedeljo, 10. avgusta, ob 18. uri. Slovesno somaševanje bo vodil Mons. Franc Vončina. Sledila bo družabnost. Vabljeni!

KMEČKA ZVEZA TRST IN GORICA

TER PATRON

GORICA - Giuliano Montaldo, mojster italijanskega filma

Kdor hoče prikazovati, mora biti vizionar z domišljijo

Na letošnjem festivalu Amidei so režiserju podelili nagrado za življenjski opus

V čast si lahko štejemo, ko nam ena izmed največjih živečih osebnosti italijanske filmske scene razkrije svoje življenje in pogled na tako odkriti, preprost in popoln način. Giuliano Montaldo, letnik 1930, najprej asistent in igralec filmskih mojstrov od Lizzanija, Pontecorva do Leoneja. Nato režiser in prikazovalec zgodb, ki nikdar niso želele biti na eni ali drugi strani, a le na strani dobrega. Mož, ki je v svojem življenju vedno iskal srednjo pot, pot pravice in jo tudi izvrstno dosegel. Med njegovimi uspešnicami lahko omenimo filme *Una bella grinta* (1965), *Gli intoccabili* (1968), *Sacco e Vanzetti* (1971), *Giordano Bruno* (1973), *L'agnese va a morire* (1976), *Il giocattolo* (1979), *Marco Polo* (1982 z Burтом Lancastrom), *Tempo di uccidere* (1987 z Nicholasom Cageom) in zadnji film z Mikijem Manojlovićem v glavnih vlogah *I demoni di San Pietroburgo*, gre za življenjsko zgodbo Fiodorja Dostoevskoga.

Z veliko energijo, prizadevanjem in skromnostjo, ki je skupna le res velikim osebnostim, je za nas z veseljem sestavil abecedo svojega življenja...

AMERIKA: izvrstna delovna izkušnja a tudi veliki šok. Delal sem v Las Vegasu in si lahko predstavljate, da je to mesto norosti...

BODOČNOST: vsako toliko mislim, da nam je kdo ukradel optimizem. Zato sem jezen, ker bi želel, da bi naša bodočnost bila zapisana optimizmu.

COMMEDIA DELL'ARTE: je naše bogastvo, ki je nastalo v Venetu, ob Jadranskem morju. Nam pripada, a so ga veliko oropali. Od Mozarta dalje, vsak se je delno posluževal tega bogastva.

ČAS: mine prehitro.

DELO: v kinematografiji predstavlja nestabilnost. Gre pa za življenjsko izbiro in jaz sem izbral, da bom za vedno »prekeren«.

TOP 10 Giuliana Montalda

MESTO: Genova

FILM: rodil sem se z »Roma città aperta« in tam tudi ostajam

KNJIGA: težko odločim... a vseeno, Dostoevski

IZKUŠNJA: dobrì del življenja

SLIKA: Picassova Guernica

SPOMIN: nekateri trenutki moje mame

KRAJ: mala vasica nad Genovo, kamor sem kot otrok hodil na dopust

SREČANJE: moja žena (Op.u. Vera Pescarolo)

ZGODOVINSKA OSEBNOST:

nedvomno Giordano Bruno

ČUSTVO: ljubezen

ENNIO MORRICONE: zame je brat, priatelj in genij

FICTION: če pomislim na današnje televizijske nadaljevanke, mi je slabo in lahko kar nehava z intervjujem. Sam sem naredil televizijsko serijo Marco Polo. Takrat je bilo drugače. Bili smo sami. Ni smo imeli v mislih tega, da moramo biti konkurenčni »velikemu bratu«. Zato smo lahko ustvarili kulturni proizvod. Logično je, da ko nekdo razmišlja, da mu je tekmeč omenjena oddaja, mora znati kvalitativni nivo.

GENOVA: ko sem bil majhen, sem gledal morje, ki se je razprostiralo pred menoj in sanjal o tem, da bi se lahko vrkral na ladjo in odpotoval svetu na proti. Uspelo mi je.

HEREZIA: na misel mi pride človek, za katerega so mislili, da je heretik, v resnici pa je bil veliki mož. Imenoval se je Giordano Bruno.

IGRA: zaradi tega sem prenehal s poklicem igralstva. Zavedel sem se, ka-

Montaldo se je julija letos v Gorici udeležil filmskega festivala Amidei

BUMBACA

ko slabo mi gre od rok in sem žezel spoznavati ta poklic ter postati nekaj drugačega.

JUNAŠTVO: všeč so mi junaki, katerim ne postavijo spomenika ali tisti, ki jim ga postavijo prepozno, takrat ko se zavejo, da so ga polomili na celi črti, ker jim ga niso postavili prej. S tem mislim na Giordana Bruna, Saccu in Vanzettija, Agnese. Mislim na osebe, ki so umrle za ideale, ki jih v tistem obdobju niso priznavali. Če ni idealov, ni življenja, če ni kulture ravno tako, zato lahko rečem, da na srečo imamo dandanes še ideale.

KRITIKA: sprejemem jo, če je poština in mi pomaga rasti. Mora biti konstruktivna.

LIKI: najtežje vloge, ki jih lahko odigraš, predstavljajo vsakdanost in normalo. Igrati norega ali prizadetega ali pisanega je precej preprosto. Igrati normalnost je veliko težje, ker je potrebno uporabiti pogled, intenzivnost, inteligenco. Oskarja pa vedno osvoji tisti, ki igra abnormalnost. Ne zavedajo se, kaj je res najtežje.

MARCO POLO: imam ga rad, ker je odšel, da bi se naučil, da bi spoznal.

Ni bol vzvišen. Šel je in odkril svet. Tuji moj someščan Cristoforo Colombo je zgrešil pot. Marco je pa sledil očetu in prikazoval o stvareh, ki so ga presestile in osupnile. Nekateri se sprašujejo, zakaj ni prikazoval o Kitajskem zidu. Jaz mislim, da le zato, ker je vedel, da bi mu ne verjeli.

MOMA: (Museum of modern art di New York) tam je razstavljen moj film.

NAGRADA IN PRIZNANJA: pravi se, da je edina uradna nagrada na tem svetu oskar. Sam sem za Marcua Pola prejel Amy Award. Mislim, da će nekdo najde veliko afekta, simpatije in iskrenega sprejema, je nagrada Amidei ravno tako pomembna kakor oskar.

OPERA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol. To dokazuje, da se melodrama dotakne čustev na najglobljini način.

PARTIZANSTVO: o njem sem večkrat pripovedoval. Zame je zgodovinsko

gibanje, ki je vodilo k nastanku države,

OPERNA: ustvarja melodramo. Na

rimskem stadionu Olimpico sem priredil operno predstavo, kjer je bilo 18.000 gledalcev, ki niso nikdar prej videli opere. Ko je Tosca na koncu zabodla zlobnega Scarpio, so planili na noge, kateri bi bil gol.

CERKEV SV. GALA

Trubarjev grob je v evangeličanski cerkvi sv. Gala, ki stoji na skrajni zahodni strani Derendingena, ob cesti Sedmih posesti. V tej cerkvi neogotskega sloga z zoblasto obrobljenimi stenami, je Trubar pridigal zadnjih dvajset let svojega življenja. Pred stranskim vhodom je križ z njegovim imenom in letnico 1587, leta dni po njegovi smrti. Ob 400-letnici njegove smrti pa so na drugi strani vgradili spominsko ploščo. V zakristiji visi velika črna marmornata plošča z vklesanimi imeni vseh pastorjev sv. Gala. Trubar je časovno na petem mestu in je edini, ki pred svojim imenom nima nobenega akademskega naslova. Vsi ostali so doktorji ali magistri, on pa je bil navaden pastor, toda tudi brez naslova je bil med vsemi najbrž najbolj sposoben, izobražen in priljubljen in je zato dosegel med vsemi tudi največjo čast in slavo.

Tisto popoldne sta bili v cerkvi na programu dve poroki. V spremstvu dr. Štrubla smo prišli k sv. Galu ravno med eno in drugo. Na cerkvenem dvorišču in v parku okoli njega je bilo polno veselo razpoloženih svatov, na koru v cerkvi pa je v pričakovanju druge poroke vadil mešani

V LETU OČETA SLOVENSKE KNJIGE POTOVANJE NA BAVARSKO IN WÜRTTEMBERŠKO

S Skupino 85 po nemških poteh Primoža Trubarja

Dušan Kalc

sadi vinograd, se napotimo navzdol mimo stavb, ki so bile nekoč Trubarjevo posestvo. Tu si je ustvaril zgleden dom. Tu mu je že prvo leto po prihodu umrla žena Barbara in pustila tri odraslačajoče otroke, Primoža, Felicijana in Magdaleno. Tu se je nato drugič poročil z Anastazio in kasneje, ko mu je umrla tudi druga žena, je stopil v tretji zakon z Agnezno. Tu je veliko pisal in prevajal in v tem času izdal kar trinajst knjig. Kljub temu pa se na ta kraj pregnansta ni nikoli navezel ter zanj skoval besedo »nidgirdom«, kar je pomenilo nikjer dom.

S svojo močno osebnostjo pa je Trubar premagoval domotožje in se z neverjetno vnemo posvečal ljudstvu, med katerim je bil zelo priljubljen. Pomagal je revezem in je tudi najbolj zapostavljenega kmeta imenoval brat ter mu vlival samozavest in uporniški duh. Njegove ideje so bile usmerjene tudi v gradnjo mostov in sožitja in miru med narodi, kar nam zgodovno pričajo njegove besede iz pisma deželnemu glavarju in odbornikom na Kranjskem: »Obračam se v božjem imenu na vas z gorečo prošnjo, resno spodbudo in dragocenim nasvetom, da nikar ne poskušate sami zase z vsemi ljudmi v miru in slogi živeti in skazovati ter dokazovati vso zvestobo in ljubezen v vseh stvareh prijateljem, marveč bodite tudi pacifici, to je delavci za mir, ustvarjalci, služabniki in zvesti pospeševalci miru med vsemi, posebej pa povsod, kjer se hočejo prebuditi pod vplivom hudiča, hudobnih ljudi, blebetečev in lažnivev sovraštvo, začist in zloba.«

denško peš ali na osličku, ko je zahajal k svojim prijateljem na univerzo, ali v tiškarino. Tübingen je od nekdaj univerzitetno mesto. Tretjina vsega prebivalstva

podatkov o islamu in koranu med turškimi ujetniki na Slovenskem. Dejstvo, da je bil Trubar tudi nekakšen agent 007 ante litteram, je bolj malo znano, toda poročila, ki jih je prinesel s svojega tajnega potovanja, so bila zelo pomembna. Na njihovi podlagi je Andreae pridigal in pisal proti turški nevarnosti, v upanju, da se bo dalo Turke pokristjaniti. Andreaejeva navezanost na slovenskega prijatelja je bila tako trdna, da je ob Trubarjevi smrti ukazal vsem študentom, da se morajo udeležiti pogreba, na katerem je imel tri ure dolg govor, ki je bil tudi objavljen in predstavlja prvi Trubarjev življenejepis.

Iz katedrale se napotimo navzgor proti gradu. Pot nas najprej vodi mimo nekdajšnega samostana avguštincev, kjer je kasneje nastal evangeličanski konvikt. V njem je kot Trubarjev varovanec in nadaljevalec njegovega prevajalskega dela, hkrati pa kot Tiffenov štipendist, študiral Jurij Dalmatin, zaslužni nadaljevalec Trubarjevega dela.

Trubarjev prijatelj in podpornik Michael Tiffenus je bil tudi eden od tistih humanistov, katerih ime je tesno povezano s slovensko reformacijo. Po šolanju na Dunaju je pribrežal v Württemberg s takrat še mladoletnim vojvodo Krištofom in se naselil na njegovem dvoru, kjer je ustanovil in finansiral štipendijo za študente iz slovenskih dežel.

Nekoliko više od konvikta se ustavimo pred poslopjem, kjer so pred kratkim postavili spominsko ploščo. Tu je sedaj majhna krčma, v Trubarjevem času pa je tu delovala znamenita Morhartova tišarna, v kateri sta zagledali luč sveta prvi slovenski tiskani knjigi. Dr. Zvone Štrubelj nam je nazorno predstavil še ta zgodovinski objekt ter orisal razne pobude, ki so se zvrstale na Nemškem v počastitev 500-letnice Trubarjevega rojstva. Potekal je več srečan in množičnih obiskov, najpomembnejše pa je bilo v tednu pred obletnico Trubarjevega rojstva, ko je mesto Tübingen priredilo v mestni palači mednarodni simpozij, na katerem sta med drugimi predaval tudi dr. Štrubelj in evropski poslanec Lojze Peterle ob navzočnosti delegacije iz Ljubljane, ki jo je vodil župan Zoran Janković.

Navada je, da se vsa srečanja končajo s pesmijo, je na koncu dejal naš ugledni vodič, in v hípu je v pozdrav intoniral pesem Prav luštno je res na deželi. Sprva plaho, nato pa vse odločneje, smo povzeli za njim in zanetili vzdusje, ki nam je ogrelo srca ter pritegnilo pozornost mimočnih.

Preostali del ogleda Tübingena smo opravili pod vodstvom vodičke Štefanije, ki nas je popeljala na bližnji grad v renesančnem slogu, kjer je danes tudi eden od sedežev univerze in s katerega je prekrasen razgled na mesto in njegovo gricevano okolico. Nazaj grede smo se zaustavili na glavnem trgu, pred mestno palačo, ki je bila nekoč trgovski center. Pred palačo je pravkar potekal koncert godbenega orkestra. Tedaj je slučajno prišel mimo župan Boris Palmer in se posahl s kapelnikom. Ta mu je dal in roke taktilno in župan je brez treme dirigiral skladbo ob bučnem ploskanju poslušalcev in samih godbenikov, nato je sedel na kolo in se odpeljal. Za županstvom smo potem videli tudi njegov avtomobil. Na električni pogon seveda in poslikan s cvetjem in zelenjem. In kakšna je lahko evidentna tablica njegovega avtomobila? CO2 vendar!

Preostali del popoldneva pred večerjo v eni od tipičnih mestnih gostiln je bil posvečen radovednemu ogledovanju značilnih kotičkov čudovitega mesteca, katerega čarov se ni upala dotakniti niti kruštost druge svetovne vojne. Tübingen je namreč eden redkih krajev v Nemčiji, ki so mu zavezniska letala prizanesla.

Po tem doživetju Trubarjevega Tübingena in Derendingena nam je preostala le še nedolga vožnja do Reutlingen, kjer nas je čakalo prenočišče v nekem italijanskem hotelu.

Na fotografiji zgoraj cerkev sv. Gala, kjer počiva Primož Trubar, levo skupinska slika udeležencev potovanja po Trubarjevi poti, spodaj spominska plošča v cerkvi sv. Gala

kvartet. Počakali smo, da je prijetno petje utihnilo, nakar nam je duhovnik povedal še to in ono o cerkvi, o Primožu in o odnosih med evangeličani in katoličani nekoč in danes.

Mimogrede naj povemo, da je v Nemčiji, kot nam je razlagal dr. Štrubelj, približno 30 odstotkov prebivalstva katoliške vere, 30 odstotkov evangeličanske in 30 odstotkov brez vere. Kar ostane, so pretežno muslimani, saj živi v Nemčiji zlasti ogromno Turkov. Zanimivo je, da tudi v hiši, ki jo je zgradil Trubar v bližini cerkve sv. Gala, živi danes turška družina.

Tübingen in Derendingen, nekdaj skoraj v celoti evangeličanski mesti, sta sedaj versko dokaj mešani območji. Po drugi svetovni vojni se je namreč v te kraje preselilo veliko sudetskih Nemcev, ki so bili katoličani. Vzdušje pa se zaradi tega ni skrilo. Obe skupnosti živita v ekumenskem strpnem sožitju. »S sedanjim evangeličanskim pastorjem pri sv. Galu sva prijetelja,« pravi dr. Štrubelj. »Večkrat sva skušaj razlagala o Trubarju. Najprej je govoril on, potem pa je rekel: - sedaj predajam besedo konkurenči.«

Potem ko se vsi po vrsti vpišemo v spominsko knjigo in se nastavimo pred fotografiske aparate za skupinsko sliko pred cerkvijo, v parku, kjer je Trubar nekoč na-

TÜBINGEN

V Tübingen se vračamo po poti, ki jo je Trubar najbrž opravil večkrat te-

(skoraj 30 na 90 tisoč) je študentov. Pravijo mu mesto znanosti ali nemški Oxford. Vseucičlišče so ustanovili leta 1477 in v njem so se šolali veliki duhovi člo-

V katedrali sv. Jurija naletimo spet na vrsto znamenj, ki se nanašajo na Trubarja in njegov čas. Desno od glavnega oltarja je grobica velikega italijanskega humanista Petra Pavla Vergerija, ki je odigral pomembno vlogo v življenju Primoža Trubarja. Bil je koprski škof in papežev nuncij in kot vatikanskemu diplomatu mu je bilo dovoljeno, da je prebiral protestantske knjige, kar je hkrati ob dejstvu, da mu niso dali obljubljenega kardinalskega stolčka, prispevalo, da je prestol v evangeličanski cerkev, zbežal v Švico in se nato zatekel na dvor württemberškega vojvode Krištofa. V Kemptonu je spoznal Trubarja ter ga spodbudil za prevajanje svedega pisma v slovenščino.

V cerkvi sv. Jurija je tudi grobica štajerskega deželnega glavarja Ivana Ungnada, ki je imel velike zasluge za širjenje protestantske misli preko pisane besede med slovenskimi narodi. S Trubarjem sta tesno sodelovala in leta 1561 priredila v Tübingenu konferenco teologov, ki je privedla do takoimenovanega biblijskega zavoda in s tem slovenske, hrvaške in cirilske tiskarne v Urachu.

Pomembno mesto v zgodovini Tübingena in Trubarjevem življenju zavzema tudi teolog in kancler türkiške univerze Jakob Andreae. Njegova slika krasiti cerkveno steno. Andreae je Trubarja izredno cenil ter mu pomagal pri urejanju in tiskanju prvih slovenskih knjig. Trubarju je tudi zaupal pomembne naloge, med katerimi izstopa zlasti tajna misija zbiranja

(Se nadaljuje)

DEŽELA - Podpis sporazuma z devetimi občinami iz tržiškega mestnega okrožja

900 tisoč evrov za šoli v Romjanu in Doberdobu

Gradbena posega posledica vse večjega povpraševanja po obiskovanju slovenskih šol

Alea iacta est. V deželnem palači na Velikem trgu v Trstu je namreč včeraj dopoldne deželna odbornica za krajevne avtonomije Federica Seganti z župani oziroma podžupani (ali njihovi namestniki) devetih občin tržiškega mestnega okrožja - Doberdob, Foljan-Redipula, Tržič, Ronke, Zagraj, Škocjan, San Pier, Štarancan in Turjak - uradno podpisala dva okvirna sporazuma o šolski gradnji in o varnostnih ukrepih na teritoriju. »Gre za konkreten odgovor na številne potrebe, na katere so opozorili domačini,« je uvodoma izpostavila Segantijeva in dodala, da bo deželna vlada vsekakor v prihodnjih mesecih opravila več srečanj na teritoriju.

Prvi dokument, ki je bil včeraj soglasno sprejet, predvideva deželno financiranje prenove prostorov doberdobske nižje srednje šole in izgradnjo novega slovenskega šolskega središča v Romjanu, kjer bo sta nameščena vrtec in osnovna šola s slovenskim učnim jezikom. Tako gradnja šolskega centra kot prenova doberdobske šole se vključuje v projekt tržiške medobčinske zveze ASTER, nekakšnega glasnika skupnih želja in prioriteta tega medobčinskega območja, in je logična posledica vse večjega povpraševanja po obiskovanju slovenskih šol. Doberdobski župan Paolo Vizintin je z zadovoljstvom ugotovil, »da se v zadnjih letih namreč za slovenske šole odloča vse več italijanskih staršev - tri četrtine učencev romjanske šole izhaja iz italijanskih in mešanih družin -, ki si za svoje otroke želijo, da bi spoznali tudi kulturno sosedino. Nedvomno je to jasen dokaz odprtosti do naše kulture. Ta pripomore k rasti prijateljskih odnosov in sodelovanja v našem prostoru, ki jih naša občina tudi vsekoko spodbuja z odpravljanjem danes neumestnih in povsem nepotrebnih predvodov in s konstruktivnim dialogom.« Slovenski šolski pol v Romjanu je torej pomembna investicija za ves teritorij, saj je njegova učna ponudba vabliva in kakovostna oziroma celo nad italijanskimi standardi, meni Vizintin. Z njim je včeraj soglašala predstavnica ronške občine, ki je slovenski center ocenila kot svetel zgled in do datno obogatitev za vsakega učenca, naj bo to Slovenec ali Italijan. Da je znanje jezika sosedov danes potrebno, pa je prepričana tudi odbornica Seganti, ki je svojega otroka vpisala v slovenski vrtec na Proseku.

Kar zadeva doberdobsko nižjo sred-

Segantijeva in predstavniki devetih goriških občin v tržaški deželni palači KROMA

njo šolo, v katero zahajajo med drugim tudi osnovnšolci iz Romjana in Sovodenj, bo lahko odslej računala na nekaj novih učilnic in prostorov za učno oziroma neučno osebje, na skladišče, stranišča in na prepotrebno ureditev knjižnice, ki predstavlja hkrati obogatitev za celotno občino.

Dela bodo skupno stala milijon evrov,

deželni prispevek pa bo znašal 900 tisoč evrov (540 tisoč bo namenjenih širitvi nižje srednje šole v Doberdobu, 360 pa projektu romjanske šole). Gradnje se bodo lotili prihodnje leto, ko bodo razpolagali z objavljenimi vstopi in bodo razpisali natečaj za gradbeno podjetje, odobrili dokončni in nato še izvršni načrt. (sas)

VARNOST Na Tržiškem bodo okrepili video nadzor

Drugi sporazum, ki so ga včeraj dopoldne podpisali v deželni palači v Trstu, zadeva varnostne ukrepe na teritoriju. Dogovor predvideva namestitev tehnološko sodobnega sistema video nadzornih naprav na najbolj izpostavljenih ulicah, trgih in v središčih devetih občin tržiškega mestnega okrožja, kjer bi lahko prišlo do kriminalnih dejanj ali napadov, oziroma na glavnih cestah za nadzor prometa in tudi na kraškem robu.

S trošek za vzpostavitev tovrstnega sistema naj bi znašal skupno 330 tisoč evrov, dežela Furlanija-Juliska krajina pa bo pri tem prispevala 300 tisoč evrov; ostalo bodo krile posamezne občinske uprave. Kot je na včerajnjem srečanju na deželi pojasnil župan občine Foljan-Redipula in hkrati koordinator medobčinske zveze ASTER Mauro Piani, se namestitev tovrstnih varnostnih naprav vključuje v širši deželni program za javno varnost, kateremu je deželna vlada v svojem rebalansu dodelila precejšnja finančna sredstva. Najusodnejši centralizirani video sistem zunanjih kamer bo povezoval vseh devet občin tržiškega okrožja, za prenos posnetkov pa bo uporabljal brezžični sistem (t.i. wireless) z optičnimi vlakni.

Nad dvanajst kamer, s katerimi lahko zagotovijo posnetke v vseh vremenskih razmerah, čez dan in noč, bo nameščenih tudi v določenih predelih kraškega območja, tako da bo z njihovo pomočjo mogoče pravočasno reagirati v primeru požarov. Iz varnostnih razlogov pa videokamera na primer postavljena tudi na krožišče v bližini ronškega letališča. (sas)

Gorel gozd nad Devetaki

Sinoč ob 20. uri so na poveljstvu gasilcev v Gorici prejeli obvestilo, da v gozdu nad Devetaki gor. Ker so bili goriški gasilci še zasedeni z gašenjem požara v Grojni, so na Kras preusmerili šestčlansko ekipo tržiških kolegov, ki so se jim kmalu pridružili člani Civilne zaščite in gozdnih stražarj. Zaradi obsežnosti požara in mrzličnega dela gasilcev sinoč ni bilo mogoče oceniti povzročene škode, niti pa ne izvedeti, kaj je zanetilo ogenj.

Starši pri modrech

Starši iz odbora Mangiar sano, ki zahtevajo referendum za preklic sklepa o krčenju kuhih v občinskih vrtcih, Maria Cristina Bellini, Nicola Orzan, Alessio Fabris, Sergio Figari in Franco Zotti se bodo danes srečali z odborom modrečev, ki ga sestavljajo Mariano Marin, Marzio Lamberti in Andrea Ravagnani. Starši pričakujejo, da bo odbor 18. avgusta dal zeleno luč za referendum. »Dosele smo se z občino uradno srečali samo enkrat, sicer pa smo prepričani, da ne bo oviral naše demokratične bitke,« pravi Cristina Bellini.

Jelen pri De Lorenzu

Pokrajinski predsednik zveze delovnih invalidov ANMIL Emil Jelen je v sredo obiskal goriškega prefekta Roberta De Lorenza, da bi se mu zahvalil za pozornost do vprašanja varnosti na delovnem mestu, ki jo je izkazal med opravljanjem svojih zadolžitev v Gorici. Jelen in De Lorenzo sta med pogovorom soglašala, da je treba več vlagati v prevencijo, predvsem pa je treba bolje usposabljati mlade delavce. Jelen je nazadnje povabil De Lorenza na odkritje spomenika žrtvam delovnih nesreč v Tržiču. Slovesnost, ki bo vključena v pobude ob 58. dnevu žrtv delovnih nesreč, bo 25. oktobra.

Z Rosolenovo o univerzi

Deželna odbornica Alessia Rosolen bo danes dopoldne obiskala sedež Fundacije Goriške hranilnice v ulici Carducci, kjer ji bodo predstavili dokument s smernicami za razvoj goriškega univerzitetnega pola. Po srečanju si bo ogledala konferenčni center v ulici Alviano, bivošo šolo Fermi, zavod Stelle Matutina, vilo Ritter, stavbo v Ulici Santa Chiara, DAMS v Hiši filma na Travniku ter predavalnico zavoda Galilei. »Morebiti,« sporočajo z občine, »bodo obiskala tudi sedež slovenske univerze v Križni ulici.«

Venci ob obletnici zasedbe

Goriška občina bo danes in jutri počastila obletnico italijanske zasedbe mesta v prvi svetovni vojni. Polaganja vencev bodo ob 10. uri na podvozu Baruzzii, ob 19. uri v kostnici na Oslavju in ob 19.30 v spominskem parku v Gorici; na zadnjih dveh svečanostih bo sodeloval župan.

ŠTMAVER - Ob tretjem kolesarskemu vzponu na Sabotin tudi prva izvedba pokala »Sabotino Tricolore«

Ni več šport, temveč politika

Odborništvo vabi na dirko, odbornik zahteva prižig tribarvnih luči - Primosig (SSk): »Letošnja izvedba nima nič skupnega z nami in z dobrososedskimi odnoski«

Pred tremi leti je uprava bivšega župana Vittoria Brancatija priredila kolesarski vzpon na Sabotin, s katerim so se spomnili 90. obletnice italijanskega zavzetja mesta.

Športna prireditve je imela celo čezmerni značaj, saj so bili med udeleženci slovenski in italijanski kolesarji, na nagrajevanju pa je bil poleg poveljnika konjeniške brigade Pasqualeja Gerometta in mestnih upraviteljev prisoten tudi novogoriški podžupan Tomaz Vuga. K uspehu prireditve, ki jo je občina priredila v sodelovanju s kolesarskim klubom Team Isonzo, sta pripomogla tudi rajonski svet za Pevmo-Štmafer-Oslavje in kulturno društvo Sabotin. Lanska dirka je potekala po istem scenariju in jo je zmagal Nabrežinec Christian Leghissa.

Letošnja dirka pa se je izneverila športu in dobila politični predznak, nad katerim se domačini močno zgrajajo. Občina je namreč tretjemu kolesarskemu vzponu na Sabotin dodala prvo izvedbo pokala »Sabotino Tricolore«, kar je spričo nedavnih polemik ob zamenjavi prefekta Roberta De Lorenza dokaj sporno. Goriška desna sredina

z občinskim upravitelji vred je namreč prefektu očitala, da ni hotel ponovno prižgati tribarvnih luči ob italijanski vojaški kasarni na Sabotinu.

Na oglasnih deskih pred sedežem rajonskega sveta v Pevmi so razobešeni slovenski in italijanski letaki z informacijami o kolesarski dirki, ki bo potekala jutri s startom ob 16. uri na Znorjišču. Na letakih piše, da dirko prireja občinski odborništvo na šport; približno dvesto metrov stran, na oglasnih deskih ob spomeniku padlim v NOB, pa so razobešeni drugi letaki, pod katerimi je ime odbornika za šport Sergia Cosme, krajevnega veljaka stranke Fiamma Tricolore. Nedaleč od letakov, s katerimi odborništvo vabi na pokal »Sabotino Tricolore«, visijo torej letaki, s katerimi si Cosma prizadeva, da bi se na Sabotinu vrnila trikolora oz. da bi na hribu ponovno prižgali tribarne luči z nacionalističnim naboljem.

»Letošnja izvedba kolesarske dirke je popolnoma različna od dosedanjih dveh, saj ima očiten politični predznak. Ne gre za športno prireditve s čezmernim značajem,

pač pa za ireidentistično manifestacijo,« po udarju občinskega svetnika Ssk Silvana Primosiga in se polemično sprašuje, zakaj pri tovrstni prireditvi sodelujejo štnavrsko kulturno društvo in rajonski svet. »Glavni akter letošnje izvedbe je odbornik Cosma, zato bi morali bolj paziti, preden so se v Pevmi in Štmaveru odločili za sodelovanje pri prireditvi, ki nima nič skupnega z nami in z dobrososedskimi odnoski,« je prepričan Primosig. (dr)

Letaki na oglasnih deskih pred rajonskim svetom v Pevmi vabijo na dirko (zgoraj), pri spomeniku pa zahtevajo tribarne luči na Sabotinu

BUMBACA

NOVA GORICA - Štirje župani podpisali pogodbo o čiščenju odpadnih voda

Leta 2013 čistejša Vipava od izvira do državne meje

Breme za občinske proračune - Nerešen ostaja problem onesnaževanja zaradi kmetijstva

Župani štirih občin - Nove Gorice, Vipave, Renče-Vogrsko in Mirna-Kostanjevice - so v sredu podpisali medobčinsko pogodbo za izvedbo skupnega projekta, ki se nanaša na čiščenje odpadnih voda v porečju Vipave. Tako so nadgradili pred dvema mesecema podpisano pismo o nameri na isto temo. S pomočjo 14 milijonov evrov vrednega projekta, ki ga bodo delno financirale občine same, delno pa iz državnih in kohezijskih sredstev, bodo do leta 2012 s pomočjo obnovljenih ali na novo zgrajenih kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav očistili odplake, ki jih »predela« 17.000 prebivalcev na omenjenih območjih in ki se sedaj iztekajo v Vipavo.

Pogodbo za izvedbo skupnega projekta odvajanja in čiščenja odpadne vode v porečju Vipave ter varovanja njenega porečja je poleg županov podpisal tudi direktor novogoriške družbe Vodovodi in Kanalizacija, Miran Lovrič. Omenjena družba v projektu nastopa kot koordinator. Po Lovričevih besedah med junija podpisanim pismom o nameri in pogodbo ni bistvenih vsebinskih razlik. Finančna konstrukcija projekta še vedno predvideva, da občine vložijo po tretjino sredstev, dve tretjini pa se pričakuje od države in kohezijskih skladov. Kljub temu župani opozarjajo, da morajo v začetku občine »založiti« celoten znesek, dve tretjini iz omenjenih virov pa se jim vrnejo kasneje, kar je za marsikateri občinski proračun veliko breme. Tako bo novogoriška občina v projekt vložila 3,3 milijona evrov, Vipava 4,7, Renče-Vogrsko 4,2 in Miren-Kostanjevica 1,1 milijon evrov; dve tretjini omenjenih zneskov jih bodo nato povrnili.

S projektom bodo reševali problem onesnažene vode, ki prihaja iz naselij, gre za kanalizacijske in meteorne vode. Te bodo s čistilnimi napravami izboljšali za 90 odstotkov, nerešen pa še vedno ostaja problem onesnaževanja zaradi kmetijstva.

V okviru omenjenega projekta bo vsaka izmed štirih občin podpisnic pridobila sredstva za ureditev potrebnih struktur, ki bodo pripravljene k čistejši Vipavi. Občina Vipava, ki je tudi prva začela s projektiranjem, bo posodobilila čistilno napravo ter zgradila fekalni in meteorni kanalizacijski sistem. Projekt je ključnega pomena tudi za občino Renče-Vogrsko, ki ima na kanalizacijski sistem priključenih le šest odstotkov gospodinjstev, zato bodo denar porabili za izgradnjo čistilne naprave v Renčah s 6.000 enotami, primarnih kanalov po Renčah in povezovalnega kanalizacijskega sistema na čistilno napravo. Tudi v občini Miren-Kostanjevica bodo sredstva porabili za izgradnjo primarnega kanalizacijskega

Lepo vidna stolica v reki pri izviro K.M.

sistema v Mirnu. Mestna občina Nova Gorica bo v okviru projekta zgradila čistilno napravo Ozelen za 3.000 enot in kanalizacijski sistem za vasi Ozelen, Šempas in Osek. Rok za dokončanje teh projektov je leto 2012, tako da v letu 2013 pričakujejo čistejšo Vipavo od njenega izvira do meje z Italijo.

Pri direktorju Lovriču in županu Brulcu smo se pozanimali še, v kakšnem stanju so priprave na izgradnjo velike čistilne naprave na Vrtojbenkem polju. Polovica čistilne naprave bo stala v občini Šempeter-Vrtojba, polovica pa na ozemlju občine Miren-Kostanjevica, čistila pa bo odplake iz Šempetra, Vrtojbe, Mirna in Nove Gorice. Po Lovričevih besedah je v pripravi regijski prostorski načrt, ki naj bi ga občinska sveta v občinah Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba obravnavala septembra, rok za začetek izgradnje je leto 2010, objekt pa mora biti dokončan v roku enega leta. Če čistilna naprava ne bo dokončana v letu 2010, bodo občine plačevali kazenski proračun, da bodo rok ujeli.

Katja Munih

GORICA - Včeraj odstranili plakate

Cirkus se je »ujel« v jezikovno zanko

Najprej slovenski napis (levo), potem italijanski (desno), nazadnje pa nič VIP

Cirkus prihaja! Na to nas običajno opozarjajo veliki lepaki, ki jih cirkusantje razobesijo po vsem mestu. Lepake po navadi prilepijo na velike lesoneitne plošče, ki jih potem z žico ali vrvico pritrdirjo na drevesa, drogove mestne razsvetljave, včasih tudi na ograje hiš. Skratka, povsod tja, kjer so najbolj vidni. To se je zgodilo tudi prejšnje dni, le da je cirkus tokrat razprt svoj veliki šotor v Novi Gorici in ne v Gorici. Meja je tudi iz tega vidika padla in ljudje avstrijsko-nemškega cirkusa Safari so ocenili, da je primočno, če na ogled cirkuškega programa povabijo tudi prebivalce sosednjega mesta. Iz nepoznavanja razmer ali pa verjetno iz odločitve zadnjega trenutka so cirkuški uslužbeniki po Gorici pritrdirili plakate, ki so bili tiskani samo v slovenščini. Preteklo je več dni, preden se je kdo zavedel povrnosti oz. po-majkljivosti in prisilil cirkusante ali oglaševalsko službo iz Nove Gorice, da so slovenski napis prekrili z izključno italijanskim vabilom. Po naši oceni bi se goriški grad ne sesul in tudi Soča bi še vedno tekla od severa proti jugu, če bi obstoječemu slovenskemu napisu dodali še italijanskega. S tem bi dobili dvojezičen plakat, ki ne bi motil nikogar, razen seveda tistih, ki so jim sožitje in dobrisosedski odnos še vedno v napot. Včeraj pa se je zgodilo, da je goriška občinska služba ob spremstvu mestnih redarjev vse plakate odstranila. Kaj se je zgodilo?

Na poveljstvu mestnih redarjev so pojasnili, da so plakate odstranili, ker niso imeli ustrezne dovoljenja, po vrhu so bili pripeti na droge cestne signalizacije, kjer je oglaševanje prepovedano. Šlo je za vsaj deset plakatov, zaradi katerih bodo redarji zbrali informacije in na tej podlagi izdali globo. Rado se zgodi - pravijo redarji -, da se cirkusanti ne držijo pravil oglaševanja; sicer vprašajo za dovoljenje, a potem razobesijo še dodatne plakate tudi na nedovoljenih mestih, na primer na drogovih cestne signalizacije ali na drevesih. Zato je pri včerajnjem odstranjevanju plakatov po središčnih mestnih ulicah sodeloval tudi goriški redar. (vip)

GORICA - Posrečena pobuda Zveze slovenskih kulturnih društev se je odlično prijela

Kapljice z mirovniškim sporočilom

Večeri »kapljanja« kulturnih sporočil v ljudskem vrtu se bodo zaključili nočjo s presenečenjem - Prireditelji vabijo k množični udeležbi predvsem otroke

voril o pomenu besed, Katja Volpi pa prebrala svojo poezijo. Za glasbeno-pevski utrirek je poskrbel simpatični pevski trio Goričanov, ki so ga prireditelji večer prej našli v neki mestni gostilni; sami so si dali ime Trio Lojzkanu in spomin na žal že pred nekaj leti zaprto gostilno Pri Lojzki na Placuti. Udeleženci večera so ostali očarani tudi nad duetom,

ki sta ga sestavljala Paolo Cecere in Alessandra Cossi; navzoča sta s kitaro-lutnjo in petjem popeljala med zvoke iz časa na začetku sedemnajstega stoletja. V popolnoma drugačen glasbeni svet pa je s točko bluesa povabil kantavtor iz Krmna Fabian Riz; nastopil je s kitaro in orglicami ter v furlanščini zapel eno izmed svojih skladb. Predzad-

Nastopajoči na sredinem večeru (z leve) Walter Mramor, Trio Lojzkanu in Katja Volpi

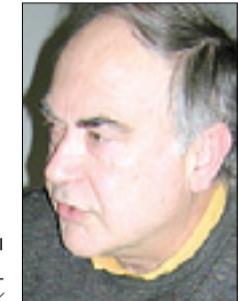
FOTO BALBI

njo točko v sredinem programu Kapljic kulturne, ki je bil tokrat izjemoma daljši, je oblikovala mlada Jelka Bogatec iz Križa. Predstavila se je z izraznim plesom, ki ga je pomenovala Ples miru, in na javnost naslovila misel: Poslušajte se in ne sramujte se svojih čustev! Kot je že navada, je večer zaključil Paolo Todisco, ki ima pirojen dar za pri-

RONKE - Pobratenje

Slovenski doprinos k jubileju

KARLO MUCCI

FOTO PDK

Pri navezovanju in gojenju stikov med Ronkami, Metliko in Wagnom imajo pomembno vlogo tudi Slovenci iz Laškega, ki bodo zato sodelovali pri prireditvah ob 40. obletnici mednarodnega prijateljstva med tremiti pobratenimi občinami. Vrsta kulturnih dogodkov in srečanij, ki se bodo zvrstili jutri in nedeljo, se bo drevi ob 20. uri začela ravno z orgelskim koncertom v priredbi slovenskega ženskega pevskega zborja iz Ronk in župnije sv. Lovrenca; v cerkvi sv. Lovrenca bodo nastopili Mirko Butkovič iz Tržiča, Eva Dolinšek iz Mirna in flavist Fabrizio Nardi iz Štarancana.

Pri tridnevni prireditvi bodo sodelovali člani društva Jadro, ki bodo spremljali goste iz Metlike in jim pomagali za katerokoli potrebo. »Z občino Ronke že več let sodelujemo pri organizaciji skupnih pobud z Metliko in Wagnom, letos pa je dela še več, saj je 40. obletnica pobratenja nedvomno pomemben dogodek,« pravi predsednik društva Jadro Karlo Mucci in pojasnjuje, da bodo gostje iz Metlike in Wagne nastanjeni v Gorici, med tridnevnim bivanjem pa bodo našli čas tudi za ogled krajevnih znamenitosti. Po besedah Muccija so se v zadnjih letih vključile v skupne prireditve tudi krajevne župnije, sicer pa tri občine že mnogo let prirejajo poletne kolonije za otroke, ki potekajo izmenično v Metliku, Wagnu in Ronkah. Na njih otroci spoznajo svoje sovrsnine in se udeležujejo skupnih delavnic in aktivnosti.

Na ronskih prireditvah ob obletnici pobratenja bodo prisotni tudi predstavniki Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrtca in Romjana, ki so ravno tako večkrat sodelovali z ronsko občino pri skupnih pobudah z Wagnom in Metliko.

Občina Ronke goji prijateljske stike z Metliko, ker je bila med drugo svetovno vojno ravno v tej belokranjski občini ustavljena garibaldinska brigada Fontanot. V njej so se borili mladi fantje iz Laškega, padlim pa je v vasi Suhor posvečeno spominsko obeležje. Ronško prijateljstvo z Wagnom ima ravno tako zgodovinski vzrok, saj so se v to avstrijsko mestece med prvo svetovno vojno zatekli begunci iz Ronk in sosednjih krajev. (dr)

povedovanje vicev. Tudi tokrat so začetni in končni pozdrav izrazile Metka, Marisa in Vesna iz ŽSKD-ja.

Goriški večeri »kapljanja« kulturnih sporočil se bodo zaključili nočjo ob 21. uri s presenečenjem. Prireditelji namreč k množični udeležbi vabijo k čustju!

GORICA - Včeraj popoldne ob poti v Grojno

Silovit požar zajel streho hiše v prenovi

Plameni poškodovali tramove in izolacijsko folijo

Gasilci z visokimi lestvi gasijo streho
BUMBACA

Silen požar je včeraj popoldne zahajil streho hiše, ki stoji na ovinku ob križišču, kjer pot vodi iz Podgore v Grojno. Ognjeni zublji so se razbesneli okrog 17. ure in poškodovali lesene tramove ter črno izolacijsko folijo, ki jih je prekrivala. Poslojje je namreč v obnovi, na strehi pa še niso namestili strešnikov. Nekaj pred 17.30 so se gasilci lotili gašenja, kljub njihovim prizadevanjem in trudu pa je nastala precejšnja gromota škoda, saj bo po vsej verjetnosti streha potrebnata korenitih popravil. Z ognjenimi zublji so se »spopadle« štiri ekipe gasilcev, ki so streho gasili tudi z uporabo vozil z visokimi lestvi. Na kraju so posredovali tudi policisti, nekaj časa pa

je bila zaprta cesta, ki povezuje Podgoro s pevmskim mostom. Gost oblak dima je bil viden daleč naokrog.

Pred poslopjem stoji tabla z informacijami o gradbenem podjetju, ki opravlja prenovitveni poseg. Med drugim je na njej zapisano, da bodo v stavbi uredili več stanovanj, ob tem pa sta tudi napis Teuffenbach in letnica 1831. Iz tega je mogoče sklepati, da je stavbo pred 177 leti zgradila ravno plemiška družina, ki ima svoj grob na pevmskem pokopališču. Domačini znajo ob tem povedati, da je bilo poslojje pred kakim dvajsetimi leti v lasti Slovence iz Števerjana, kdo je danes njen lastnik, pa ne vedo.

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA

Od 11.08. do 17.08.

sprejemamo naročila za male oglase, osmrtnice, sožalja, čestitke in okvirjene oglase samo po:

- e-mail naslovu oglasi@tmedia.it
- faxu, na št. **0481 32844**
- brezplačni telefonski št. **800 912775**

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBУ
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Kino

GORICA
KINEMAX zaprto.
NA DVORIŠČU SKUPNOSTI ARCO-BALENO: 21.00 »Leoni per agnelli«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 21.15 »Il cavaliere oscuro«.
Dvorana 2: 19.20 - 22.00 »Il cavaliere oscuro«.
Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »Hellboy II: The Golden Army«.
Dvorana 4: 20.10 - 22.10 »Non pensarsi«.
Dvorana 5: 19.50 - 22.00 »La sposa fantasma«.

Čestitke

V podjetju Mark je štorklja razprla krila. Najprej je Deborah sinčka rodila, kmalu zatem dobili smo novico, da Marko dobil je hčerkico. GABRIEL in NIKA prijokala sta na svet in nastal en super je duet. Ljubezen naj stke čvrste nitke, to naše so iskrene čestitke.

Obvestila

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Škabrijelova ul. - dani, 8. avgusta, 9.30-10.30; drevored Colombo - torek, 12. avgusta, 17.30-18.30; ul. Kugy - četrtek, 14. avgusta, 9.30-10.30; Svetogorska ul. - ponedeljek, 18. avgusta, 17.30-18.30; ul. III. Armata - četrtek, 21. avgusta, 9.30-10.30; ul. Garzarolli - torek, 26. avgusta, 17.30-18.30; drevored 20. septembra - petek, 29. avgusta, 9.30-10.30.

Mali oglasi

KUPIM KNJIGE za 3. razred znanstveno-tehnološkega liceja Simon Gregorčič; tel. 340-2581017.

NOVA GORICA - Likvidacija SGP-ja

Mestna občina skuša ohraniti javne površine

MARINA JULIA
Smrt na plaži

Nenadna slabost je včeraj bila usodna za 81-letno Anno Claro Marijan. Kljub takojšnjemu posegu osebja službe 118 je njen srce nehalo biti na plaži v Marini Juliji pri Tržiču, sredi splošne osuplosti.

Ženska se je k morju odpravila s sinom Adrianom Zanollo. V Marino Julio sta dospela okrog 9.30, nato pa sta svoji brisaci postavila pod senco dreves, ki rastejo na plaži med kopališčem Number One in turističnim naseljem Albatross. Ženska se je zatem odpravila v vodo, kjer jo je nenadoma obšla slabost, zaradi katere je padla vznak. Začetno se ni nihče zavedal, da je bila ženska v težavah, saj so mislili, da se je kopala v vodi. Ker je bila več časa negibna, se je k njej približal moški iz Starancana in takoj zatem klical na pomoč. Na kraju so posredovali reševalci iz tržiške bolnišnice, nekaj trenutkov kasneje je na plaži pristal še helikopter prve pomoči; čeprav so jo ozljivali skoraj tri četrt ure, za žensko ni bilo pomoči. Truplo so prekrili z belo riju, po prihodu sodnega zdravnika pa so ga prepeljali v kapelo tržiške bolnišnice. Dogodek je pričkal pozornost več desetin radovednih kopalcev, ki so tako približali reševalcem med oživljanjem, da so jih morali oddaljiti policijski tržiški komisariata.

Sestrelili granato

Na močvirnatem zemljišču v bližini tržiškega pristanišča so včeraj sestrelili granato, ki so v ponedeljek našli v ladjevdelnici Fincantieri in ki jo je med drugo svetovno vojno odvrgel angleški bombnik. Začetno so mislili, da jo bodo sestrelili na kraju najdbe, včeraj popoldne pa so se odločili, da bodo 80 kilogramov težko bojno sredstvo prepeljali na drugo lokacijo. Granato so v lesenem zaboru prepeljali v spremstvu sil javnega reda in gasilcev do močvirnatega zemljišča pri pristanišču, kjer so jo sestrelili piloti.

Kot smo že poročali, je skupščina podjetja SGP Gorica v sredo odločila, da gre podjetje v likvidacijo, lastniki pa so soglastno potrdili tudi prenos sedeža podjetja v Ljubljano. Na sodišču še vedno teče predlog za stečaj podjetja, s prenosom sedeža podjetja pa se postopek prenese na ljubljansko sodišče. Še vedno je tudi v veljavi pravnomočna začasna odredba, ki družbi SGP prepoveduje promet z nepremičninami. V zvezi s sredinimi dogodki so se včeraj oglašili še z novogoriške mestne občine in podjetja SGP. Na občini zagotavlja, da bodo še naprej ščitili javni interes prebivalcev mesta, vodstvo družbe SGP Gorica pa pojasnjuje, da so na sodišču vložili predlog za prisilno poravnavo, v katerem predlagajo standostno poplačilo upnikov v roku dveh let, »kar je bistveno več in hitreje kot v primeru stečajnega postopka«. Stečaj podjetja je predlagala družba Gofin, novogoriška občina pa se je nato vključila kot stranski intervenient, kar je više sodišče v Kopru kasneje preklicalo, občina je nato na vrhovno državno tožilstvo vložila predlog zahteve za varstvo zakonitosti.

Na skupščini so delničarji, poleg začetka likvidacije in prenos sedeža v Ljubljano, razresili še predsednika nadzornega sveta družbe, Janeza Artiča, in ga imenovali za likvidacijskega upravitelja. Nova nadzornica družbe je postala Urška Kavšek, predstavnica največjega delničarja. »Postopek redne likvidacije pomeni standostno poplačilo upnikov in razdelitev preostanka premoženja med delničarje, prenos sedeža v Ljubljano pa pomeni odhod iz okolja, v katerem pravna država ne deluje,« sporočajo iz podjetja SGP in izražajo prepričanje, da bi stečaj podjetja pomenil razdelitev premoženja med peščico mestnih izbrancev, terjatev upnikov pa bi ostale neplaćane.

Na novogoriški mestni občini pa zagotavlja, da sredini dogodki v ničemer ne spreminjamajo njihovih prizadevanj za zaščito javnega interesa prebivalcev mesta, »kar vključuje tudi prizadevanja mestne občine za ohranitev javnih površin v mestu«. Po njihovem mnenju sta predlog družbe SGP za začetek postopka za prisilno poravnavo in eden izmed sklepov skupščine o prenosu sedeža družbe v Ljubljano samo še eden od poskusov zavlačevanja in onemogočanja stečajnega postopka. Poudarajo pa tudi, da so napovedi SGP-ja o prodaji javnih zemljišč v okviru likvidacije, ki so predmet lastniških sporov, nerealne, ker je še vedno v veljavi pravnomočna odredba sodišča, ki preprečuje odtujitev teh zemljišč. Na občini sedaj pričakujejo odločitev sodišča glede prisilne poravnave. (km)

GORICA - Podturn Nocoj začetek priljubljene šagre sv. Roka

Nocoj se bo na športnem igrišču Baiamonti v Podturnu začela šagra sv. Roka, ki bo trajala do nedelje, 17. avgusta. Zaradi dolge tradicije je tamkajšnje ljudsko praznovanje med najbolj priljubljenimi v mestu. Šagri v več stoletno zgodovino je novega zagona prilil center za ohranjanje in ovrednotenje ljudskih tradicij iz Podturna, ki je bil ustanovljen pred 35 leti, odtlej skrbi, da se ohranja izvirni duh pravidev, da je obenem praznovanje v koraku s časom. Osrednje dogajanje bo zvečer od 20. ure dalje, vendar bodo nekatere spremjevalne pobude potekale tudi čez dan. Med temi zaslužijo omembo »srečanja pod drevesom«, ki se jih udeležujejo znanе osebe ali književniki. Letošnji gost bo tudi tržaški pišatelj Boris Pahor, ki se bo z Goričani srečal v sredo, 13. avgusta, ob 18.30.

Nocojšnji začetek šagre bo ob 20. uri, ko bodo odprli enogastronomski kioske in bo organiziran srečevol; sledil bo ples z glasbo. Jutri ob 22.30 bo priljubljena tombola, v nedeljo z začetkom ob 16. uri pa 33. izvedba mednarodne revije pritrkovcev zvonov. V čast zavetniku sv. Roku bo v soboto, 16. avgusta, ob 10.30 praznična maša s potovanjem nagrade Opeka na opeki.

Za varčevanje energije

Na goriškem sedežu podjetja za stanovanjske gradnje ATER je bil včeraj pred javnostjo podpisana dogovor med oddelkom za civilno in okoljsko načrtovanje Tržaške univerze, univerzitetnim konzorcijem iz Gorice in ATER-jem. Ustanove se tako obvezujejo, da bodo opravile ustrezne študije in posege za energetsko prekvalifikacijo nekaterih ATER-jevih poslopij na občinskem ozemlju. Gre za posege, ki odgovarjajo potrebi po varčevanju z energetskimi viri. Na podlagi dogovora bodo tovrstna dela izvedli najprej in eksperimentalno na stanovanjski hiši iz 60. let minulega stoletja v ulici Cordaioli v Gorici.

nju bo nabiranje mandarin v dolini Neretve, pot ob obali Makarske, postanek še v Veprovcu, ki ga imenujejo Hrvaški Lurd. Sledil bo ogled slapov reke Krke; vpisujeta do zasedbe mest na avtobusu Ivo Tomsič (tel. 0481-882024) za Sovodnje in Goriško, Ana Kuzmin (tel. 0481-78061) ob večernih urah za kraso območje; na račun 150 evrov.

KD SOVODNJE organizira avtobus za ogled opere Aida v nedeljo, 31. avgusta, v areni v Veroni; odhod iz Sovodenj ob 14. uri, prihod pozno v noči; informacije in vpis do 12. avgusta na tel. 349-3666161 (Erik).

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Rosalia Cadev v kapeli splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.30, Giancarlo Zanetti z glavnega pokopališča v stolnico in na glavno pokopališče; 10.30, Giovanna Minin vd. Tortul v kapeli splošne bolnišnice in na pokopališču v Turjaku; 12.00, Diana Fabbri por. Sfiligoj v kapeli splošne bolnišnice in na glavno pokopališče.

DANES V FARU: 11.00, Ettore Alessandrini (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Pietro Dorbolò s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče.

OLIMPIJSKE IGRE - V Bangkoku izrazil "globoko zaskrbljenost" zaradi kršitev človekovih pravic

Bush pred prihodom v Peking kritiziral Kitajsko

Kitajske oblasti predsednika ZDA pozvale, naj se vmešava v njihove notranje zadeve

BANGKOK/PEKING - Predsednik ZDA George Bush je svoj govor v Bangkoku pričakovan izkoristil predvsem za kritiko Kitajske. Izrazil je "globoko zaskrbljenost" zaradi aretacij disidentov in drugih kršitev človekovih pravic v tej državi, a poudaril, da ne želi dan pred olimpijskimi igrami izzivati Kitajske ter da je kljub vsemu optimističen glede prihodnosti te države.

Bush, ki je že včeraj odpotoval naprej na Kitajsko, kjer se bo danes udeležil slovesnega odprtja olimpijskih iger, je v govoru večkrat izpostavil "globoko zaskrbljenost" Washingtona zaradi "verske svobode in človekovih pravic" na Kitajskem. "ZDA verjamejo, da si kitajski narod zasluži temeljno svobodo, ki je narnačna pravica vseh človeških bitij," je dejal in dodal, da ZDA odločno nasprotuje aretacijam političnih oporečnikov, borcev za človekove pravice in verskih aktivistov.

"Izrekamo se za svobodne medije, svobodo združevanja in pravice delavcev - ne da bi izizzivali kitajske voditelje, ampak ker je edini način, da Kitajska v celoti razvije svoj potencial, da začne svojim ljudem zaupati več svobode ... Zahtevamo odprtost in pravičnost, ne da bi vsljevali naša preprčanja, ampak da bi Kitajcem dovolili, da izrazijo njihova," je še dejal predsednik.

Kitajske oblasti so se na Busheve izjave že odzvale z opozorilom, da se ne bi smel nihče vmešavati v notranje zadeve njihove države. Kot je poudaril tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva v Pekingu Qin Gang, imata Kitajska in ZDA očitno različne poglede na človekove pravice in verska vprašanja, vendar pa Peking oстро nasprotuje kakršnimkoli izjavam ali dejanjem, ki bi ta vprašanja izkorisčala za vmešavanje v notranje zadeve druge države.

Bush se je sicer klub številnim pozivom, naj tako on kot tudi drugi svetovni politiki zaradi številnih kršitev človekovih pravic na Kitajskem protestno bojkotirajo odprtje olimpijskih iger, odločil, da se slovesne otvoritve udeleži - kot je pojasnil zato, ker iger ne želi politizirati. ZDA so sicer protestirale, ker so kitajske oblasti ameriškemu hitrostnemu darsalcu Joeyju Cheeku, vidnemu aktivistu za mir v Darfurju, v sredo zavrnile prošnjo za vizum.

V včerajnjem govoru pa je predsednik pohvalil tržne reforme na Kitajskem in ocenil, da bo hitra gospodarska rast spodbudila tudi druge spremembе v državi, saj "bodo mladi ljudje, ki odrasčajo s svobojo do trgovine z blagom, na kon-

George Bush

cu koncev zahtevali tudi svobodo do trgovine z idejami, še posebej na neomejenem

svetovnem spletu". "Sprememba na Kitajskem bo prišla ob svojem času ... a sprememba bo prišla," je zatrdiril.

Poleg tega je predsednik izpostavil, da državi tesno sodelujeta pri vrsti pomembnih mednarodnih vprašanj, kot so prizadevanja za rešitev jedrskega spora s Severno Korejo, a Kitajsko hkrati pozval, naj v času, ko s pripravo olimpijskih iger dokazuje svoj načeločajoči vpliv v svetu, prevzame tudi večjo odgovornost pri reševanju svetovnih vprašanj, od energije in okolja do razvoja Afrike.

Bela hiša je omenjeni govor, ki naj bi predstavljal povzetek Bushevih pogledov na ameriške interese v Aziji in njegove politike do tega strateško pomembnega območja v času njegovega predsedovanja, sicer v celoti objavila že v sredo. V govoru je Bush tudi izpostavil poglabljane vezi med ZDA in Azijo in zatrdiril, da bo njegov naslednik poddedoval zavezništvo, ki je danes veliko močnejše kot kdajkoli prej.

Pričakovati je bilo, da bo Bush svoj obisk bolj izkoristil za kritiko vojaške hunte v Mjanmaru, ki pa je tokrat ostala v

ozadju. "Skupaj si prizadevamo za konec tiranije v Burmi. Temu plemenitemu cilju so zapisani številni predani borci, in jaz sem poročen z eno od njih," je dejal Bush, medtem ko je njegova soprga Laura obiskala begunsko taborišče na tajsko-mjanmarski meji, v katerem se je iz Mjanmara zateklo več deset tisoč pripadnikov etnične manjšine Karen.

Po govoru v konferenčnem centru v središču Bangkoka se je Bush odpravil v revna predmestja tajske prestolnice, kjer je obiskal eno od tamkajšnjih zavetišč za otroke, nato pa so ga na ameriškem velenju poslaništvo seznanili z obnovno območjem, ki jih je prizadel ciklon, v katerem je maja letos v Mjanmaru umrlo 80.000 ljudi.

S tajskim premierom Samakom Sundaravejem se je Bush sestal v sredo zvečer. Kot je povedal Samak, sta govorila o krepitvi vojaškega in varnostnega sodelovanja, ki koristi obema državama in celotni regiji, Bush pa naj bi tudi izrazil hvaležnost za humanitarno vlogo Tajske, ki zadnjih 30 let nudi zatočišče številnim beguncem iz sosednjih držav. (STA)

OLIMPIJSKE IGRE - Predsedujoči Evropski uniji

Sarkozy poslal Pekingu seznam političnih zapornikov

PARIZ - Predsedujoči EU, francoški predsednik Nicolas Sarkozy, je pred odrdom na otvoritev olimpijskih iger poslal Kitajski seznam političnih zapornikov in borcov za človekove pravice. "V imenu Evropske unije je pravkar poslal kitajskim oblastem seznam posameznih primerov zapornikov in aktivistov," so včeraj sporočili s francoskega zunanjega ministrstva.

Kot je povedal tiskovni predstavnik ministrstva, seznam vsebuje tako prime-re "s seznama, ki ga je EU oblikovala v okviru rednega dialoga s Kitajsko o človekove pravice," kot tudi dodatne primere, ki so jih navedli človekoljubne organizacije in poslanec Evropskega parlamenta Daniel Cohn-Bendit.

Francoski predsednik se bo klub predhodnim drugačnim napovedim danes udeležil odprtja poletenih olimpijskih iger v Pekingu. Človekoljubne organizacije so njegovo odločitev ostro kritizirale in ga pozvale, da pogovore s kitajskim vodstvom izkoristi za odprtje vprašanja političnih zapornikov na Kitajskem.

Organizacija Novinarji brez meja je včeraj v francoskem tisku objavila celostranske oglase s fotografijami političnih zapornikov v kitajskih zaporih. Ob tem je pozvala Sarkozyja, naj "obljubi", da bo zahvalil njihovo izpuštitve. Po drugi strani je pariška policija prepovedala množični shod predstavnikov različnih človekoljubnih organizacij pred kitajskim velenju poslaništvo v Parizu, ki je bil napovedan za danes. Policija je pojasnila, da želi s preprosto preprečiti ponovitev "nasilnih nemirov", ki so izbruhnili med aprilskimi protesti ob potovanju olimpijskega ognja v Parizu.

Evropska komisarka za zunanje odnose Benita Ferrero-Waldner pa je v izjavi za tisk dejala, da si Evropska komisija klub novim protestom borcev za človekove pravice še naprej prizadeva za dialog s kitajsko vlado in ima z njo redne pogovore o človekove pravice. "To je običajno in tudi bolj konstruktivno kot spektakularni protesti," je zatrdirila komisarka. (STA)

Nicolas Sarkozy

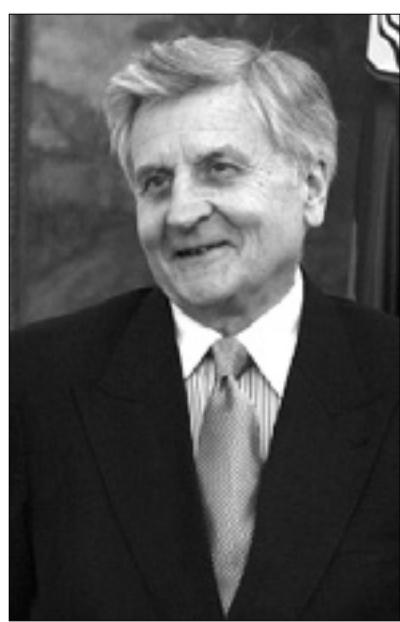
EVROPSKA CENTRALNA BANKA - Sklep sveta

Ključna obrestna mera za območje evra ostaja na 4,25 odstotka

FRANKFURT - Svet Evropske centralne banke (ECB) je na včerajnjem zasedanju v Frankfurtu pustil ključno obrestno mero za območje evra nespremenjeno. Ta od prejšnjega meseca znaša 4,25 odstotka in, kot je namignil predsednik ECB Jean-Claude Trichet, bo takšna najverjetnejša ostala tudi v prihodnjem, čeprav obstajajo znaki upočasnjevanja gospodarske rasti. Svet ECB je nespremenil pustil tudi obrestni meri za odprtou ponudbo mejnega posojila na 5,25 odstotka in odprtou ponudbo mejnega depozita na 3,25 odstotka.

Na julijskem zasedanju je Svet ECB dvignil ključno obrestno mero za območje evra s štirimi na 4,25 odstotka. S tem se je odzval na junijsko rekordno 4-odstotno inflacijo na letni ravni v območju evra. Obrestna mera je pri štirih odstotkih vztrajala od junija lani, s 4,25-odstotno vrednostjo pa je najvišja v zadnjih sedmih letih.

Trichet je na novinarski konferenci po včerajnjem zasedanju Sveta ECB pojasnil, da bo proti inflaciji ostaja glavni cilj ECB, in to kljub znakom upočasnjevanja go-

Jean-Claude Trichet

spodarske rasti. "Poudarjam, da je naš glavni cilj ohranjanje cenovne stabilnosti na

srednjem roku," je dejal in dodal: "Trenutna denarna politika bo prispevala k doseganju tega cilja. Še naprej bomo zelo pozorno spremljali dogajanje v prihajajočem obdobju."

Po besedah Tricheta sicer obstaja "zelo velika zaskrbljenost, da bi vedenje pri dočkanju cen in plač lahko prispevalo k inflacijskemu pritiskom". Podobno je dejal že prejšnji mesec, ko je v pogovoru za več evropskih medijih hiš poudaril, da v območju evra obstaja nevarnost sekundarnih inflacijskih učinkov v obliki spirale dviga plač in cen. "Nujno moramo zagotoviti, da srednje- in dolgoročna inflacijska pričakanja ostanejo trdno zasidrana na ravneh, ki so v skladu s cenovno stabilnostjo," je dejal s povedal predsednik ECB.

Kar zadeva gospodarsko rast, je Trichet ponovil, da temelji območja evra ostajo trdni, čeprav se je rast v zadnjih nekaj mesecih upočasnila. "Najnovejši podatki kažejo zmanjšanje realne rasti BDP sred leta 2008, kar je bilo delno pričakovano po izjemno visoki rasti v prvem četrtletju," je dejal. (STA)

Hudi spopadi v Južni Osetiji

TBILISI/PARIZ - Gruzijski predsednik Mihail Sakašvili je po včerajnjih hudih spopadih v Južni Osetiji sporočil, da je Gruzija enostransko razglasila prekinitev ognja. Evropska unija je v spopadih udeleženi strani medtem pozvala k največji možni zadržanosti in izrazila zaskrbljenost nad dogajanjem.

"Želim nagovoriti ljudi, ki sedaj streljajo na našo vojsko. Pravkar sem ukazal - to je zelo bolček ukaz -, naj vojaki prenehajo z obstrelevanjem. Žrtev je veliko, tako mrtvih kot ranjenih," je dejal Bush, medtem ko je njegova soprga Laura obiskala begunsko taborišče na tajsko-mjanmarski meji, v katerem se je iz Mjanmara zateklo več deset tisoč pripadnikov etnične manjšine Karen.

Po govoru v konferenčnem centru v središču Bangkoka se je Bush odpravil v revna predmestja tajske prestolnice, kjer je obiskal eno od tamkajšnjih zavetišč za otroke, nato pa so ga na ameriškem velenju poslaništvo seznanili z obnovno območjem, ki jih je prizadel ciklon, v katerem je maja letos v Mjanmaru umrlo 80.000 ljudi.

S tajskim premierom Samakom Sundaravejem se je Bush sestal v sredo zvečer. Kot je povedal Samak, sta govorila o krepitvi vojaškega in varnostnega sodelovanja, ki koristi obema državama in celotni regiji, Bush pa naj bi tudi izrazil hvaležnost za humanitarno vlogo Tajske, ki zadnjih 30 let nudi zatočišče številnim beguncem iz sosednjih držav. (STA)

Blic napoveduje aretacijo Mladića

BEOGRAD - Srbski časnik Blic je včeraj poročal o skorajnji aretaciji haškega obtoženca Ratka Mladića. Nedanega vojaškega voditelja bosanskih Srbov naj bi po poročanju Blica, ki se sklicuje na "vire iz vrha srbske vlade", do konca avgusta aretirali in izročili Mednarodnemu sodišču za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije.

Z aretacijo Mladića, ki bi sledila nedavnemu prijetju nekdanjega političnega voditelja bosanskih Srbov Radovana Karadžića, naj bi nameravala srbska vlada izkoristiti poletje, saj naj bi imela nacionalistična srbska opozicija med parlamentarnimi poticnicami manj možnosti za organizacijo demonstracij in pouličnih nemirov, še piše Blic.

Z izročitvijo Mladića Haagu naj bi srbska vlada dokončno odpravila oviro za hitro približevanje Evropski uniji. Glavni tožilec haškega sodišča Serge Brammertz bi namreč lahko prijetje haškega ubežnika ocenil kot "polno sodelovanje Beograda" s sodiščem. To pa je pogoj za to, da bi zunanjji ministri unije na zasedanju 15. septembra prižgali zeleno luč za uveljavitev začasnega trgovinskega sporazuma, ki je del podpisane stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma. (STA)

V. BRITANIJA - Nova razkritja

Madeleine McCann žrtev pedofilske mreže?

LONDON - Britansko dekllico Madeleine McCann naj bi ugrabili za pedofilsko mrežo v Belgiji, kjer naj bi jo videni kmalu po njenem izginotju iz apartmaja njenih staršev v portugalskem kraju Praia da Luz 3. maja lani. To so nakanali javnosti razkriti podatki policijskih dosjev. Kot je razvidno iz v ponedeljek objavljenih dokumentov portugalske police, je britanska kriminalistična policija Scotland Yard posredovala namig ovaduha posebnim enotam portugalske police o fotografiji otroka, ki so jo posneli na Portugalskem, in nato posredovali "kupcu" v Belgiji, in sicer nekaj dni pred deklincnim izginotjem.

Podatki so nadalje razkrili, da je Belgija Line Compere videla majhno dekllico, ki je bila "videti zelo" podobna Madeleine. Videla jo je 15. maja 2007 z vzhodnoevropskim parom na tramvaju v Bruslju, torej dvanajst dni po izginotju. Po besedah 31-letne Belgijke so ji sumi porodili, ker moški in ženska, ki sta bila z njo, deklici sploh nista bila podobni. (STA)

na, govorila sta drugi jezik in ni bilo videti, da bi jo dobro poznala.

Zasebni preiskovalci, ki sta jih na-jih deklincina starša, Kate in Gerry McCann, so sporočili, da so omenjeno belgijsko povezavo vzel zelo resno. Po besedah njunega tiskovnega predstavnika Clarence Mitchellja si bodo preiskovalci prizadevali, da bi to v celoti raziskali.

Portugalski podatki, ki so prišli na dan v sredo, pa so razkrili, da je Nizozemka Anna Stam videla Madeleine maja 2007 v trgovini v Amsterdamu. Spremljala sta jo moški, ki naj bi govorila angleško. Stamova je za britansko televiziijo ITV dejala, da se ji je med razgovorom z nizozemsko policijo zazdelo, da bi lahko policija storila več pri iskanju dekllice.

Portugalsko tožilstvo je konec julija preiskavo deklincinega primera uradno zaključilo, vendar je ob tem sporočilo, da bi v primeru, da se bodo pojavili novi dokazi, primer lahko ponovno odprli. (STA)

KOPER - Poletni koncerti

Drevi Romana Krajnčan

Predstavila bo nov projekt - večer šansonov z naslovom Vonj po ljubezni

V sklopu petkovih Poletnih koncertov v Kopru, ki potekajo med 1. in 29. avgustom v Koprski Taverni, se je minuli petek, 1. avgusta, predstavil Uroš Perič s svojim The Bluenote Triom in »A Tribute to Ray Charles« programom, s katerim je nastopil tudi na elitnem Jazz festivalu v Montreuxu v Švici. Danes pa bo nastopila Romana Krajnčan in predstavila nov projekt - večer šansonov z naslovom Vonj po ljubezni.

Na tretjem večeru bo Iva Stanič, ki je bila na lanski Slovenski pojavki '07 izbrana za najbolj perspektivno mlado glasbenico, predstavila novo novo zgoščenko Vsak nov dan. 22. avgusta bo nastopila Nuška Drašček, ki jo širša javnost pozna po zmagi v prvi letosnji seriji Zvezde pojejo s programom Soul fever in skupino International Gang. Na zadnjem Poletnem koncertu, ki bo 29. avgusta, pa bo nastopil še le-

gendarni Oto Pestner, ki prav letos praznuje svojo 40. obletnico umetniškega delovanja. Predstavl se bo ob spremljavi odličnega Primož Grašič Quarteta. Koncerti, ki potekajo vsak petek ob 21. uri, so namenjeni najširšemu občinstvu, tako domačinom kot turistom. Poletne koncerte v Kopru, ki so za vse obiskovalce brezplačni, organizira glasbena agencija im.puls v sodelovanju z Mestno občino Koper.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

KRIŽ (TRST)

Festival morja 2008

Srenjski borjac pri Očarjevih

Od 10. do 17. avgusta ob 21.00 / Komedia: »Zakonske zdrahe: štorja ljubljeni jnu ruāgou ...«. Igralo: Miranda Caharija, Lijv Bogatec - Koča in Andrej Rismundo v režiji Maria Uršiča.

SLOVENIJA

PLISKOVICA

Pod Latnikom

evropskega prijateljstva

V nedeljo, 10. avgusta ob 18.00 / Veloigra dramske skupine Prosvetnega društva Štandrež.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

REPNIČ

Opuščeni kamnolom

V ponedeljek 11. avgusta / Koncert iz niza »Nei suoni dei luoghi - Med zvoči krajev«, nastopil bo Duomo Ensemble s filmsko glasbo. V slučaju slabega vremena bo koncert v dvorani društva Dom Briščiki v Briščikih.

TRST

■ Serestate - Trst

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

12. avgusta / The Original Klezmer Ensemble, koncert.

Trg Verdi

Danes, 8. avgusta / Tržaški mladinski oder - Resnična zgodba Blus Bradersov, glasbena komedija.

Jutri, 9. avgusta / Twins Club - pripovedni večer, nato koncert skupine Bogie Nites ter akademski športni plesi

10. avgusta / Gledališka skupina San Giovanni, »Canta canta che te daro' el pignol«.

Trg Hortis

Danes, 8. avgusta / Poezija in glasba, na stopa Nuova Compagnia di prosa.

Jutri, 9. avgusta / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

SLOVENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

■ XXX. piranski glasbeni večeri

V petek, 15. avgusta ob 21.00 / Peter Milič - klavir.

V soboto, 23. avgusta ob 20.30 / Tarini festival. Solist in umetniško vodstvo - Federico Guglielmo, violina.

Punta v Piranu

V četrtek, 21. avgusta ob 21.00 / Piranski poletni utrip: Koncert, Adi Smolar.

Tartinijev trg

Jutri, 9. in v nedeljo, 24. avgusta ob 20.00 / Poletni poučni festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V soboto, 30. avgusta / Promenadni koncert Mladinskega pihalnega orkestra Piran.

V nedeljo, 31. avgusta ob 20.00 / Poletni poučni festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

Portoroška plaža

V petek, 15. avgusta ob 21.00 / Koncert na plaži: Matija Bazar.

PORTOROŽ

V petek, 15. in v soboto, 16. avgusta ob 20.00 / Poletni poučni festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V soboto, 16. avgusta ob 20.00

/ Glasbeni lungomare.

V soboto, 23. avgusta ob 20.00 / Poletni poučni festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V nedeljo, 31. avgusta ob 10.00 / Promenadni koncert Mladinskega pihalnega orkestra Piran.

Avtorij

Danes, 8. avgusta ob 21.00 / Koncert: Alya, pop glasbenica.

Jutri, 9. avgusta ob 21.00 / Koncert: Cubismo, hrvaški ansambel, ki izvaja kubanske ritme.

V soboto, 16. avgusta ob 21.00 / Koncert: Vlado Kreslin in Mali Bogovi.

V petek, 22. avgusta ob 21.00 / Koncert: Ansambel Melodrom.

V soboto, 23. avgusta ob 21.00 / Koncert: Ansambel Bajaga.

V soboto, 30. avgusta ob 20.30 / Tarini festival, Salzburg Chamber Soloists. Solist in umetniško vodstvo, Lavard Skou Larsen - violin.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Franciška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Palača Gopčević: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Od-

PRIREDITVE

KOMEN

Največji metalski festival doslej

V Komnu se od 14. do 16. avgusta obeta največji in najbolj mevnejši festival Metal Mania Open Air doslej. Organizatorji so se namreč odločili, da bo namesto dveh potekal kar tri dni zapored. Tako kot vsa leta, bo po obljubah organizatorjev tudi letosnji temeljil na dobri glasbi, odlični atmosferi in ugodnih cenah, kampiranje in parkiranje se bovede brezplačno. Obiskovalci bodo v treh dneh lahko prisluhnili 35 skupinam v razponu od heavy metala do grinda, od gothic do black metala.

Nastopili bodo: Exodus in Pro-Pain iz ZDA, Impaled Nazarene in Rotten Sound s Finske, Urgehal in Trail of Tears z Norveške, 3 Inches of Blood iz Kanade, Avulsed iz Španije, Stormwarrior iz Nemčije, So I Sin iz Avstrije, Karnak in Miss Night iz Italije, May Result iz Srbije ter Defiant, D.N.R. in Infernal Tenebra s Hrvaške ter številni slovenski bandi, med njimi Burning Legion, Dickless Tracy, Grimoir, Interceptor, LastDayHere, Negligence in Vulvathrone. Dan pred začetkom festivala bo v Stari ūli v Komnu tudi ogrevalni koncert s tremi ali štirimi skupinami, ki bodo znane naknadno. (STA)

na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Klementine Golija.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovelske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucar), 003865-6725028.

POSTOJNA

Predjamski grad: do 31. avgusta bo na ogled razstava, ki jo je pripravila Branika Sulčič »Enej Silvij Piccolomini - poznejši papež Pij II«. Ogled razstave in gradu je možen vsak dan od 9.00 do 19.00.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprt ob ponedeljkih in torkih, za najavljenje skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajinje: Zoran Mušič, Silverster Komel in Aleksij Kobal«.

Stolp na vratih: do 14. septembra bo na ogled razstava fotografij skupine članov Foto kluba Nova Gorica.

DOL PRI VOGLJAH

Gostilna Ruj: do 1. septembra bo na ogled fotografska razstava »Schengenska meja«. Razstavljalata Bogdan Macarol in Boris Prinčič.

VIPAVSKI KRIŽ

V Domu kranjanov bo do konca avgusta na ogled razstava slik Marka Andloviča »Malenkosti«. Za ogled poklicati na tel. št. 0039-31481187.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprt), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 19. ure, ob sobotah zaprt, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprt, ob torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lاستفka, ob sobotah ob 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon Poslovnega centra HIT, (Delinova 7a) do 30. septembra je na ogled razstava botaničnih ilustracij Vladimirja Segalle; na ogled bo vsak dan med 10. in 19. uro.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: ob obisku vam oskrbnik nativne spominske letak na starem tiskarskem stroju. Možen ogled do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 16.00.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV:
Primorska kronika
20.25 8. video natečaj 2008 -
Prva moška sklanjatev - šola Ivan Trinko - Gorica
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (vodita Veronica Maya in M. Mignarelli)
10.10 Film: Un'Americana alla corte di Re Artu' (kom., ZDA, '98, r. Roger Young, i. Whoopi Goldberg, Michael York)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia
14.55 Nad.: Don Matteo 4
16.50 Aktualno: Parlament sledi dnevnik in vremenska napoved
17.00 Dnevnik
17.10 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: La Botola
21.20 Film: Le pagine della nostra vita (dram., ZDA, '04, režija Nick Casavetes, igrajo Gena Rowlands, James Garner, Ryan Gosling, Rachel McAdams)

23.35 Dnevnik
23.40 Aktualno: Tv7
0.45 Dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 6.15 Aktualno: Focus,
6.05 Dnevnik - E...state con costume
6.20 Dok.: Sannio, terra d'acqua e di miele
6.45 Dnevnik - Zdravje
7.00 Variete: Random
10.00 Nan: 8 semplici regole
10.20 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.35 Aktualno: Dnevnik in rubrike
11.20 Nad.: Il Commissario Kress
12.30 Šport: Olimpijske igre (iz Peking, Kitajska)
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Šport:
Slavnostno odprtje Olimpijskih iger
18.10 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
19.00 Šport: Olimpia magazine
20.30 23.15 Dnevnik
21.05 Šport: Olimpijske emozioni
23.30 Film: Quattro sotto zero (komedija, ZDA, '93, režija J. Turteltaub, igrala John Candy, Doug E. Doug)
1.10 Dnevnik, sledi Parlament
1.30 Šport: Buongiorno Pechino
2.30 Šport: Olimpijske igre, prenos telem in živo
3.55 Šport: Olimpijski dnevnik
4.05 Odbojka: Italija - Rusija, ženske
5.00 Kolesarstvo: moški

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo; Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Rewind la Tv a grande richiesta
8.35 Aktualno: Off Hollywood 2008
9.05 Film: Il pirata (glasb., ZDA, '47, r. V. Minnelli, i. G. Kelly)
11.00 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vrem. napoved
14.55 Tg3 Flash L.I.S.
15.00 Variete: Trebisonda
16.30 Risanke
17.00 Nan.: Arsenio Lupin
17.55 Geo magazin 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Dok.: La Grande Storia
23.10 Dnevnik - deželne vesti, sledi Primo piano
23.25 Nan.: La Nuova Squadra
1.00 Nočni dnevnik in vrem. napoved
1.20 Aktualno: Gap - Generazioni alla prova

Rete 4

6.15 Nan.: Chips
7.40 Nad.: Bella e' la vita
9.30 Nad.: Miami Vice
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
12.20 Nan.: Kojak
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Balko
16.00 Film: Polvere di stelle (kom., It., '73, r. i. A. Sordi, i. M. Vitti)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Renegade
21.10 Film: La meravigliosa Angelica (pust., Fr./Nem./It., '65, r. B. Bordierie, i. M. Mercier, J. Rochefort)
23.30 Film: L'ombra del testimone (triler, ZDA, '91, r. A. Rudolph, i. D. Moore, G. Headly)
0.30 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Promet, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Nan.: Tutti amano Raymond
9.20 Film: Minouche la gatta (fant., Niz., '01, r. V. Bal, i. C. van Houten, T. Maassen)
10.05 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Film: I nuovi genitori di Waylon (kom., ZDA, '04, i. R. Anderson)
18.50 Nan.: Everwood
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Film: Io non ho paura (dram., It., '03, r. G. Salvatores, i. G. Cristiano, M. Di Pierro)
23.20 Nan.: Codice rosso
1.20 Dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.55 Nan.: Le nuove avventure di Flipper
7.50 13.40, 17.15 Risanke
9.55 Nan.: Sabrina, vita da strega
10.30 Nan.: Buffy
11.30 Nan.: Smallville
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 Risanke: Lupin III
15.00 Nan.: Paso Adelante
15.55 Nan.: Summer Dreams
16.25 Nan.: Summer Crush
16.50 Nan.: Un genio sul divano
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Camera Cafe' Celebrity Edition
20.45 Nan.: La vita secondo Jim
21.10 Nan.: Standoff
23.55 Nan.: Prison Break
0.55 Studio sport

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Domani si vedra' - estante 2008
10.30 Nan.: La vita di Leonardo Da Vinci
12.35 Proza: L'Inferno
12.45 Aktualno: Scivolando sull'onda
13.30 Aktualno: ...Su di giri
14.00 1.05 Klasična glasba
15.05 Talk show: Il meglio di 1x1 Giovani a confronto
19.00 Aktualno: Occhio a quei due
20.05 Aktualno: Mosaico
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Aktualno: Incontro al Caffe' Versigiana
22.55 Aktualno: Qui Cortina
23.30 Film: La stretta finale

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Punto Tg, sledi Due minuti un libro
9.30 Dok.: The Conquerors - La più grande vittoria di Napoleone
10.30 Nan.: Mai dire sì
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: Piccoli detective ((triler, ZDA, '99, r. J. Reiner, i. S. Somers, T. Busfield))
16.05 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
17.05 Nan.: Detective Extralarge
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 1.05 Dnevnik
20.30 Aktualno: Le interviste barbariche
21.10 Dok.: Missione natura
23.05 Film: Fenomeni paranormali incontrollabili (dram., ZDA, '84, r. M.L. Lester, i. D. Barrymore)

Slovenija 1

6.55 Kultura, sledi Odmevi
8.00 Na zdravje!
9.15 Risana nanizanka
9.40 Kratki dok. film: Maša na meji (pon.)
9.55 Enajsta šola
10.25 Harmonije Evrope
10.40 Štafeta mladosti (pon.)
11.25 Osmi dan (pon.)
11.55 Dok. oddaja: City Folk
12.20 Alpe-Donava-Jadran
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.30 Nad.: Bridkoti tropskega otoka
14.25 Slovenci v Italiji
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 18.40 Risanka
16.05 Iz popotne torbe
16.20 Mlad. nad.: Maks
17.00 Novice, slovenska kronika, vremenska napoved in športne vesti
17.35 Slike iz Sečuanja: Sivila
17.45 0.35 Znanstv. serija: Mogočni strojji
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.45 Etrinki
20.00 Nad.: Vedrana Grisogono Nemeš
20.25 Števerjan 2008
21.30 0.15 50 let televizije
21.35 Venček slovenskih popevk
22.00 Odmevi, Evropa.si, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.00 Polnočni klub

Slovenija 2

6.30 9.30, 2.40 Zabavni Infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
10.55 Šport Špas
11.25 50 let televizije
11.40 Podoba podobe (pon.)
12.05 Duhovni utrip (pon.)
12.30 Olimpijski sprehd (pon.)
13.30 Peking: Začetek poletnih Olimpijskih iger
18.00 Slovenija danes, sledi Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Velika imena malega ekранa (pon.)
20.00 Dok. nad.: Horovo oko
21.00 Ang. hum. nad.: Odkar si odšla Olimpijski S5
22.00 Hum. Nad.: Odkar si odšla
22.30 Film: Čuvaj parkirišča
0.25 Film: Novo življenje (pon.)
0.55 Nad.: 4400 povratnikov (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
13.55 Peking: Otvoritev Olimpijskih iger - neposredni prenos
17.00 Artevisione
17.30 Fanzine
18.00 Iz popotne torbe (Program v slo. jeziku)
18.20 Zlatko Zakladko
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.30 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV dnevnik in športne vesti
19.25 Vesolje je...
19.55 Potopis
20.25 23.45 Dok. oddaja
20.50 Nan.: Komisar Maigret (i. J. Ricard)
22.15 0.15 Vsedanes - TV dnevnik in športne vesti
22.30 Globus
23.00 Arhivski posnetki
0.50 Čezmejna TV - TV dnevnik in slovenskem jeziku

morščakih; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 8.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00 Val v izvidnici; 12.00 Izjava tedna; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.40 Izbor popevka tedna; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.40 Šport; 18.00 Povzetek izjave tedna; 18.50 Večerni spored; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utripek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasa pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Šežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIJALNI OGGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov

PEKING 2008 - Danes slovesno odprtje 29. olimpijskih iger

Spektakel bo tako ali drugače izoblikovalo 150.000 ljudi

Kdo bo zadnji tedofor, je še varovana skrivnost - Pričetek ob 14. uri po našem času

Poziv za Tibet

Skupina 127 športnikov je v javnem pismu, objavljenem na svetovnem spletu, pozvala kitajskega predsednika Hu Jintaa k iskanju mirne rešitve za vprašanje Tibeta in k izboljšanju položaja človekovih pravic. Športniki, med katerimi jih bo več kot 40 tekmovalo na olimpijskih igrah, pozivajo kitajskega predsednika k zaščiti svobode govorja, veroizpovedi in mnenja na Kitajskem, vključno s Tibetom. Ob tem so ga tudi pozvali, k odpravi smrtno kazni ter da naj zagotovi, da branilci človekovih pravic ne bodo več preganjeni ali zaprti. Med podpisniki pisma so tudi nekateri zvezdniki iger, med njimi hrvaški šakalka v višino Blanka Vlašić, Kubanec Dayron Robles, ameriška tekačica DeeDee Trotter in panamski šakalc v daljino Irving Saladino.

Vanesso Ferrari

še muči poškodba

Italijansko gimnastičarko Vanesso Ferrari, svetovno prvakinja leta 2006, še muči poškodba aihlove pete. V kvalifikacijah zaradi bolečin ne bo izvedla vseh skokov: »Ciljamo na tehnično dovršeno izvedbo, manj pa na težavnostno stopnjo. Važno je, da so liki dobro izpeljani, pa čeprav so lažji,« je pojasnil trener Ettore Casella. Včeraj je na uradnem treningu na partnerju ni izvedla vseh skokov.

Pretežek in brez iger

Za britanskega boksarja Franckieja Gavina, svetovnega prvaka v lahki kategoriji, so se igre končale, še prej pa je prvič stopil v boksarski ring. Na uradnem tehtanju pred začetkom tekmovanja je bil namreč boksar pretežak za svojo kategorijo do 60 kilogramov in je tako ostal brez olimpijskega nastopa.

Nemo propheta in patria

Med športniki, ki so jih na letališču v Pekingu domači športni navdušenci pričakali z največjimi navijaškimi strastmi, je še posebej izstopal Timo Boll. Nemški namiznoteniški šampion je za odhod z letališča potreboval spremstvo varnostnikov, ki so mu pomagali pri prebijanju mimo navdušenih navijačev, lovcev na avtograme in številnih novinarjev. »V Nemčiji se mi kaj takega ne bi zgodilo,« je bil presenečen Boll, dvakratni evropski prvak.

Ptičje gnezdo premore 90.000 gledalcev
ANSA

PEKING - Potem ko so nogometniki v nogometnicih že pred uradnim odprtjem poskrbeli za začetek športnih tekmovanj, bo danes v Pekingu povsem v znanimenju slavnostnega odprtja. S privreditvijo, kjer se bo ob obveznem programu - prižiganju ognja, mimohodu 205 sodelujočih reprezentanc in dobrodošlici predsednika države gostiteljice - predstavila še Kitajska s pisanim kulturnim programom, se bodo tudi uradno začele letošnje olimpijske igre.

Na stadionu Ptičje gnezdo bo 90.000 gledalcev, skupno pa bo vseh, ki bodo sodelovali v spektaklu prvega dela letošnjega največjega športnega dogodka, na in v okolici stadiona več kot 150.000. Ob koncu tri ure in pol dolge prireditve pa v Pekingu objubljajo še spektakularno ognjemet, že pred tem pa bo razkrita tudi ena zadnjih skrivnosti letošnjih OI: kdo bo zadnji nosilec olimpijske bakle in kdo bo zanetil olimpijski ogenj, ki bo na stadionu gorel do konca iger 24. avgusta. Kot favorita omenjajo športnika - kapitalista Li Ninga, ki je leta 1984 osvojil v Los Angelesu 6 klonj, po športni upokojitvi pa je ustanovil podjetje športnih oblačil in ima sedaj na Kitajskem 5676 trgovin, v Pekingu pa je »oblekel« reprezentanci Španije in Švedske.

Slavnostno odprtje se bo začelo ob osmih uri zvečer (ob 14. po našem času, TV Rai pa se bo v prireditvi vključila že ob 12.30), tako da se bo lepo vključilo v igro osmico - igre se bodo namreč začele osmega dne osmega meseca leta 2008.

PEKINŠKI DNEVNIK

Pravijo, da otvoritvena slovesnost jemlje sapo

Čez nekaj ur bo potešena vsa radovodnost glede olimpijske otvoritvene slovesnosti. Nestrpmi je že prišel na pomoč internet, kjer si je mogoče ogledati skrite posnetke o generalki. Vendar je že sedaj jasno, da bo otvoritev, ki bo trajala skoraj 4 ure, nedvomno nepozabna. Kdor je že imel priložnost slediti pripravam v živo, je povedal, da celotna prireditve dobesedno vzame sapo.

Na zgornjem delu zidov Ptičjega gnezda bodo lebdeli projecirani morski prizori, noč bodo osvetlili ognjemeti, ki bodo naslikali nebo z eksplozivnimi barvnimi figurami. Skupinske koreografije pa bodo naj-

Italijani začeli z gladko zmago

PEKING - Dan pred uradnim odprtjem poletnih olimpijskih iger v Pekingu so na sceno stopili nogometniki, turnir pa so najbolj preprtičljivo začeli Italijani, ki so v uvodnem obračunu premagali Honduras s 3:0. Še posebej je zablestel mladi Giovanni s krasnim golom. Na tekmi, na kateri je delil pravico slovenski sodnik Skomina, sta ostala zadetka po 11-metrovki dosegla Rossi in Acquafresca.

Največ zanimanja je bil - zaradi Lionel Messi - deležen obračun med Argentino in Slonokoščeno obalo, južnoameriška zasedba pa ga je dobila z 2:1. Messi (na sliki) je Afričanom v Šanghaju zabil prvi gol, zmagovitega pa je v 86. minuti dosegel njegov reprezentančni soigralec Lautaro Acosta. V drugi tekmi skupine A so se Avstralci in Srbi razšli z neodločenim izidom 1:1. V skupini B v Tianjinu so ZDA premagale Japonsko z 1:0, dvoboj med Nizozemci in Nigerijci pa se je končal brez zadetkov. V skupini C v Shenyangu je Brazilija, ki je nastopila z zvezdnikom Ronaldinhom ter Diegom in Rafinhom z golom Hernanesa v 79.

minuti uknila Belgijke, drugi tekmi pa sta se Kitajska in Nova Zelandija razšla z neodločenim izidom 1:1. Gostitelje olimpijskega turnirja je pred porazom rešil Dong Fangzhuo, ki je izenačujoči gol dosegel v 88. minuti.

ni. Dospel je v zamudi, ker se je pomudil v olimpijskem kompleksu s športniki. V jedilnici je užival v multikulturni družbi športnikov iz vsega sveta. Tema pogovora z novinarji je bila tibetanska problematika. Frattini je podčrtal, da o tem ne bi smeli premisljevati le med obdobjem olimpijskih iger, temveč skozi celo leto. Olimpijske igre niso čas za to, je bil diplomatski minister. Dobiti je treba primeren čas in prostor, vendar ni vedal kdaj.

Tudi slovenski minister za šolstvo Milan Zver se v teh dneh mudi v Pekingu. Obiskal je Dom Slovenija in pozdravil slovenske športnike. Teh nisem še imela priložnosti srečati, saj je Dom Slovenija precej daleč od italijanskega. Vendar sem pred nekaj dnevi za las zamudila snidenje z njimi, saj sem izvedela, da so se zbrali na večerjo v majhni čevpčičarni v bližini SanLiTuna, ulici restavraciji in

nočnih zabavišč. Športniki so se sicer zgodaj odpravili spati, jaz pa sem bila ustavljena v taksiju v dolgi koloni avtomobilov. Slovenskih športnikov še nisem srečala, sem pa spoznala slovensko novinarico Blanko Doberšek, ki je dobra poznavalka azijskih razmer. V času iger bo pripravila dokumentarni program o vplivu olimpijskih iger na prebivalce Pekinga. RTV Slovenija ga bo predvajala oktobra.

NOGOMET V Vidmu prva tekma A-lige

Italijanska nogometna zveza je včeraj objavila dokončen spored prvega kroga prvenstva A-lige. V soboto 30. avgusta bo sezona 2008-09 otvorila tekma Udinese - Palermo (ob 18.00), večerna sobotna tekma pa bo v Genovi: Sampdoria - Inter (ob 20.30). Nedeljska večerna tekma (ob 20.30) bo v Firencah: Fiorentina - Juventus.

Mladi Kranjčan v Milan

KRANJ - 16-letni Uroš Palibrk, nogometni gorenjskega nogometnega kluba Triglav 2000 je prestolil v Milanove vrste. Palibrk je bil predlanji najboljši strelec 1. slovenske lige za dečke, lani pa je za kadete na 26 tekmalah dosegel 26 golov. Za prestol je poskrbel znani agent FIFA v Evropi Predrag Nale Naletilic. Za Palibrka so se med drugim zanimali tudi Bolton, Chelsea, Lecce in vsi večji domači klubi.

Amstrong spet na kolo

COLORADO SPRINGS - Legendarni ameriški kolesar Lance Armstrong bo jutri znova sedel na kolo. Nastopil bo na 160 km dolgi dirki Leadville Trail 100. Kar 1000 gorskih kolesarjev se bo spopadel s hribi med 3000 in 4300 metri nadmorske višine.

Kežman v Pariz

PARIZ - Srbski nogometni reprezentant Mateja Kežman bo v novi sezoni igral za francoski PSG. Nekdanji napadalec srbskega Partizana, nizozemskega PSV Eindhoven, angleškega Chelsea in španskega Atletica iz Madrida je še vedno član turškega Fenerbahčeja iz Cariograda, za moštvo iz francoske prestolnice pa bo nastopal kot posojen igralec. Cariograsko moštvo je pariskemu ponudilo možnost, da po enem letu - za štiri milijone evrov - odkupi pogodbo 29-letnega srbskega nogometnika, je na svoji spletni strani zapisal osrednji francoski športni časnik l'Equipe.

Obvestila

AŠK KRAS - NAMIZNOTENIŠKI ODSEK sporoča, da bo prvi trening in sestanek v ponedeljek, 11. avgusta ob 18.00 v zgornjosti telovadnic. Vsi zainteresirani bodo tu dobili vse info o začetku dejavnosti in bodočih treningih.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 11. do 15. avgusta. Od 18. avgusta dalje bosta urada delovala s poletnim urnikom (od 8. do 14. ure).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira od 25 do 29. avgusta tečaj windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaj bo celotedenški od 10. do 16. ure. Možne so tudi individualne ure windsurfa. Za vpisovanja in informacije lahko pokličete na tel. 334-3042911 in po e-mail: info@yccupa.org.

AŠD SOKOL organizira v sodelovanju z ZŠSDI poletni športni kamp (motorika, košarka, odbojka) letnik 1996-2003. Prvi teden od 18. avgusta do 22. avgusta, drugi teden od 25. avgusta do 29. avgusta. Urnik: prihod od 7.30 do 9.00, odhod od 16.00 do 16.30 v nabrežinski občinski telovadnici. Informacije A. Vremec tel. 338-588958 ali C. Kralj tel. 335-5313253.

ŠZ MLADOST vabi na Coerjevje nogometno šolo, ki bo v Doberdobu od 25. do 29. avgusta. Poletni kamp je namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Vodil bo strokovnjak Dario Frandolič. Ob začetni udeležbi otrok iz različno oddaljenih krajev bomo skušali organizirati prevoz. Predvpis in informacije: tel. +39-335-6041844 ali info@juren.it.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZŠSDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004 v telovadnici na Opčinah v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpis in info na tel. št. 040-226332 ali na info@cheerdancemillenium.com.

NOGOMET - Včeraj prvi trening kriške Vesne

V obrambi smo šibkejši, drugje pa smo konkurenčni

Pri napovedovanju ciljev športni vodja Vidoni letos previden - Ekipa cenejša za 30 odstotkov

Previdnost je mati modrosti. Rek, ki se ga letos pri Vesni trdno držijo. Lanski visoki cilji so bili najbrž prenagli, zato so se pred začetkom letošnje sezone v promocijski ligi pri kriškem klubu odločili za previdnost: »Želimo si mirno prvenstvo. Cilj je uvrstitev na sredino lestvice,« je napovedal predsednik Paolo Vidoni.

Nogometni Vesni so včeraj na kriškem nogometnem igrišču začeli s treningi pod vodstvom trenerja Della Zotta, pomožnega trenerja Walterja Ridolfi ter kondicijskega trenerja Paola Paoli. Ekipa je po lanski neuspešni sezoni in izpada iz elitne lige doživelka kar nekaj sprememb. Od lanske ekipe je ostalo šest igralcev, deset je novih nakupov, pet pa mladih nogometarjev, ki so lani igrali v ekipi mladincev: »Menim, da je ekipa na dobrni kakovostni ravni. V primerjavi z lansko zasedbo smo nekoliko šibkejši v obrambi, saj je odhod Tomizze h Krasu oklestil obrambno vrsto. Pridobili pa smo v napadu in sredini igrišča,« je ocenil ekipo Vidoni in še dodal, da so vsi novi igralci enakovredno nadomeščili odhajajoče. Med nakupi so štirje (Simone Rossi, Nicolò Mustacchi, Marino Monte in Peter Carli) igralci, ki bodo po letu dni spet oblegli kriški dres, ostalih šest (Edwin Carli, Riccardo Bertocchi, Andrea Spadaro, Andrej Žiberna, Gabriele Brandolini, Nicolò Boatto in Elvio Didonato) pa prihaja iz ekip, ki so v prejšnji sezoni nastopale v promocijski oziroma 1. amaterski ligi. Ekipo dopolnjujejo mladi igralci: Sergio Rossoni, Aron Burni, Luca Zampino, Nicola Simonis in Luca Debernardi. Vprašljiva je le prisotnost Maja Grgića, ki še ni odločil, ali bo še igral pri Vesni. »Letosna finančna sredstva, ki smo jih potrosili za nakup novih igralcev, so bistveno nižja od lanskega. Približno za 30 %,« je pojasnil Vidoni. Nasprotno so se vsi stroški znižali v primerjavi z lansko sezono: zaradi nastopanja v nižji ligi in krajših gostovanj: »Najdlje bomo potovali v Lignano. Obenem pa smo morali krčiti stroške tudi zaradi nižjega finančnega zalogaja: po lanski neuspešni sezoni so nam nekateri sponzorji zmanjšali prispevke.«

Pomembni vir dohodkov pa bodo prav gotovo slovenski in tržaški derbi, ki jih bo letos kar štiri. V promo-

Nogometni kriške Vesni so včeraj začeli s treningi. Prvi nastop jih čaka že v četrtek, 14. avgusta, ko se bodo na domačem igrišču pomerili na tradicionalni tekmi s Triestino

s Triestino

KROMA

cijski ligi nastopajo poleg Vesne še Kras in Juventina, San Sergio in Ponziana.

Kaj pa meni predsednik Vidoni o slovenskih nasprotnikih? »Kras je sestavil zelo dobro ekipo. Prepričan sem, da je to ena najboljših ekip v ligi. O Juventini pa ne morem nujesno napovedati, ker niso še dokončno sestavili ekipe. Menim pa, da bo odhod Devetaka in Kovica občuten v ekipi.«

Vesni nogometni bodo do sobote trenirali v Kršu, nato pa se bodo preselili v Sežano do začetka septembra. 26. avgusta jih čaka turnir v Tržiču, 31. avgusta pa prva tekma italijanskega pokala. Že naslednji teden, 14. pa se bodo na kriškem nogometnem igrišču pomerili s Triestino (ob 18.00).

POSTAVA: vratarji: Edwin Carli (1985, Kras), Massimiliano Samsa (1973), obrambna vrsta: Feruccio Degrazia (1981), Simone Rossi (1980, San Sergio), Riccardo Bertocchi

(1975), Sergio Rossoni (1991, mladici Vesna), Andrea Spadaro (1990, Opicina), Maksimiljan Grgić (1976), Aron Burni (1988, mladinci Vesna), Luca Zampino (1989, mladinci Vesna), Nicola Simonis (1989, mladici Vesna); vezni igralci: Andrej Žiberna (1982, Sežana), Emiliano Leone (1979), Martin Cheber (1987), Nicola Venturini (1986), Luca Debernardi (1990, mladici Vesna), Gabriele Brandolisio (1991, San Giovanni), Nicolò Mustacchi (1981, Primorec), napadalci: Nicolò Boatto (1979, iz Veneta), Marino Monte (1980, Ponziana), Peter Carli (1988, Primorec), Elvio Didonato (1972, San Sergio). ODHODI: Stefano Magagna (na posodo h San Giovanni), Daniel Donno, Gianluca Velner, Simone Mervich, Andrea Fichera (vsi Muggia), Daniel Tomizza (Kras), Manuel Montebugnoli (Monfalcone), Nicolò Gerbini (San Luigi), Luis Fantina (Ponziana), Giulio Boscolo (nima še ekipe).

PLAVANJE - V Rimu Rok Zaccaria spodbudno na mladinskem DP

Slovenski plavalec Rok Zaccaria, ki tekmuje za tržiški klub Adria, je včeraj začel z nastopi na državnem mladinskem prvenstvu v Rimu. Na 100 m delfin je bil 18. s časom 57.51: »Zelo sem zadovoljen, saj sem izboljšal svoj osebni rekord za tri stotinke,« je povedal Rok, ki je tekmoval med leto starejšimi kadeti (1988). Med letniki 1989 je bil deseti. Zmagal je Denny Ferroni (Reggiana Nuoto) 55.49.

Danes se bo Zaccaria pomeril na 50 m delfin, jutri pa na 200 m delfin, kjer računa na vstop v finale.

M. Leghissa v Latini

Od danes do nedelje bo v Latini zadnjji sklop tekem severne skupine A-lige v nogometu na mivki. Devet moštov se bo borilo za prva štiri mesta, ki vodijo v finale prvenstva od 28. do 30. avgusta v San Benedetto del Tronto. V moštvu Friulpesca Lignano nastopa tudi naš Michele Leghissa, ki pa na začasni lestvici zaseda 8. место, tako da je njegova naloga skoraj brezupna. Več možnosti ima druga ekipa iz Lignana Coil, za katero igra tudi nekdanji Vesnin vratar Fabro. Tekme bodo tudi po TV postaji Sky sport 1.

Vpisanih 88 posadk

ZADAR - Na evropskem mladinskem jadrnem prvenstvu v razredu 470, ki bo od danes do 15. avgusta v Zadru, bo skupno nastopilo 88 posadk, med temi tudi Čupina, ki jo sestavlja Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti. Italijanskih posadk je šest slovenskih pa so tri. Ostali tekmovalci prihajajo iz Avstrije, Belorusije, Hrvaške, Češke, Španije, Estonije, Francije, Vel. Britanije, Nemčije, Grčije, Madžarske, Irske, Izraela, Nizozemske, Poljske, Rusije, Švicarske, Slovaške in Ukrajine.

ODBOJKA - Robert Makuc pri Valu prvič kot glavni trener

Delali bomo resno

Ekipa je še nepopolna - Največ znanja črpal od Marchesinija, De Marchija in Jerončiča

Robert Makuc ima pri Valovi članski ekipi že dolgo let zelo pomembno vlogo. Bil je namreč obenem pomožni trener, spremljevalec in »scoutman«. Letos pa bo prvič prevzel mesto glavnega trenerja, kar je za Roberta velik izziv:

»Trenerski izpit sem opravil pred več kot petnajstimi leti, v vseh teh letih pa sem bil vedno le pomočnik. Pri Valu so mi sicer nekajkrat ponudili kako mladinsko ekipo, vendar pa zaradi službenih obveznosti nikoli nisem mogel trenirati. Delam namreč do sedmih zvečer mladinske ekipe pa trenirajo ponavadi popoldne. Letos bo tako prvič, da bom sam vodil ekipo in da bom imel takoj veliko odgovornost.«

Kdo je bil prvi trener, ki si mu pomagal?

»Kot pomočnik sem začel z Zamjem, ki je takrat treniral mladince. V tisti ekipi so igrali Igor Florenin in njegova generacija.«

Najdlje pa si bil pomočnik pri članski ekipi...

»Ja, kot pomočnik sem tudi nabral največ izkušenj, saj sem dolgo let sodeloval z odličnimi trenerji, še posebno takrat, ko smo imeli ekipo v B1 in B2 liga. Omenil bi predvsem Fabrizia Marchesinija, s katerim sem sodeloval najdlje, Paola De Marchija in Zorana Jerončiča. Od vseh sem se veliko naučil, saj je imel vsak svoj sistem dela.«

Katere so bile glavne razlike med njimi?

»Marchesini se je vedno zelo dobro ujal z igralci. Z njimi se je tudi veliko povarjal. Meni je zelo zaupal, tako da mi je na treningih tudi prepustil določene naloge. V telovadnicah sem bil res njegov pomočnik. De Marchi in Jerončič sta imela bolj profesionalen pristop, moja vloga v telovadnicah pa je bila manjša.«

Se boš torej zgledoval predvsem po Marchesiniju?

»Njegov sistem dela najboljše poznam, ne bi pa rekel, da bom vse delal tako kot on. Posnemal bom, kar mi je bilo pri trenerjih, s katerimi sem sodeloval, najbolj všeč. Z igralci bom skušal najti kom-

Ko je Robert Makuc opravil izpit za trenerja prve stopnje, je bilo to za treniranje na deželni ravni dovolj. Zdaj pa je potrebno imeti višjo kvalifikacijo, tako da se bo Robert septembra vpisal na trenerski tečaj 2. stopnje, deželna odbojkarska zveza pa mu bo dala posebno dovoljenje, da bo lahko vodil Val v C ligu

KROMA

promis: v telovadnici moramo delati zelo resno, njihove težave pa je treba upoštevati, saj pri nas ne gre za profesionalce. Pri kondicijskih treningih pa bom prosil za pomoč Batistutto, ki je pri nas dolgo let skrbel prav za kondicijo. Upam tudi, da bom imel pomočnika.«

Kakšno ekipo bo špolh imel na razpolago? Je igralcev dovolj?

»V primerjavi z lansko sezono so zaenkrat ekipo zapustili le Loiacono, Berzola in Lavrenčič. Vsem igralcem smo ponudili, da bi še naprej igrali za Val, vendar bi moral biti pripravljeni igrat brezplačno, poleg tega pa jim je bilo jasno povestano, da je za nas ta sezona prehodnega značaja. Naša glavna skrb bo letos namenjena reorganizaciji mladinskega sektorja. Le sedem igralcev je takoj sprejelo, da pod temi pogoji ostane pri nas. To so Igor Florenin, Gregor Brisco, Peter Povič, Danijel Nanut, David Mucci, David Sancin in David Corva. Skrbaj gotovo bo pri nas

ostal tudi Francesco Masi, ki bi moral igrati kot korektor. Ostale naše igralce snubijo tudi drugi klubi, saj ima v C ligi več društev težave pri sestavljanju ekipe. Zdaj pa še ne vemo, če bodo res igrali pri kakem drugem društvu, ali bodo na koncu igrali pri nas. Iščemo pa tudi druge igralce. Vrnili bi se lahko mogoče tudi Danijel Radetič, ki bi rad spet igral z nami, a bo verjetno težko uskladil svoje delovne obveznosti s treningi in tekmmami.«

Ekipa je na papirju trenutno za C ligo dokaj šibka...

»Gotovo se moramo še okrepiti. Največ težav imamo trenutno pri podajalcu in na krilih, računamo pa, da se bomo pred začetkom prvenstva primereno okrepili. Na centru pa večjih težav ni, saj imamo za to vlogo že Muccija, Nanuta in Sancina.«

Kdaj boste začeli s treningi?

»Septembra. Deželnega pokala letos ne igramo, tako da nas prvi nastopi čakajo še sredi oktobra.« (T.G.)

SK Devin: najmlajši smučarji na Rogli

Od sobote 19. julija in vse do nedelje 27. julija so se v znaniem štajerskem smučarskem in rekreacijskem centru Rogla mudili najmlajši smučarji, ki so v lanskem letu začeli redno trenirati in nastopati pod okriljem SK Devin. Sicer so že takoj po končani zimski sezoni dvakrat tedensko imeli suhi trening v Trnovci, podali so se na tridnevni izlet na avstrijski ledeniški Kaprun in končno je napočil čas za enotedenške priprave v čudovitem termalnem in športnem centru.

V samem središču na Rogli, ki razpolaga z velikim številom športnih objektov, so se srečali z vrhunskimi svetovno znanimi športniki, saj so videli tako egiptansko reprezentanco rokometa, kot tudi hrvaško košarkarsko državno ekipo, ki sta se pripravljali na olimpijske igre, pa še slovensko predstavništvo nordijskih disciplin, kjer je bla tudi svetovno znana smučarska tekačica Petra Majdič, ki se je z našimi malimi atleti tudi skupaj fotografirala (na sliki).

Če podamo obračun opravljenega dela, je treba priznati, da so začrtani program izvedli skoraj v celoti in nad pričakovanjim glede na to, da so imeli skoraj vsak dan zelo slabo vreme in mrz (tudi 5°C v vetrom). Treningi so se začeli ob 7.45, ko je bil predviden 20-minutni tek v gibalne vaje, nakar so odšli na zajtrk. Ob 9.30 se je začel dopoldanski trening, kjer so kreplili hitrost, eksplozivnost, aerobične sposobnosti (tudi ker se Rogla nahaja na nadmorski višini 1517 m), moč in koordinacijo in vse to v obliki igre, tako, da so otroci z lahkoto sprejemali navodila in jih tudi izvajali. Ob 13.00 je bilo kosilo in nato so bili prosti do 15.00. Popoldne so si sledile razne dejavnosti npr: ping pong, nogomet, plezanje in vsak dan tudi bazen. V programu je bil tudi tenis, a zaradi slabega vremena ni bilo mogoče uporabljati zunanjih igrišč. Bazen je vodila gospa Paola, mama malega Jana, ki je tudi učiteljica plavanja. V sredo in nedeljo so otroci imeli prost dan, tako da so lahko obiskali Termalni center Žreče. V soboto pa so izvedli tudi celodnevni pohodniški izlet na Lovrenčka jezero, to so znamenita prazgodovinska jezera in spadajo v slovenski Narodni park.

Vse treninge je pod mentorstvom trenerja in študenta DIF-a Aleša Severja, vodil mladi Devinovec Matej Štolfa, ki bo letos pozimi sodeloval tudi s to skupino, kjer bosta skupaj z Alessiom Sibili pripravljala najmlajše za sodelovanje na deželnih tekemah. Kot nam je Matej povedal, je pri enotedenškem bivanju na Rogli opazil veliko zanimaljanje za plezanje. Roglo je ocenil zelo pozitivno, ker so – razen tega, da so kreplili fizične sposobnosti – vidi tudi rezultati v disciplini posameznega otroka. Omeniti je treba, da so izboljšali točnost, pokazali večjo resnost pri delu in sploh zgledno obnašanje v skupini in v sami krepliti skupine.

Ob povratku so bili seveda zelo navdušeni tudi starši otrok, saj so vsi skušaj tudi udeležili skupnih iger, izletov in plavanja v bazenu in preživel aktivne in združljive počitnice.

VREMENSKA SLIKA

A

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Danes bo nad deželo prišla hladna atlantska fronta, pred njo pa jugozahodni tokovi. Jutri in v nedeljo bodo k nam pritekali bolj stabilni tokovi iz juga.

Nad severnim Sredozemljem nastaja plitev ciklon, frontalni val bo točno postopno prešel naše kraje. Pred njim bo z jugozahodnimi vetrovi dotekal k nam topel in bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.57 in zatone ob 20.23
Dolžina dneva 14.26

BIOPROGNOZA
Danes dopoldne se bo krepila vremenska obremenitev, v drugi polovici dneva bodo z vremensom povezane težje pogoste, okreplili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Po nekaterih nižinah bo sredi dneva počutje poslabšala tudi sopostnost.

MORJE
Morje mirno, temperatura morja 25,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	24	2000 m	12
1000 m	20	2500 m	8
1500 m	15	2864 m	6

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah dosegel 9 in pol, po nižinah 8.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.16 najvišje -10 cm, ob 5.57 najvišje -12 cm, ob 15.22 najvišje 27 cm, ob 0.37 najvišje -23 cm.
Jutri: ob 16.00 najvišje 22 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPoved za danes

Vse od jutra bo v gorah oblačno s padavinami. V nižinah in ob obali bo zmerno do spremenljivo oblačno, vendar bodo možne tudi plohe in nevihite, ki bodo bolj verjetne v popoldanskih oziroma večernih urah. Ob obali bo pihal zraven jugo. Proti večeru bo ob obali v smeri iz severa proti nižinam zapihal severovzhodnik.

Sprva bo povečini še sončno, že kmalu bo od severozahoda postopno več oblačnosti, pojavljati se bodo začele plohe in nevihite, ki se bodo popoldne razširile nad večji del Slovenije, najkasneje na jugovzhod. Možne bodo tudi močnejše nevihite. Pihal bo jugozahodnik, ob morju jugo.

NAPoved za jutri

V gorah bo spremenljivo z več popoldanske oblačnosti. V nižinah in ob obali bo zmerno oblačno. Zjutraj bo ob obali pihal zmeren severovzhodnik, ki bo postopoma oslabel.

Jutri zjutraj bo dež iz zahoda ponehal. Čez dan bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo, možna bo kašna kratka ploha. Na Primorskem bo danes ponocni prehodno zapihala burja, ki bo čez dan že slabela. Hladnejše bo. V nedeljo bo sončno. Zjutraj bo po nekaterih kotinah megla.

NOVA ZELANDIJA - Kuščar tatuara

111-letni plazilec bo po 38 letih postal očka

WELLINGTON - 111-letni novozelandski plazilec Henry - gre za zelo redke kuščarje tuatara, ki so se ohranili le še na Novi Zelandiji in veljajo za zadnje potomce dinozavrov - bo prvič po najmanj 38 letih postal očka.

Po prihodu v muzej v novozelandskem mestu Invercargill leta 1970 je Henry pridobil nekaj kilogramov, se polenil in izgubil interes za spolnost. Njegova 80-letna prijateljica Mildred pa je sedaj po parjenju s tem dober kilogram težkim in 60 centimetrov dolgim plazilcem izlegla 11 jajc. Mladiči naj bi luč sveta ugledali čez šest mesecev. Henryju se je želja po spolnosti vrnila po tem, ko so mu iz spolovil odstranili raka tumor. Po operaciji so mu hormoni kar ponoreli in sedaj uživa v družbi treh samic. Ponovno naj bi se začel pariti marca prihodnje leta.

Tuatare lahko najdemo samo na Novi Zelandiji in so edini potomci plazilcev, ki so živeli v času dinozavrov pred 225 milijoni let. Trenutno naj bi jih na Novi Zelandiji živilo približno 50.000. (STA)

NEMČIJA - Za policistke Varnostni nedrčki

BERLIN - Da bi preprečila morebitne usodne poškodbe prsnega koša, je nemška zvezna policija 3000 policistkam razdelila posebne brezšične varnostne nedrčke, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Po besedah tiskovnega predstavnika policije Martina Schilffa gre za športni nedrček brez plastičnih ali kovinskih delov, s čimer želijo preprečiti poškodbe v primeru pretepa.

Ne gre za neprebojni nedrček, lahko pa se ga nosi pod neprebojnim jopičem. Če krogla namreč zadeče v kovinski del običajnega nedrčka, se lahko policistka zaradi okrušenih delov resno poškoduje ali celo umre.

Policistke bodo lahko izbirale med bombažnim in elastičnim modelom ali takšnim iz poliestra. Trenutno so na voljo samo zveznim policistkam, in sicer v beli barvi, opremljeni pa so z napisom "policija". (STA)

NAPoved za danes

Vse od jutra bo v gorah oblačno s padavinami. V nižinah in ob obali bo zmerno do spremenljivo oblačno, vendar bodo možne tudi plohe in nevihite, ki se bodo popoldne razširile nad večji del Slovenije, najkasneje na jugovzhod. Možne bodo tudi močnejše nevihite. Pihal bo jugozahodnik, ob morju jugo.

NAPoved za jutri

Vgorah bo spremenljivo z več popoldanske oblačnosti. V nižinah in ob obali bo zmerno oblačno. Zjutraj bo ob obali pihal zmeren severovzhodnik, ki bo postopoma oslabel.

Jutri zjutraj bo dež iz zahoda ponehal. Čez dan bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo, možna bo kašna kratka ploha. Na Primorskem bo danes ponocni prehodno zapihala burja, ki bo čez dan že slabela. Hladnejše bo. V nedeljo bo sončno. Zjutraj bo po nekaterih kotinah megla.

ZDA - Bivši Beatle

McCartney »s svežo ljubeznijo« na počitnicah

Kuščar tatuara

velja za potomca

dinozavrov

LONDON - Paul McCartney si slabi pet mesecev po mukotrpni ločitvi "s svežo ljubeznijo" celo rane na znameniti ameriški cesti 66. Kot je poročal britanski Daily Mirror, se 66-letni nekdanji Beatle na Route 66 zabava s 47-letno milijonarko Nancy Shevel iz New Yorka.

Kot navaja časnik, se par po znameniti cesti vozi v fordu bronco letnik 1989, doslej pa sta naredila že okoli 1600 kilometrov. Pot sta začela izpred McCartneyeve vile v Homptonu na Long Islandu pri New Yorku.

Na postankih so McCartneya oblegali tudi oboževalci in skoraj povsod je moral dajati avtograme. Na neki benčinski črpalki v zvezni državi Illinois se je slikal tudi s peterico mladih fanov. "Videti sta kot sveža zaljubljenca," je za časnik dejal eden izmed te peterice. "Nancy je bila takoj pripravljena, da bi se slišali. Pojasnila pa nam je tudi, da se bo sta ustavila še v St. Louisu, preden bo sta pot nadaljevala proti zahodni obali ZDA," je še dejal omenjeni mladenič. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Na domu Truplo dve leti neodkrito

LONDON - Britanski upokojenec, ki so ga našli mrtvega v njegovi domači postelji, je po mnenju policije tam neodkrit ležal dve leti. Truplo 70-letnega Briana Deana so v hiši v mestu Accrington v severovzhodnem angleškem okrožju Lancashire našli policisti, ko so vdrli vanjo.

Z vhodnimi vrati so policisti našli kup do dve leti stare neodprte pošte. Sosedje so povedali, da so Deana le redko videli ter da se je držal bolj zase. Pri oblasteh ni bil nikoli sprožen alarm, ker so bili Deani računi redno poravnani prek neposredne obremenitve z njegovega računa.

"Menimo, da je bil gospod Dean lahko v hiši več kot dve leti, ker je bila za njegovimi vrati nakopičena pošta, ki sega tudi v leto 2006," je povedal predstavnik policije. Dodal je še, da je zelo žalostno, da ga tako dolgo ni nihče pogrešal. (STA)